

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

**Стенограма пленарного засідання
13 травня 2020 року**

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Стенограма пленарного засідання
13 травня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Позачергове засідання (Середа, 13 травня 2020 року)

Заяви депутатських фракцій:

«Голос» та «Європейська солідарність» ...7

«Батьківщина» ...8

Година запитань до Уряду ...9

Доповідь про діяльність Національного банку України
та відповіді на запитання Голови Національного банку
України СМОЛІЯ Я.В. ...30

Включення до порядку денного сесії із скороченням строків
внесення альтернативних законопроектів проекту Закону
«Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України
щодо особливої процедури розгляду законопроектів
у другому читанні» ...48

Відкликання проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту
Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду
законопроектів у другому читанні» ...48

Виступ Президента України ЗЕЛЕНСЬКОГО В.О. ...49

Внесення змін до:

деяких законодавчих актів України
щодо удосконалення деяких механізмів
регулювання банківської діяльності ...50

Податкового кодексу України та інших законів
України щодо додаткової підтримки платників
податків на період здійснення заходів, спрямованих
на запобігання виникнення і поширення
коронавірусної хвороби (COVID-19) ...60

Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників	...66
Прийняття Постанови «Про організацію роботи Верховної Ради України»	...67
Відхилення проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до національних парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей з нагоди відзначення 75-ї річниці завершення Другої світової війни в Європі у 1939-1945 роках»	...72
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про оборонні закупівлі»	...77
Голосування щодо включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України»	...81
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі»	...81
«Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»	...87

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів в порядку тимчасового переведення судді до іншого суду»	...91
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкоджання діяльності народного депутата України, Рахункової палати, депутата місцевої ради»	...96
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про управління відходами»	...102
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту телекомунікаційних мереж	...105
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»	...105
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України»	...106
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID -19»	...111

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо надання права безоплатної реєстрації особам з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС»	...115
«Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID -19)»	...116
«Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення суб'єктів, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства»	...117
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві»	...122
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)»	...128
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України»	...134

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 травня 2020 року, 10 година 18 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації.

Я розумію, що сьогодні через корки на дорогах дехто ще не встиг, не доїхав. Проте сподіваюся, що найближчим часом усі будуть на своїх робочих місцях. Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 317 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Відповідно до статті 83 Конституції України, частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо позачергове пленарне засідання на вимогу 150 народних депутатів.

Шановні колеги, надійшли заяви від двох фракцій – «Голос» та «Європейська солідарність» з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом. Хто виступатиме? Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, українці! Було прийнято рішення про санкції проти російських сервісів, зокрема таких одіозних соцмереж, як «ВКонтакте», «Однокласники» та інших, близько 1,5 тисячі юридичних та фізичних осіб, які є зброєю окупанта. Одна доба і 14 годин – це той час, який залишився до того моменту, як ці російські сервіси, як російська зброя Кремля буде розблокована. Одна доба і 13 годин – це той час, що залишився Раді національної безпеки та оборони України, аби зібратися і Президент України Володимир Олександрович Зеленський підписав цей указ.

Що означають ці санкції? Ці санкції зменшили користування «ВКонтакте», «Однокласники» та іншою зброєю Кремля в десятки разів. Ці санкції блокують не лише соцмережі, блокують ресурс Mail.ru, який є зброєю, збирає дані про українців, блокує карти «Яндекс», що під час Майдану, коли ми будували барикади на Хрещатику, показували, що мости з лівого берега на Майдан перекриті. Це зброя окупанта, якою вони промивають мізки, формують зомбі-апокаліпсис в українців. Це ті соцмережі, які є зброєю, що повинна бути заборонена, допоки Росія веде відкриту війну проти України і навіть довше.

Шановні колеги, місяць тому ми – фракції «Голос», «Європейська солідарність», «Батьківщина» та «Слуга народу» – підтримали та зареєстрували проект постанови про продовження цих санкцій. Сьогодні ми збираємо підписи про проведення позачергового пленарного засідання лише з єдиним питанням: про продовження санкцій щодо російських сервісів окупантів, закриття в Україні таких мереж, як «ВКонтакте» та «Однокласники», де досі промиваються мізки, де досі окупант проводить свою реваншистську політику щодо і свят, і символів, інших питань, які є надбанням «руського мира». Ці санкції потрібні для перемоги України у війні, щоб ми перемогли інформаційну кампанію, яка наразі ведеться дуже жорстко.

Тому, шановні колеги, одна доба і 13 годин – це той час, який залишився нам, Верховній Раді, аби прийняти таку постанову. Одна доба і 13 годин – це той час, що залишився для Президента України Володимира Олександровича Зеленського, який повинен підписати указ, що має продовжити ці санкції. Україна переможе у війні з Росією. Сьогодні це один з тих кроків. Санкції проти російських мереж, зброї окупанта повинні бути продовжені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надійшла ще одна заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги, я вітаю всіх у цьому залі! Хотіла б нагадати, що головна позиція політика – це не сповідувати подвійні стандарти. Якщо ми сьогодні зібралися вкотре в цьому залі, перебуваючи на відстані один від одного приблизно 50-60 сантиметрів (це майже 400 людей), скажіть, будь ласка, а іншим у нашій країні, які також хочуть працювати, можна збиратися разом, можна заробляти фінансові ресурси для своїх родин, робити свою справу?

Якщо парламент збирається так, начебто карантину вже немає і вже ніхто не перед ким не зобов'язаний, то не чесніше було б й іншим дати можливість так само збиратися, працювати в масках, у рукавичках, у чомусь іншому? Проте якщо парламент так працює, а країна сидить без грошей, це нечесно, це подвійні стандарти.

Але я хотіла б сказати зовсім про інше. Відбулося засідання тимчасової слідчої комісії, і на тимчасову слідчу комісію поклали повністю досконало відроблені документи, що за чотири роки НАК «Нафтогаз України» не перерахував до державного бюджету 72 мільярди гривень. 72 мільярди – це рівно

стільки, скільки ми в цьому році очікуємо від Міжнародного валютного фонду. Ви розумієте обсяг грошей? Коли на засіданні тимчасової слідчої комісії ми порушили питання включення до порядку денного, не просто взяття 72 мільярдів, а негайне включення до доходної частини бюджету цих грошей, то для мене був просто політичний шок, коли я вже, чесно кажучи, звикла в політиці до всього: вісім депутатів із фракції «Слуга народу», які є членами цієї тимчасової слідчої комісії, проголосували проти включення до порядку денного роботи ТСК повернення 72 мільярдів НАК «Нафтогаз України».

Скажіть, будь ласка, чому? Тому що працює телефонне право. Тому що їм подзвонили і сказали, не голосувати за це. І тимчасова слідча комісія не змогла забезпечити до бюджету доходи у розмірі 72 мільярди гривень.

Тому я просила б фракцію «Слуга народу», Президента і уряд, який зараз тут присутній, негайно розглянути це питання, негайно дати право своїм «слугам народу» в тимчасовій слідчій комісії прийняти до розгляду це питання, зарахувати ці доходи до державного бюджету і притягнути до кримінальної відповідальності Коболева та всю цю зграю. Або ми працюємо на державу, або продовжується корупція.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги, сьогодні день народження нашого колеги Нагорняка Сергія Володимировича. Я вас вітаю! *(Оплески)*.

Переходимо до порядку денного сьогоднішнього позачергового пленарного засідання. На засіданні Верховної Ради України присутні Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль і члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, перелік питань, який було передбачено сьогоднішнім позачерговим пленарним засіданням Верховної Ради України, розданий вам для ознайомлення.

Переходимо до першого питання порядку денного – це «година запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні відповідатимуть на запитання про стан боротьби з коронавірусною хворобою та заходи уряду щодо подолання негативних економічних наслідків, викликаних коронавірусом. Якщо немає заперечень, пропонується наступний порядок проведення «години запитань до Уряду».

Для виступу Прем'єр-міністру України Денису Анатолійовичу Шмигалю надається 20 хвилин. Далі по одному запитанню від депутатських фракцій та груп. Одна хвилина на запитання, 2 хвилини на відповідь. Так само за аналогічною процедурою запитання народних депутатів.

Якщо немає заперечень, до слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль. Регламент – до 20 хвилин.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні українці! Ситуація з коронавірусом у світі і в Україні залишається складною. За минулу добу в Україні від коронавірусу померли 14 осіб. Загалом померли 439 людей, з них 23 медики. Я пропоную вшанувати хвилиною мовчання пам'ять людей, які загинули від коронавірусу і в Україні, і у світі.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Отже, пандемія вносить свої корективи в політику країн світу, і ми не є виключенням. Це означає, що нам потрібно працювати вдвічі ефективніше. Ми мусимо ефективно відреагувати на коронавірусну пандемію та продовжити роботу над реформами, які 28 років чекали Україна й українці. Тепер щоправда одне не можна відділити від іншого, і під час планування змін ми обов'язково маємо врахувати питання пандемії.

Щодо ситуації загалом: вона в нас розвивається за помірним сценарієм, тобто ми йдемо наразі завдяки запровадженню карантину за сценарієм Польщі. Він набагато кращий, ніж сценарій розвитку пандемії в інших європейських країнах. У тому числі ми маємо графіки, які показують розвиток ситуації в Польщі, Італії, Іспанії, Франції.

На жаль, до сьогодні не було жодного дня, коли кількість людей, які одужали, перевищувала кількість осіб, які захворіли. За минулу добу в тому числі захворіли 402 особи. Кількість знижується постійно – це близько 3 відсотків, 3,3 відсотка загальної кількості захворілих. Одужали 343 особи. Тобто ми вже досягаємо того плато і піку, про що говорили. Загалом кількість захворілих на сьогодні в Україні – 16 тисяч 425.

Сьогодні ми можемо підбити підсумки про кроки уряду, які ми за ці два місяці робили, аби ефективно подолати коронакризу та її наслідки. Звичайно, цей процес ще триває, і ми не зупиняємося, і не збираємося зупинитися. Ці кроки ми робили і не без законодавчої підтримки народних депутатів. Дякую за плідну співпрацю.

Перше – це питання карантину. Давайте повернемося трохи назад і згадаємо, навіщо взагалі уряд так швидко ввів карантин. Головним завданням було – не допустити перенавантаження нашої медичної системи.

Другим і дуже важливим завданням було – підготовка нашої медичної системи до боротьби з пандемією: забезпечення лікарень ШВЛ, засобами індивідуального захисту, а також розроблення протоколів лікування та збільшення кількості тестів.

Чи готові ми зараз прийняти 100 тисяч хворих на COVID? Моя чесна відповідь така: ми в десятки разів краще підготовлені, ніж два місяці тому.

Свідченням цього є той факт, що наша медична система зараз не перенавантажена хворими.

На сьогодні такі дані. Перебувають у готовності 2 тисячі 271 апарат ШВЛ в лікарнях першої черги (це 240 визначених лікарень), з яких задіяно 138 апаратів, це 6,1 відсотка підготовленої кількості. 381 заклад охорони здоров'я перебуває в готовності на загальну кількість 33 тисячі 669 ліжко-місць для лікування COVID-19. 26 тисяч 301 ліжко в закладах охорони здоров'я першої хвилі, з яких зайнято хворими на COVID – 3 тисячі 367, в інших закладах охорони здоров'я – 162 ліжка зайняті хворими на коронавірус.

Крім цього, підготовлена інша інфраструктура включно з санавіацією, вісім повітряних суден системи МВС у готовності до аеромедичної евакуації людей у разі такої потреби. Це означає, що нашим лікарням сьогодні не потрібно обирати, кого лікувати. Врятовано 1 тисячу людських життів, і це, безумовно, заслуга карантинних заходів, і звичайно, лікарів – давайте не забувати про це.

Тепер ми почали послаблення карантину. З 11 травня запровадили перший етап згідно з планом дій уряду, так як ми і планували. Будемо уважно слідкувати за динамікою захворювань, аби чітко розуміти, куди ми рухатимемося далі. Ми, безумовно, переходитимемо до моделі адаптивного карантину, про яку ми вже говорили, оголошували і над якою працюємо і розробляємо.

Друге питання – це те, що саме було зроблено владою за період карантину, аби зменшити негативний ефект від кризи, яка спричинена пандемією, це медична і соціальна сфери.

Місяць тому ми з вами прийняли бюджет надзвичайної ситуації, створили фонд боротьби з коронавірусом на 65 мільярдів гривень. На що спрямували ці кошти? На 20 мільярдів гривень більше пішло на пенсійну реформу, 6 мільярдів гривень отримали фонди, які допомагатимуть безробітним, у тому числі тим, хто втратив роботу за останні місяці, а це 196 тисяч людей, які офіційно зареєструвалися на біржі. Ще 1,6 мільярда гривень – це допомога родинам фізичних осіб – підприємців з дітьми, також фактично на 2 мільярди гривень були профінансовані різні медичні закупівлі для лікарень і останнім рішенням ми виділили Міністерству охорони здоров'я 3,1 мільярда гривень на додаткові закупівлі лікарням та зарплати лікарям.

Зараз хочу розставити крапки над «і» щодо 300 відсотків, що ми обіцяли нашим медикам, які на передовій боротьби з COVID-19. Уряд ще минулого місяця перерахував усі необхідні кошти в регіони. Замість того щоб забезпечити лікарів доплатами, розпочалося якесь незрозуміле перекидання папірцями, гальмування процесів. Неприпустимо, щоб лише кілька областей виплатили відповідні надбавки, інші – ні.

На сьогодні доплати здійснені за березень, цієї миті відбувається нарахування доплат за квітень. Усі області мають однакові умови, інструкції. Я особисто спілкуюся з медиками в регіонах, які запитують, чому не проконтролювали на рівні профільного міністерства? Це за нинішніх умов неприпустимо. Відтепер це питання на контролі. Воно й було на контролі, і є на контролі

і в Президента особисто, і в Прем'єр-міністра особисто, і в міністра охорони здоров'я щодень і кожну годину.

Ще минулого тижня було дано доручення міністру охорони здоров'я Максиму Степанову прозвітувати щодо кожної області, кожної лікарні, які мають отримати 300 відсотків доплат. Сьогодні на засіданні уряду такий звіт планується заслухати, і міністр фактично зібрав інформацію поіменно. Мають сформувати списки щодо кожної лікарні та показати, хто і скільки отримав.

Отже, очікуємо звіту від Міністерства охорони здоров'я. Також паралельно перевіркою щодо доплат займаються у Держпраці. Халатності стосовно лікарів ми точно терпіти не збираємося.

Наступний аспект нашого сьогоднішнього обговорення – це економічна політика уряду та допомога бізнесу. Логіка наших дій зараз полягає в такому: спочатку ми допомагаємо мікро-, малому та середньому бізнесу, по якому коронакриза вдарила найсильніше. У цьому напрямі вже працюють програми дешевого кредитування. Ми хочемо, щоб усі підприємці мали доступ до кредитного ресурсу фактично під нуль відсотків.

Ще один аспект підтримки – це часткова виплата заробітних плат тим підприємствам, на яких для працівників був зменшений робочий час, це те, що роблять західні країни, і те, що так само зробив наш уряд, виділивши на цю програму майже 5 мільярдів гривень. Уже за тиждень за допомогою до уряду звернулися 7 тисяч підприємців, і ми для них робитимемо відповідні відшкодування. Рефінансувати кредити під нуль відсотків з відтермінуванням сплати тіла кредиту в цьому році абсолютно реально, програма працює. Додаткова програма «Нові гроші», яка також працюватиме вже з найближчих днів. Паралельно із питанням підтримки малого і середнього бізнесу ми плануємо програму підтримки промисловості та експортно-орієнтованих галузей. Тут так само буде порушено питання кредитування і локалізації – підтримка українського виробника.

Хочу сказати, що для нашого уряду підтримка українських виробників – це пріоритет, який буде закладено в основу економічної стратегії на найближчі роки. У нас зараз у роботі декілька пілотних проектів, які стануть першим етапом у створенні спеціальних зон, що допоможе нам залучити іноземні інвестиції та сприятиме появі нових промислових потужностей саме в Україні. Усі ці програми також спрямовані на збереження існуючих робочих місць.

Звичайно, що коронакриза негативно вплинула на ринок праці і ми маємо реагувати. Лише з початку дії карантину майже 200 тисяч осіб отримали статус безробітного. За нашими прогнозами, у цьому році передбачається різке зростання безробітних до 9,4 відсотка. У 2019 році ця цифра становила 8,2. Тому наша мета – не лише збереження робочих місць, а й створення нових. Ми про це вже говорили, і це не пусті заяви.

Сьогодні на засіданні уряду також Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства буде презентована програма з чіткою розкладкою, де, коли і які робочі місця будуть створені або вже створені.

Разом з підтримкою бізнесу уряд продовжує і програму Президента «Велике будівництво». Є чітке розуміння, що державні інвестиції мають стати каталізатором для економічного розвитку. Таких інвестицій ми лише в дорожні господарства заклали понад 100 мільярдів гривень. Дуже важливо також, що програма «Велике будівництво» стане частиною нашого плану зі створення 500 тисяч робочих місць в Україні. Безпосередньо у сфері будівництва доріг і транспортної інфраструктури ми створимо 154 тисячі робочих місць у самій цій сфері плюс супутні галузі і бізнеси.

Ще одне важливе питання. Учора відбулося засідання Комітету з питань енергетики і житлово-комунального господарства, на якому повністю підтримано рішення урядового антикризового енергетичного штабу. Я вважаю, що це показовий приклад роботи влади як єдиної команди.

Дякую народним депутатам за відповідну позицію, яка дасть можливість якнайшвидше вийти з енергетичної кризи, в якій перебуває наша держава. Запропоновані та підтримані депутатами заходи дадуть нам змогу збалансувати енергетику, врахувавши при цьому інтереси споживачів, інтереси енергетиків та інтереси підприємців.

Ще раз підкреслюю, що вже казав: у цьому році ціна на електроенергію для населення буде залишатися незмінною – 1 гривня 68 копійок за кіловат. Це перше.

Друге. Запропоновані нами заходи дадуть можливість стабілізувати енергетику і не допустити віялових відключень.

Третє. Ми зберігаємо безпеку атомної генерації, атомної промисловості.

Четверте. Ми забезпечуємо роботою українських шахтарів і українських енергетиків, які працюють у всій генерації.

На сьогодні ситуація в енергетиці, справді, складна: споживання зменшується на 9 відсотків загалом, і ми були вимушені переглядати баланс, який, власне, затверджував антикризовий штаб і відповідний профільний комітет Верховної Ради. Тому критичним у цьому році лишається питання стабілізації та фіксації цін для населення, що уряд гарантує, а також зниження цін для наших промислових виробників. Можна абсолютно відверто і твердо говорити про те, що ціна є меншою, ніж була в минулому році, для промислових неприватних споживачів. Є відповідні графіки, статистика Євростату, за якою Україна за ціною електроенергії для населення на останньому місці серед європейських країн. Ціна для виробничих споживачів є п'ятою знизу серед європейських країн.

Фактично урядом, крім озвучених мною заходів, також розроблений план антикризових заходів з енергетики, є план антикризових заходів щодо малого, середнього бізнесу, який ми розробляли спільно з Радою з питань економічного розвитку і з окремими головами відповідних профільних комітетів. Це комплексний захід, який включає в себе різноманітні галузі й напрями малого та середнього бізнесу, креативні індустрії. Дякую народним депутатам, профільним комітетам, головам комітетів, які безпосередньо глибоко залучені до розробки

цих заходів, що насправді є вагомими і матимуть свій результат для економіки України, для малого, середнього бізнесу в цьому році.

Є окремий план антикризових заходів для промисловості, для підтримки експортного потенціалу. В Україні також розроблено значний великий план антикризових заходів для підтримки агросектору. Сьогодні ми працюємо над розробкою подальших кроків виходу з карантину і переходу до адаптивної моделі.

22 травня – дата, до якої триває карантин. Він буде продовжений, але з поступовим переходом до, власне, адаптивної моделі, коли ми будемо й далі пом'якшувати залежно від розвитку ситуації карантинні заходи проти епідемії, але при цьому передаватимемо все більше повноважень на місця органам місцевого самоврядування для того, щоб можна було локалізувати хворобу там, де вона виникає. Тому що вже сьогодні в областях України ситуація з захворюваністю на коронавірус різна, і відповідно робити локдаун усій країні в червні чи в липні може бути уже недоцільним. У цей момент ми повністю перейдемо до моделі адаптивного карантину.

Відповідно ця модель, ще раз повторюю, передбачатиме локалізацію захворювання в точках спалаху або в точках їх виникнення. У зв'язку з цим важливим лишається питання, яке сьогодні порушують перевізники приміських і міжміських перевезень. На жаль, метро і міжміські або приміські перевезення сприяють надзвичайно швидкому та широкому поширенню хвороби та цієї епідемії в країні в цілому і унеможливлюють локалізацію засобами саме адаптивного карантину. Тому ми зможемо дозволити собі не з другого, а лише з третього етапу за певних правил і дотримання санітарної, гігієнічної, епідеміологічної дисципліни і поведінки запроваджувати відновлення роботи приміського транспорту, далі – міжміського, далі – метро. Зараз це однозначно призведе до спалаху, який верне країну назад до початку карантину, з яким ми боролися з березня і який призвів уже сьогодні до того падіння, що ми маємо в економіці, і до тих криз, з якими будемо справлятися протягом цілого року.

Фактично говорячи сьогодні про існуючі інші заходи – це робота пунктів пропуску, поліції, – звіт про ці речі також є. Про використання виділених коштів і куди вони були спрямовані, я вже фактично відповів. Ми підтримали наших пенсіонерів, виплачені обіцяні 500 гривень усім пенсіонерам віком 80 плюс років, виплачена 1 тисяча гривень усім пенсіонерам, пенсія у яких менша 5 тисяч гривень. Проведена індексація, і з травня усі пенсіонери отримають збільшену на 11 відсотків пенсію. Це також важливий економічний крок, який має пожвавити, з одного боку, економіку і споживання, з іншого – підтримати пенсіонерів, які потребують сьогодні, як ніколи, підтримки, щоб можна було купити ліки, продукти. Це наша з вами суспільна і моральна відповідальність перед старшим поколінням.

Щодо продовження нашої роботи. Я вже казав про 500 тисяч робочих місць. З 12 березня офіційно зареєстрованих безробітних – 197 тисяч. Загальна кількість зареєстрованих осіб, які отримали статус безробітного, станом на

вчора, 12 травня, – 486 тисяч 764 особи. Але практично кожен тиждень ця кількість зростає і люди активно реєструються безробітними.

Завдяки нашій співпраці ми внесли зміни до законодавства і люди матимуть можливість отримувати допомогу по безробіттю з першого дня реєстрації. Тобто не треба чекати три тижні чи три місяці за будь-якої підстави звільнення: за власним бажанням чи за згодою сторін. Людина приходить, реєструється в центрі зайнятості. До речі, можна це робити дистанційно. На сьогодні програмні комплекси дають можливість це робити, і людина починає отримувати допомогу з першого дня реєстрації безробітним.

Щодо створення умов для підвищення зайнятості. Я вже казав, що будівництво доріг, мостів, програма «Велике будівництво» – це саме ті напрями, ті галузі, які дають нам змогу створити велику кількість робочих місць.

Ще одна сфера – це сфера благоустрою, розвиток сільського господарства, повернення робочих місць у малому та мікропідприємстві. Сьогодні така програма буде представлена міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства на засіданні уряду, і ми підготуємо детальний аналіз, де люди зможуть знайти роботу для себе. На сьогодні це саме та кількість безробітних – 486 тисяч, як я вже казав, які потребують роботи і зможуть знайти її в нашій державі.

Дякую за увагу. У мене все. Я готовий відповісти на запитання, якщо вони є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на запитання від депутатських фракцій та груп.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний Прем'єр-міністре, у нас до вас запитання, яке стосується українських медиків. Було обіцяно владою, і парламент за це голосував, про 300-відсоткову надбавку медикам до їхніх заробітних плат. Запитання такого характеру.

Перше. Якого конкретно числа ці доплати – 300 відсотків – будуть нарешті виплачені медикам, тому що до цього часу вони не отримали жодної копійки?

Ще одне запитання. Чому доплати лише за квітень? Ми вимагаємо, щоб надбавки медикам були за березень і за квітень 2020 року в розмірі 300 відсотків. Відповісте конкретно, коли медики отримають свої доплати?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Я вже доповідав сьогодні про це у своїй вступній доповіді. Урядом було перераховано 905 мільйонів гривень субвенції за березень, з якої мала бути і була зроблена виплата медикам у розмірі 300 відсотків за березень. Сьогодні є доручення міністру охорони здоров'я на засіданні уряду представити звіт за березень по всіх лікарнях, у яких перебували коронахворі. Тому за березень на сьогодні інформація зібрана, і є статистика про те, що зроблені всі виплати. Але я особисто проконтролюю це питання і не лишу його доти, поки за березень кожен медик, який має отримати 300 відсотків, отримає їх.

Що стосується квітня. Триває підписання договорів комунальних неприємливіх закладів, якими є сьогодні медичні заклади в Україні, з Національною службою здоров'я України. Учора, сьогодні підписано орієнтовно вже 45 відсотків договорів, ми ведемо цю статистику.

Поставлено завдання Міністерству охорони здоров'я і обласним державним адміністраціям якнайшвидше проконтролювати негайне підписання до кінця цього тижня всіх договорів. Відповідно до перших підписаних договорів уже сьогодні надійдуть доплати у відповідні медичні заклади. Пакет на лікування коронахворих передбачає зразу в автоматичному режимі нарахування 300 відсотків до заробітної плати, не до окладів, до заробітної плати медиків, які борються з коронакризою. Тобто за квітень буде виплачено через пакет НСЗУ в автоматичному режимі. Березень проконтролюємо по кожному закладу. Тримаємо на контролі і Президент, і я особисто.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василевська-Смаглюк Ольга Михайлівна.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Прем'єр-міністре, граничний дефіцит державного бюджету становить майже 300 мільярдів доларів. Ми розраховували на те, що ці гроші покриє кредит МВФ. Але наразі мова йде лише про те, що вони нам дають 1,5 мільярда доларів. Де ми візьмемо ще 8,5 мільярда доларів?

Підкажіть, будь ласка, хто конкретно з Міжнародного валютного фонду, з вказанням прізвища, ім'я, по батькові, говорив про те, що ми мусимо внести зміни до земельного закону, а також Закону «Про банки і банківську діяльність», щоб отримати цей кредит?

Ще Галина Янченко хоче додати своє запитання.

ЯНЧЕНКО Г.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Якщо можна, я хотіла б вкотре привернути вашу увагу до проблеми громадського транспорту. У своїй доповіді ви відповіли, що громадський транспорт буде відкриватися з третього етапу. Такі заяви легко робити чиновнику, який користується службовою машиною з водієм, але в зовсім іншій ситуації перебувають мільйони українських громадян, власники малих бізнесів, які не можуть забезпечити доставку своїх працівників до місць роботи, і так само ці самі працівники, які...

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо Міжнародного валютного фонду. Отже, перемовини з приводу МВФ тривають на рівні Президента, Прем'єр-міністра і відповідних міністерств з керівником МВФ пані Кристаліною і з керівниками відповідних департаментів. Перемовини непрості, ви це знаєте. Ідеться про великі гроші для України, тим паче під час кризи, про взаємну довіру.

Сьогодні ми вже на етапі, близькому до підписання меморандуму і отримання першого траншу, так як це і було домовлено, що дасть нам змогу уникнути фінансових проблем. Тому сподіваємося, що вже до кінця травня ми вийдемо на підписання документів і отримання першого траншу від МВФ.

Щодо громадського транспорту. Я сьогодні вже показував вам графік. Дуже проста відповідь. Ситуація в Україні, Польщі, Італії, Іспанії і Франції. Ось тут ми внизу, а це графіки пікових захворювань, коли медична система не справлялася і медики вимушені були приймати рішення, кому рятувати життя, а кому – ні. Тому чиновнику не дуже легко приймати рішення про 20-30, десятки тисяч людських життів. Пропоную на цих питаннях не спекулювати політично, а чітко і відповідально підходити до дотримання карантину. Інших діючих механізмів у світі сьогодні немає. Поки не будуть віднайдені ліки, ми вимушені заходити і виходити з карантину за відповідними правилами. Я ще раз повторюю, це питання про порятунок людських життів і здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Як ми дізналися від посольства Великої Британії, Україна обмежує право українських заробітчани на виїзд за кордон, насамперед за допомогою авіасполучення. Чи читали ви, пане Шмигаль, статтю 33 Конституції України, яка гарантує українцям право на вільне пересування? Запам'ятайте, будь ласка, пане Шмигаль, і передайте пану Зеленському,

що хоч ви і пани, але українці не є вашими кріпаками. Прокоментуйте, будь ласка. Це перше запитання.

Друге запитання. Учора з'явилася інформація, що Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України забракував сотні тисяч тестів, які уряд придбав у приватної компанії. Я цитую: «враховуючи результати верифікації, використання такої тест-системи не може здійснюватися у закладах охорони здоров'я для етіологічної діагностики COVID-19». Скільки грошей було витрачено і хто понесе відповідальність?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо обмеження виїзду – це фейк і брехня. Жодних обмежень уряд не встановлював. Сьогодні ведуться перемовини з європейськими урядами про те, що якщо наших людей запрошують до європейських країн для виконання робіт, то це означає, що мають бути офіційна робота, медичні гарантії, гарантії повернення людей додому, гарантії нормальних умов праці і проживання там на офіційному рівні.

Ми вперше отримали змогу на рівних вести діалог про захист інтересів наших людей у європейських країнах. Компанії, які запрошують наших людей туди працювати, повністю цих умов дотримуються. Йдеться лише про турботу про наших громадян.

Крім цього, важливим моментом є те, що якщо сьогодні люди їдуть на роботу до Європи, то це не має бути двотижневий туризм туди-сюди, імпорто-експорт коронавірусу. Ми не для того два місяці тримали країну, і вся Європа тримає свої країни закритими, щоб сьогодні кожен два тижні привозити 100-200 тисяч інфікованих людей і постійно боротися і валити економіку країни.

Тому дуже важливе питання – гарантувати нашим людям достойні умови роботи в Європі. Це перше, за що бореться уряд. І друге – це забезпечити безпеку країни всередині, тих людей, які живуть і працюють тут, забрати імпорто-експорт коронавірусу з інших країн, де є спалахи.

Щодо другого питання – підготуємо інформацію. Я поки що не володію тим питанням, яке ви озвучили. Думаю, це також фейк. Підготуємо інформацію і надамо її в медійному полі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Олегу Кулінічу.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Добрий день, шановні колеги! Пане Прем'єр-мініstre, 8 квітня урядом була створена Рада з питань економічного розвитку, куди увійшли, крім урядовців, провідні експерти, фахівці, народні депутати.

Чи є вже якісь напрацювання, які здійснила Рада з питань економічного розвитку для подолання світової економічної кризи, для подолання пандемії коронавірусу? Які конкретні кроки планує здійснити уряд найближчим часом для подолання наслідків пандемії коронавірусу, для подолання наслідків світової економічної кризи?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання.

Оце приблизно 10 відсотків напрацювань Ради з питань економічного розвитку. Тут є, я вже озвучував, план антикризових заходів для малого, середнього бізнесу, план антикризових ініціатив для підтримки промисловості, агросектору, виходу з енергетичної кризи. Таких документів, ще раз повторюю, 10 відсотків з тих напрацювань, які є. Працюють аналітичні центри, ми залучаємо всі наукові інституції. Ми вдячні за активну позицію депутатського корпусу, тих депутатів і комітетів, які безпосередньо беруть участь у підготовці матеріалів для антикризових заходів. Тут, справді, є консолідація всіх зусиль тих, які хочуть допомогти вивести Україну з економічної та з коронакризи.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучер Микола Іванович.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Тарасу Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Добрий день! Шановні друзі, шановні колеги! Сьогодні ми фактично нічого не почули з вуст Прем'єр-міністра України про стан, ситуацію в енергетичній сфері, коли зупиняються атомні реактори. Попри те, що ми розуміємо, що Прем'єр-міністр здійснює неприхований лобізм одного монополіста у сфері енергетики, але при тім постійно дякує народним депутатам України.

Так у контексті подяк народним депутатам України, пане Прем'єре, підтвердіть, чи була минулого року вами організована неформальна зустріч частини депутатів енергетичного комітету Верховної Ради з менеджментом компанії ДТЕК?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Це брехня, таких зустрічей не було і не могло бути. Це перше.

Друге. Брехня про будь-який лобізм. Ми дотримуємося державних інтересів. Ви бачили вчора підтримку профільним енергетичним комітетом плану антикризових заходів, який розроблений урядовим антикризовим штабом, куди входять всі представники енергетичної галузі України. Є статус виконання антикризових заходів, повністю динаміка цін і того просідання, що сьогодні є в енергетиці.

У нас є просідання в гідроенергетиці через посушливі зиму і весну, коли не вистачає об'єму води, щоб гідроенергетика могла балансувати на енергетичному ринку.

Атомна енергетика сьогодні повністю заповнює той об'єм потужності, яку може заповнити в базовій основі. Відповідно додалися близько 6 мегават потужностей відновлювальних джерел енергії.

Сьогодні ми ведемо перемовини з власниками та керівниками компаній відновлювальної енергетики про зниження вартості цієї відновлювальної електроенергії.

Щодо роботи «Енергоатому». Повторюю, зниження загального споживання в Україні відбулося на 9 відсотків, що означає, що генерація мала втратити в цілому. Ми зробили баланс таким чином, що втрати «Енергоатому» є мінімальними і жодних відключень блоків, які не потребують планових ремонтів, не відбувається. Сьогодні ті блоки, які виводяться в ремонт, виводяться швидше, посунута ремонтна програма з осені на весну. Інших відключень і загрози роботи атомній енергетичній галузі в Україні не бачимо і немає. Важливо збалансувати для того, щоб атомна генерація була не збитковою, а могла заробляти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Добрий день, пане Прем'єр-міністре! Я хотіла б зазначити, що парламент зі свого боку зробив багато для того, щоб уряд ефективно працював два місяці, борючись з коронавірусом: 65 мільярдів, 300 відсотків лікарям, часткова допомога з безробіття і багато іншого.

На жаль, за два місяці практично нічого не було виконано. Ми зараз перебуваємо в тому ж стані, у якому були два місяці тому.

Тому в мене два запитання. Скільки ще часу вам треба для того, щоб підготувати лікарні до коронавірусу? Коли відкриються авіа- і залізничне сполучення, дитячі садки, відновиться рух транспорту? Тому що люди не можуть працювати. Якщо ви піклуєтеся про малий, середній бізнес, він не може працювати, коли не відновлено громадського транспорту, не працюють дитячі садки. Люди не вийдуть на роботу, їм немає на кого лишити дітей і ніяк доїхати до роботи, а за 300 гривень на таксі вони точно не поїдуть.

Скажіть, будь ласка, скільки ще часу треба для того, щоб зрозуміти, як будемо...

ШМИГАЛЬ Д.А. Актуальне питання, яке турбує сьогодні все наше суспільство. Цілком підтримую вашу стурбованість.

Сьогодні ніхто ані в Європі, ані у світі не планує більше ніж на 100 днів. Тому дати відповідь, як буде розвиватися ситуація з пандемією, із захворюваністю, смертністю, ніхто у світі не може.

Ми сьогодні спостерігаємо і робимо ретроспективний аналіз і відповідні прогнози на короткі терміни. Ми бачимо, що сьогодні ситуація в Україні не переломлена, я вже казав. Кількість людей, які одужали, жодного дня в Україні не перевищувала кількості людей, які захворіли. Вона зростає. Тому зараз говорити про те, що ми подолали коронавірус в Україні, неможливо.

Ми зрозуміли, що дійшли до так званого плато, піку, коли є рівна кількість захворілих кожного дня. Надалі ми, звичайно, залежно від ситуації, чи буде знижуватися кількість захворілих і збільшуватися кількість одужаних, зможемо прискорити ті етапи, які озвучені щодо виходу з карантину, послаблення карантинних заходів. Поки цього не відбувається, неможливо говорити, тому що продовжиться пік зростання і ми отримаємо Італію, Іспанію. Я не лякаю зараз, це та правда, з якою живе вся Європа й увесь світ.

Щодо підготовки медичної системи вже озвучував. Міністерство і медична система сьогодні чітко підготовлені до першої, другої та третьої хвилі. Лікарні першої хвилі – це 240 медичних закладів, де є 2 тисячі 270 апаратів для штучної вентиляції легенів. Сьогодні 6 відсотків задіяних, у нас достатня кількість ліжок-місць. Це важливо, тому що ми розуміємо, створені дашборди, завдяки яким видно наповненість лікарень: персоналом, обладнанням, засобами індивідуального захисту. Ми готові сьогодні зовсім не так, як були готові два місяці тому чи неготові. Треба говорити правду і бути відвертими. Тому це відповідь на ваше запитання, що відбулося за два місяці: і кошти виділені, і людський фактор, і часовий фактор. Абсолютно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, будь ласка, запишіться на запитання до Прем'єр-міністра.

Бондарєв Костянтин Анатолійович.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановний пане Прем'єр-міністре, ви знаєте, що створена тимчасова слідча комісія, яка розбирається з корупцією щодо недоплати коштів до бюджету. Під час роботи тимчасової слідчої комісії з'ясувалося (нам передали документи), що НАК «Нафтогаз України» за чотири роки недоплатив 72 мільярди гривень до державного бюджету.

Ви хотіли перевірити це і зробити там державний аудит, але потім відмінили це. Плюс у тимчасовій слідчій комісії вісім депутатів від «Слуга народу» проголосували проти того, щоб розслідувати цю справу.

Скажіть, будь ласка, що ви збираєтеся з цим робити? Тому що 72 мільярди гривень – це рівно стільки, скільки ми очікуємо від Міжнародного валютного фонду. Як ви збираєтеся в корупційної структури забрати гроші?

ШМИГАЛЬ Д.А. Минулого тижня під час засідання уряду керівник НАК «Нафтогаз України» прозвітував відповідно до проведеного компанією «Делойт» аудиту в компанії «Нафтогаз України» про всі кошти, які є на рахунках, про прибутки, отримані компанією, про кошти, отримані від «Газпрому», і надав повний звіт про господарську діяльність НАК «Нафтогаз України» минулого року. Якщо тимчасова слідча комісія має відповідні документи, прошу передати їх правоохоронним органам для вивчення, для проведення детального розслідування вже в кримінальній площині.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Піпа Наталія Романівна.

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Передайте, будь ласка, слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день! Хочу сказати, що ви тут багато говорили про захист лікарів. Є дуже такий простий метод захистити лікаря від коронавірусу, який називається «костюм захисту для лікарів».

Ваше Міністерство охорони здоров'я в особі пана Максима «Костюмова», ой, Степанова, закупило костюми 17 квітня вдвічі дорожчі, ніж ринкова ціна. Ви знаєте, ці костюми мали б приїхати 1 травня, але досі їх немає. 35 мільйонів гривень сьогодні Міністерство охорони здоров'я має заплатити за ці костюми, яких немає.

У мене два запитання. Перше. Коли будуть костюми захисту для лікарів, 70 тисяч?

Друге. Хто відповідь за перевитрату державних коштів 40 відсотків?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Усі закупівлі засобів індивідуального захисту відбуваються відповідно до процедур через відповідні підприємства і відкриті площадки. Якщо у вас є дані про те, що ціни були завищені, що щось не надійшло, прошу передавати це в письмовій формі до Кабінету Міністрів і в правоохоронні

органи для порушення відповідних кримінальних проваджень, справ і розслідувань, якщо у вас такі факти є. Буду вдячний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Антону Полякову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Едуардович Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Прем'єр-міністре! Будь ласка, дайте нам відповідь, коли ви створите обіцяні 500 тисяч робочих місць в Україні? Це перше запитання.

Друге. Яка ваша позиція щодо скасування антифопівських законопроектів, а саме прийняття Верховною Радою законопроектів [№ 2644](#), [№ 2645](#)?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. На жаль, навіть не знаю, що вам відповісти, хіба переформулюйте своє запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Добрий день! Пане Прем'єр-міністре, учора в нас виникла дуже цікава ситуація, коли в одному з Telegram-каналів інформація про персональні дані близько 26 мільйонів українців була вилита в абсолютно публічний простір.

У мене запитання. А які перші кроки робить Міністерство цифрової трансформації для захисту персональних даних? Яким чином усе-таки ці дані потрапили в публічний простір? Це перше.

Друге. Ви не відповіли на запитання моєї колеги про дитячі садки. Є маса звернень директорів приватних і державних комунальних закладів про відкриття садків, і вони не знають, коли очікувати дітей. Що робити батькам з дітьми вдома?

Третє запитання. Я правильно розумію відповідь на запитання стосовно виїзду українців за кордон, це означає, що уряд обмежує право українців на свободу пересування і працевлаштування?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Перша частина: щодо реєстрів. Те, що ви бачите в Інтернеті, справді, відбувалося. З цього приводу порушена кримінальна справа, це сталося більше ніж півроку тому, коли були старі бази даних. Нові реєстри абсолютно захищені, і додаток «Дія», який сьогодні працює і створений Міністерством цифрової трансформації, захищений і немає жодних проблем, ніяких крадіжок інформації звідти. Тому, якщо вам цікаво, дасте запит, і ми дамо вам повну розкладку і хронологію того, що відбувається. Сьогодні діючий той додаток, який був презентований, абсолютно захищений, жодних витоків не відбувається. Пропоную вам розібратися щодо того, звідки відбулися витoki в Інтернеті.

Щодо роботи дитячих садків, як на мене, я дуже докладно відповів. У нас є план поетапного виходу з карантину, є чітко розписано, коли запрацюють дошкільні, навчальні заклади і як буде відбуватися послаблення карантинних умов і перехід до адаптивного карантину. На сьогодні, справді, є маса звернень від тих галузей, які страждають через карантин. Але тут стоїть вибір між, повторюю, десятками тисяч людей, які можуть загинути через коронавірус, якщо ми зараз вийдемо і не перейдемо до адаптивного карантину або різко припинимо під час зростання епідемії в країні, до нормального життя.

На жаль, ми мусимо зараз потерпіти хоча б ще кілька тижнів, можливо, місяць, отримати позитивні результати, коли знижуватиметься кількість захворілих і зростатиме кількість людей, які одужали. Це дуже важливо, діти можуть бути безсимптомними хворими. Вихователі в садках також мають право на свій захист, здоров'я і не хворіти. Тому питання садків розглядатиметься тоді, коли буде внесено питання щодо міжміського і приміського транспорту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Власенко.

Кириленко Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Прем'єр-міністре! Глобальна пандемія змусила багато країн підходити до цієї проблеми комплексно. Зокрема, ряд країн, зважаючи на неврожай і посуху у світі, чи забороняє експорт продовольства, чи різко скорочує. Що робимо ми в цей час? Вкотре вихваляємося рекордним експортом зернових. У нас очікується неврожай, і ви це добре знаєте, про це говорили.

Що ж у нас у Держземі робиться на цей момент? Пусто. Що буде на осінь? Що буде наступного року? Ми зареєстрували спеціальний проект постанови Верховної Ради, розгляньте його, давайте приймати рішення, бо голод не тітка. Це перше питання.

Друге. Уряд у цих умовах приймає рішення збільшити різко плату на навчання у вузах, мотивуючи це тим, що треба наближатися до середньоєвропейського рівня. Чим ми мотивували це? Ми знову залишимося без молоді і знову будуть пусті наші навчальні заклади. Звідки таке рішення, хто пропонував його?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо експорту продовольства з України. Уряд щодня тримає руку на пульсі стосовно запасів продовольства в Україні, нашого резерву і квот на експорт або ввезення відповідного продовольства в Україну.

Перше, що зроблено. Було введено відповідне квотування на вивезення крупи гречаної з України. Тому що, дійсно, місяць тому на ринку спостерігалися доволі панічні настрої щодо цього продукту. Тому ми підписали й ініціювали підписання додаткових контрактів завезення гречки в Україну і фактичній забороні експорту з України.

Щодо пшениці. Україна сьогодні є житницею світу, не лише Європи. У нас є шестимісячний запас для споживання Україною до нового врожаю. Ми працюємо з фермерами, з відповідними агрокомпаніями, з якими проводимо щотижневий аналіз того, як треба вести політику в експорті продовольства зерна в тому числі. Якщо ми не зробимо сьогодні експорту в тих кількостях, які маємо зробити, за шестимісячного запасу, якого точно хватить до наступного врожаю, ми отримаємо просто зерно, яке необхідно буде викинути на смітник. Агрокомпанії, бюджет України втратять валютну виручку, втратять бюджет підприємств, які не зможуть утримати того, що запланували.

Ще раз повторюю, ми чітко прослідковуємо за тим, щоб був не тримісячний запас, як прийнято зазвичай, а шестимісячний запас продовольства в Україні до нового врожаю, який, за оцінками експертів, практично відповідатиме прогнозам, попри значну весняну посуху. Завдяки дощам ми очікуємо покращення прогнозу отримання врожаю. Аналітика з цього приводу проводиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович.

САВРАСОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Володимир Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Як казала одна класик: «У мене є мрія». Але в нинішньої української влади також була «Мрія» – цілий літак, який був завантажений засобами захисту для медиків. Його навіть Зеленський зустрічав з гучними заявами. Дуже красиво потім записав відео, у якому розповів, скільки кому чого дістанеться з цих засобів захисту. Але вони потім опинилися в супермаркеті «Епіцентр»...

Тому в мене питання: а скільки було для медиків? Їм дуже цікаво.

Друге. А чому раптом митна служба забрала з бази даних інформацію про номенклатуру і взагалі всю інформацію щодо цього вантажу, який привезла «Мрія»? Це що, тепер у нас секретні документи, секретний вантаж? Медики дуже цікавляться: а куди ж пішли всі ці засоби, які так гучно зустрічав Зеленський?

ШМИГАЛЬ Д.А. А чия прес-служба забрала звітність і звідки? Яке відношення Кабінет Міністрів має до вашого запитання, скажіть, будь ласка, якщо можна?

Щодо ситуації, про яку ви питаєте, уже не раз були дискусії, були відповіді, були детальні звіти. Сьогодні ця інформація є абсолютно відкритою. Наше завдання – забезпечити медичні заклади засобами індивідуального захисту, обладнанням і професійними медичними працівниками. Ця інформація відкрита, розміщена на сайті COVID-19, де можна чітко на дашбордах бачити роботу щодо забезпечення.

Там немає стовідсоткового забезпечення, це правда. Але ми відверто ці речі показуємо для того, щоб розуміти ситуацію самим і показувати її суспільству. Це робота, яку робить Кабінет Міністрів спільно з медиками, з місцевою владою, з парламентом. Ця інформація відверта і ніхто її нікуди не забирав.

Усі решта речей або звинувачення, які є, я вже сьогодні не раз пропонував: є звинувачення – маємо механізм звернення до правоохоронних органів, подачі до суду, ініціювання розслідування. Будь ласка, давайте цим користуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І. Я передаю слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Прем'єр-міністре, ви щойно сказали, що уряд багато чого зробив. Ми вже майже два місяці перебуваємо в карантині. Насправді я наголошую всім

українцям і звертаю вашу увагу, що ці два складні місяці й українці, і бізнес переживають завдяки двом прийнятим Верховною Радою законам, які насправді були створені за ініціативи народних депутатів і які дають можливість і українцям, і бізнесу отримати мінімальні захист і підтримку, і лише деяким категоріям.

Ви щойно сказали, що у вас є план антикризових заходів для малого і середнього бізнесу, для промисловості. Вибачте, але малий і середній бізнес зараз стоять біля Кабінету Міністрів. Що це за план, який ви ще не презентували, не застосували без внесення змін до жодного закону, до Податкового кодексу? У цьому найбільше там потребується підтримки...

ШМИГАЛЬ Д.А. Є діючі програми, я вже сьогодні їх озвучував, кредитних канікул, кредитування малого і середнього бізнесу. Це ключові речі, які сьогодні просить бізнес у нашому діалозі з відповідними асоціаціями. Ми ж так само у щоденному діалозі з бізнесом, з різними галузями, з народними депутатами, які також є носіями цієї первинної інформації від людей і бізнесу. Відповідно ми відгукуємося на ті потреби бізнесу, які є на сьогодні. А зараз є потреба в дешевому кредитному ресурсі, потреба в підтримці тих людей, які частково або повністю втратили роботу, а це також переважно малий і середній бізнес, їх просто треба підтримати фінансово і кредитно. Що ми й робимо, і в принципі завдяки і цим саме законам, які вже були прийняті. Тому той план, який запропонований, базується на чинній законодавчій базі, нормативно-правових актах України. Додаткові потреби ми спільно з профільними комітетами будемо доопрацьовувати і вносити до парламентської зали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучер Микола Іванович.

КУЧЕР М.І. Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний Прем'єр-міністре! Уряд та Президент нещодавно, нарешті, уже визнали, що більшість тарифів Національної служби охорони здоров'я – занижені в рази. Ви ж знаєте, усе за 49: консультація лікаря – 49 гривень, рентген – 49, біохімія – 49 гривень, – що в рази менше собівартості. Хотілося б почути, чи проводиться перерахунок вартості. Було заявлено, що лише на інсульти, на інфаркти і на COVID-пакет. Чи все-таки застосовується коригувальний коефіцієнт? Якщо так, наскільки відсотків має бути вища вартість послуг на вторинному і третинному рівнях?

Я вже не раз вас запитувала про опорні лікарні. Виділено 1 мільярд на приймальні відділення опорних лікарень, не COVID. Вважаю, що вони були затверджені у штучному вигляді. Чи збирається уряд переглянути ці лікарні?

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо тарифів НСЗУ. Ви праві. Ми переглядали тарифи НСЗУ і коригуємо деякі з них, тому що вони потребують коригування через пандемію, з якою ми зіштовхнулися, через те, що другий етап реформи сьогодні реалізується в кризових умовах, у тому числі коли медицина всього світу працює з максимальним навантаженням. Тому дуже уважно перераховуємо тарифи НСЗУ. Дійсно, у деяких з них є, скажімо, заниження. Ми приводимо це до належного стану. Упевнений у тому, що медична система зараз це відчуває і відчуватиме в подальшому. Тому що, ще раз повторюю, реформа має принести переваги і медикам, для того щоб медична система ставала сильнішою й ефективнішою, і пацієнтам, які мають також це відчутти. Це дуже важливо. Бо там не лише в розмірах тарифів, а й у принципах тих тарифів також були неточності. Тобто є хвороби, де хворого треба проліковувати і платити за це, а є лікарні, які чим довше без пацієнтів, тим більше їм треба платити грошей. Це означає, що система, наприклад, епідеміологічна, працює у країні правильно, якщо немає в інфекційних лікарнях хворих, але вони мають бути в належному стані і готові прийняти хворих. Це показала пандемія, що є лікарні, є професії медичних працівників, які мають бути незалежно від того, чи є хворі цієї миті в країні.

Щодо опорних лікарень. Вони є. Тобто це фактично один з етапів реформи. Реформа продовжується. Ми будемо її впроваджувати. Можливо, з деякими корективами, які вносить коронавірус і світова пандемія в організацію медичної системи світу, не лише України.

Тому, звичайно, ми сьогодні дуже уважно підходимо до всіх тих напрацювань, які вже були, з експертним середовищем дивимося вперед, як ми рухатимемося з реалізацією і завершенням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Едуардович Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е. Прошу передати слово Анні Скороход.

СКОРОХОД А.К. Шановний Прем'єр-мініstre, коли ми за вас голосували, сподівалися, що ви не профан. Тому я вас дуже прошу відповісти на питання Антона Полякова: коли в Україні з'являться 500 тисяч обіцяних робочих місць? Це перше питання.

Друге. Коли перестануть знищувати ФОПи і малий бізнес почне розвиватися?

Третє. Коли різко впало споживання електроенергії, чому замість того, щоб зменшити теплову генерацію, ви почали відключати атомні блоки?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Зараз знайду графік і буду вам відповідати.

Отже, перша частина – 500 тисяч робочих місць. Я вже чотири чи п'ять разів про це сказав. Сьогодні на засіданні уряду ця програма буде презентована міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Є чітке розуміння, у яких галузях і де будуть створені ці 500 тисяч робочих місць. Є відповідна програма. Не буду ще раз її показувати. Тобто чітко по галузях розкладено, де ми бачимо... У нас сьогодні майже 500 тисяч, тобто півмільйона зареєстрованих безробітних. Ми чітко розуміємо, де вони будуть створені. Вони не будуть створені за один день. Частина з них уже створена і створюється, частина буде створена через тиждень, частина – через місяць. Але завдання наше на час виходу з карантину і переходу до адаптивного – забезпечити можливість усім безробітним, зареєстрованим в Україні, отримати роботу. Власне, це ми перед собою ставимо і реалізуємо.

Щодо енергетики. Графік енергетичного балансу за минулі роки і цього року в енергетиці. Як ви бачите, потужність теплової енергетики знижена в новому балансі, який затверджений, у тому числі антикризовим штабом, так і за роками. Тобто ви бачите: 2018, 2019, 2020 роки – новий баланс.

Є також розкладка по відповідних генераціях, як відбулося зниження. Тому зниження торкнулося всіх галузей енергетики, крім відновлювальних джерел енергії. Там, оскільки зараз весна, зростає яскравість сонця, потужності будуються – це добре, екологічно. Питання в тому, щоб вона була дешевшою і доступнішою для промисловості України.

Теплова генерація в цьому році знизила свою потужність, прораховано в новому балансі в тому числі. Тому це неправильна інформація, яку вам хтось дає, якою ви оперуєте.

Щодо малого, середнього бізнесу, то вони очікують...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні колеги, час для запитань до Прем'єр-міністра вичерпано.

Заступник Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк – останнє запитання.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Пане Прем'єр-міністре, у мене в принципі запитання про гроші, цитуючи вас, про великі гроші, та довіру наших міжнародних партнерів. Саме про те, що, завдячуючи нашим закордонним партнерам, Україна може розраховувати на значний обсяг фінансової допомоги на боротьбу з подолання негативних соціально-економічних наслідків COVID-19.

Зокрема, Європейський Союз оголосив про намір виділити Україні 1,2 мільярда євро макрофінансової допомоги. Єврокомісія виділяє 190 мільйонів євро, 170 мільйонів євро допомоги будуть надані Німеччиною, у тому числі на

засоби індивідуального захисту, структури ООН виділяють 165 мільйонів доларів, США – 14,5 мільйона доларів.

Скажіть, будь ласка, який обсяг міжнародної фінансової допомоги вже надійшов до України? Яким чином розподілена ця допомога? Хто конкретно отримав її?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання.

Ви назвали абсолютно коректні цифри. Дійсно, усі ці речі – це те, про що я казав, це довіра і співпраця з нашими міжнародними партнерами, і вся ця допомога взаємопов'язана.

Надійшли перші кошти від наших міжнародних фінансових організацій. Ми отримали першу частину незв'язаного фінансового кредиту від Німеччини. Загальний обсяг допомоги від Німеччини (учора ми розмовляли з канцлером Німеччини пані Ангелою Меркель) становить 1,4 мільярда гривень протягом останніх двох років, у тому числі вже на початку цього року також очікуємо наступних 90 тисяч євро. Це також буде галузева підтримка. Ми говорили вчора, куди їх направляти, – на боротьбу з коронавірусом, на підтримку малого та середнього бізнесу.

Загалом цього року обсяг перевищує 10 мільярдів доларів США фінансової підтримки від різних фінансових інституцій міжнародних фінансових організацій, Міжнародного валютного фонду, європейських структур, Європейського Союзу і країн – наших партнерів.

Тому кошти надходять. Звичайно, більшість наших партнерів прив'язуються до наших перемовин і досягнутих домовленостей з МВФ. Так само і Світовий банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк – усі ці партнери, звичайно, дивляться сьогодні на досягнення успіху в наших перемовинах з Міжнародним валютним фондом.

Тому це надзвичайно важливо, щоб ми рухалися вперед і отримували ці кошти для того, щоб мати в наступному році плюс 7 відсотків ВВП, а не падати сьогодні в прірву і не зможти вибратися з неї наступних 10 років.

Дякую за ваше дуже важливе запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Дякую, шановні члени Кабінету Міністрів України. «Годину запитань до Уряду» завершено.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, відповідно до статті 240 Регламенту Верховної Ради України та статті 51 Закону України «Про Національний банк України» переходимо до розгляду доповіді Голови Національного банку України Якова Васильовича Смолія у Верховній Раді України про діяльність Національного банку України.

Пропонується наступний регламент: до 20 хвилин – доповідь Голови Національного банку, до 21 хвилини – запитання від депутатських фракцій та груп, виступ голови Комітету з питань фінансової, податкової та митної політики – до 3 хвилин, виступи від депутатських фракцій і груп, обговорення. Немає заперечень?

Будь ласка, Якове Васильовичу.

СМОЛІЙ Я.В., Голова Національного банку України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Усім бажаю здоров'я, шановні колеги!

Дякую за нагоду розповісти, як Національний банк допомагає українській економіці долати наслідки епідемії коронавірусу. Спойлер: успішно.

Коронакриза – це перша в історії України криза, коли немає банкрутства банків, сплеску інфляції, катастрофічного падіння міжнародних резервів, довгих черг вкладників біля банкоматів. На відміну від попередніх криз сьогодні банківська система не тягар для економіки, а її рятувальний круг. Ми не рятуємо її, вона рятує економіку. Це все результат, по-перше, послідовної політики Національного банку та реформ минулих років. Детальніше про все, що ми зробили для цього минулого року, ви можете почитати в річному звіті за 2019 рік.

По-друге, це результат швидких та ефективних дій Національного банку у відповідь на пандемію та карантинні заходи. У цьому ми крокуємо в ногу з центральними банками інших економік, що розвиваються, і навіть провідних економік світу. Особисто для мене дуже важливо, що українці помітили й оцінили наші зусилля. За даними Центру Разумкова, баланс довіри до Національного банку зріс за напружені для країни березень-квітень більше ніж вдвічі.

Отже, що ми зробили для протистояння кризі? Наші дії були спрямовані на чотири цілі. Перша – уберегти здоров'я всіх тих, які активно користуються фінансовими послугами, і тих, які мають справу лише з готівкою.

Друга – забезпечити якісну та безперебійну роботу фінансової системи під час карантину.

Третя – підтримати економіку доступними грошовими ресурсами в цей складний період.

Четверта – створити умови, в яких після завершення карантину економіка швидко відновить зростання.

Зараз, коли два місяці карантину позаду, можу із впевненістю сказати: нам це все вдалося! Та більше – без введення жодного болючого обмеження. Ми відреагували дуже швидко.

Уже 12 березня ми знизили облікову ставку, щоб підтримати економіку в умовах пандемії і карантинних заходів. У квітні ми продовжили її зниження. Загалом за два місяці облікова ставка скоротилася з 11 до 8 відсотків. Це найнижча облікова ставка за історію України, яка є реальним інструментом впливу Національного банку на вартість кредитів, а не лише намальована на папері.

Ми запровадили нові інструменти підтримки економіки. Насамперед це довгострокове фінансування для банків на термін від одного до п'яти років.

Минулого тижня відбувся перший тендер, де 11 банків вже отримали від нас кредити на 2,4 мільярда гривень на строк від 1,5 до 5 років. У п'ятницю ми уклали валютний своп з Європейським банком реконструкції та розвитку на 500 мільйонів доларів США. Ми отримуємо від міжнародної організації долари, які поповнюють міжнародні резерви, а ЄБРР в обмін на це отримує гривню, яку використовуватиме для кредитування українських підприємств, що зазнали втрат від пандемії та карантину.

У такий спосіб ми створили умови, в яких бізнес може отримати за доступними ставками кошти не лише на короткострокові потреби, й на масштабні бізнес-проекти, що потребують довгострокових вкладень. Наприклад, такі важливі для держави та для створення робочих місць інфраструктурні проекти, як будівництво доріг.

Для населення – зниження облікової ставки та приборкання інфляції вже сьогодні працює на те, щоб завтра іпотека під 10 відсотків стала реальністю.

Водночас ми спростили для банків доступ до фінансування, підвищили частоту тендерів, збільшили строк надання кредитів від НБУ банкам з 30 до 90 днів і вже видали такого тримісячного рефінансування майже на 7 мільярдів гривень. Ми розширили перелік застави, яку банки можуть надавати для отримання кредитів в НБУ, тепер ми прийматимемо не лише державні, а й муніципальні та гарантовані державою корпоративні облігації.

Банківська система сьогодні має високу ліквідність – близько 200 мільярдів гривень. Проте якщо будь-який банк відчуває потребу в коштах, тепер він може отримати кредити від НБУ ще швидше та легше. Для того щоб максимально вивільнити кошти банків для підтримання економіки, ми відтермінували формування буферів капіталу та рекомендували банкам утриматися від виплати дивідендів.

Ще в березні ми впровадили також систему антикризових заходів, що має п'ять ключових рішень для забезпечення безперебійної роботи фінансової системи:

Перше. Кредити. Ми ввели кредитні канікули – особливий пільговий період обслуговування кредитів для тих, хто досі сумлінно платив за кредитом, але зіткнувся з фінансовими труднощами через карантин.

Результат. Банки дають позичальникам можливість зробити платежі за споживчими кредитами після карантину без штрафів та пені за прострочку. Більшість банків уже надають можливість реструктуризації кредитів, щоб полегшити клієнтам обслуговування заборгованості після карантину.

Друге – депозити. Ми заборонили банкам вводити будь-які обмеження на зняття депозитів. Ми зробили ставку на надійність банків та довіру до них вкладників і не помилилися.

Результат. Депозити залишаються в банківській системі. У перші тижні карантину вплив коштів населення був, але набагато менший, ніж у період криз 2008 та 2014 років. Проте дуже швидко депозити населення поновили

зростання. В останні два тижні квітня гривневі кошти населення взагалі були на максимумі від початку березня.

Третє – робота банківської системи. Ми від початку старанно працювали з банками, щоб зберегти доступність фінансових послуг попри карантин і водночас убезпечити здоров'я споживачів фінансових послуг. Ми дали рекомендації, які відділення повинні залишитися відкритими, як банки мають працювати на місцях. Щоб банки сконцентрували всі ресурси зараз на головному, ми на період кризи відклали проведення стрес-тестів та виїзних перевірок банків.

Результат. Банки продовжують безперебійно обслуговувати клієнтів у повному обсязі, усі центральні офіси банків та 77 відділень у країні відкриті, банки мають достатньо коштів для задоволення потреб клієнтів, працюють понад 96 відсотків банкоматів, вони регулярно підкріплюються готівкою.

Четверте – валюта. Ми бачили посилену нервозність в березні на валютному ринку і постійно виходили з продажем валюти, щоб злагоджувати коливання. У березні для цього ми продали 2,2 мільярда доларів США.

Результат – ажіотажний попит на валютному ринку вщух ще у квітні. Чиста пропозиція валюти зараз є навіть вищою, ніж була в лютому до спалаху епідемії в Україні. Відтак курс гривні знову дещо зміцнівся, а Національний банк відновив обережну купівлю валюти в міжнародні резерви.

Ми також оперативно розв'язали проблему нестачі готівкової валюти, що виникла через перебої з авіаперевезеннями. Ми забезпечили поставку готівкового долара та євро в Україну та щотижня проводили операцію з їх обміну на безготівку.

Результат – ми надали банкам понад 550 мільйонів доларів США та 42 мільйони євро і повністю задовольнили їх потреби в готівковій валюті. Зараз проблем з отриманням валютної готівки в касах банків немає.

П'яте – платежі. Ми закликали українців якнайшвидше переходити на дистанційне банківське обслуговування. Щоб зробити безготівкові платежі вигіднішими, ми на час карантину скасували тарифи на роботу системи електронних платежів, а для власників платіжних карток, термін яких завершується під час карантину, ми разом з банками передбачили можливість продовження терміну їх дії.

Пріоритетом для нас є також безпечність розрахунків за допомогою гривневої готівки. Імовірність зараження коронавірусом через готівку невисока, однак ми вирішили, що обережність не завадить, тому готівка, яка вилучається з обігу, перевозиться до сховищ Національного банку на карантин для знезараження.

Для стимулювання економіки ми, імовірно, зможемо ще знизити облікову ставку цього року. Простір для цього є. Своєю виваженою монетарною політикою ми котрий рік поспіль забезпечуємо, як і вимагає наш мандат, цінову стабільність, тобто стабільно низьку інфляцію, яка залишається в межах нашої цілі – 5 плюс-мінус 1 відсоток.

Безперечно, як і решта країн Україна потребує масштабних державних видатків на боротьбу з коронавірусом та підтримання економіки. Однак ліки не повинні бути гіршими за хворобу. Пригадайте українську історію. Неконтрольований друк грошей для фінансування державних видатків у нас завжди завершується катастрофічними наслідками для економіки. Можна, звичайно, зробити всіх мільйонерами, але ці мільйони будуть вже нічого не варті. Набагато правильніший шлях – завершити переговори з МВФ і отримати дешеве фінансування для бюджету від офіційних донорів. А для Національного банку існує лише один законний шлях – допомогти уряду напряму «живими грошима» через перерахування прибутку НБУ. Ми це вже зробили.

У квітні ми за один раз перерахували всю суму прибутку НБУ за 2019 рік – 42,7 мільярда гривень. Це на 2 мільярди гривень більше, ніж закладено до цього річного державного бюджету. Так ми забезпечили майже половину бюджетних доходів у квітні.

Мене часто запитують, чи не надто оптимістично налаштований Національний банк? Ми, дійсно, дивимось в майбутнє з обережним оптимізмом, однак не варто плекати ілюзії. Рівень невизначеності як ніколи високий. Наші макропрогнози відштовхуються від того, що вже у II кварталі карантин завершиться і більше не буде потреби до нього повертатися. А якщо ні, якщо буде друга хвиля пандемії у світі, якщо нам буде потрібно знову і знову повертатися до карантинних заходів... Сьогодні ніхто у світі не дасть вам однозначних відповідей на ці питання.

Тому ми в Національному банку підготовлені, щоб за потреби швидко та ефективно реагувати на нові виклики. Ми постійно відслідковуємо ситуацію, оцінюємо ризики, перевіряємо на реалістичність наші прогнози. Наш інструментарій є і буде дієвим навіть за умови продовження карантину. Я кажу про облікову ставку, фінансову підтримку економіки через банки, значні міжнародні резерви, інструменти реагування і регулювання банківського сектору.

Більше того, сьогодні кожен українець може звернутися до НБУ про захист своїх прав у разі їх порушення банком. А невдовзі ми матимемо ще більше можливостей для забезпечення фінансової стабільності, коли з 1 липня станемо регулятором небанківських фінансових установ. Головне для здорової економіки сьогодні, завтра і післязавтра – цінова та фінансова стабільність у країні. Національний банк робив, робить і робитиме все, щоб її зберегти, але це наша спільна відповідальність. Фінансова система не працює на економічному острові.

Наскільки сприятливе економічне середовище, наскільки інституційно сильна країна, наскільки захищені права кредиторів та інвесторів, настільки і фінансова система спроможна бути двигуном економічного зростання. Тому питання, яке зараз кожен з нас у цій залі повинен собі поставити, – це не де взяти гроші, а як швидко ми зможемо здійснити реформи. Зрештою, на 5 відсотків впаде українська економіка чи менше – в наших з вами руках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Якове Васильовичу.

Шановні народні депутати, будь ласка, запишіться на запитання від депутатських фракцій та груп.

Давиденко Валерій Миколайович.

ДАВИДЕНКО В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 208, Чернігівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Приходьку Борису Вікторовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Приходько. Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Добрий день! Шановний Якове Васильовичу, ми всі, фінансисти і розуміємо, що головною функцією Національного банку є досягнення та підтримка цінової стабільності. Політика НБУ останні п'ять років була спрямована винятково на досягнення цієї інфляційної цілі.

Але є інший бік медалі. Поясніть, чому в березні 2020 року номінальна ставка кредитування промисловості була на рівні 20 відсотків, а інфляція – лише 2,3? Чому така велика різниця?

Звідти витікає ще таке запитання. Чи є у вас чітка програма дій Національного банку на наступні шість місяців, рік? Чи ви лише застосуєте розширення переліку цінних паперів під рефінансування і кредитні канікули?

Дякую.

СМОЛІЙ Я.В. Дякую за запитання.

Хочу сказати, що існуючі сьогодні інструменти підтримки ліквідності комерційних банків дають змогу нам контролювати ситуацію і сприяти можливості як зниження облікової ставки, так і зниження відсоткових ставок по кредитах після виходу України з кризи. Весь бізнес може сьогодні і після звернутися до банківської системи як у частині реструктуризації кредитів і зменшення навантаження на їхній платіжний баланс, так і для того, щоб отримати більш дешеві кошти для відновлення економіки, для відновлення бізнесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Прошу передати слово Віктору Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. У мене три короткі запитання.

Перше. Наскільки мені відомо, є вісім рішень Верховного Суду України, які на сьогодні не виконує Національний банк про відновлення банків, що були ліквідовані за останні п'ять років. Двадцять рішень ще на підході. Національний банк відмовляється виконувати ці рішення. А це питання вкладів, повернення кредитів, депозитів і наведення порядку щодо пограбованого майна цих банків. Ви не виконаєте цього рішення. Чому?

Друге. Ви видали рефінансування державним банкам за ставкою 8 відсотків. Державні банки одразу скупили державні цінні папери і під 11,5 відсотка отримали по них фінансування від держави. По суті, 3,5 відсотка ви подарували державним банкам. Що це за така політика і для чого вона була проведена?

Третє. Яка буде програма підтримки промисловості з боку Національного банку на цей рік?

СМОЛІЙ Я.В. Дякую за запитання.

Рішення судів, які сьогодні є по відновленню банків і виведенню їх на ринок. Хочу сказати, що нині не існує законодавчого регулювання, як це можна зробити. Законопроект, який сьогодні розглядатиметься в цій залі, зможе вирішити саме ці сірі плями, які є в законодавстві. Виведення банку на ринок, що перебуває у фонді 1,5-2 роки в режимі ліквідації, неможливе. Для цього повинні бути інші інструменти, які убезпечать чи дадуть можливість власникам отримати компенсацію, якщо такі втрати будуть доказані.

Те, що стосується рефінансування і підтримки ліквідності комерційних банків, то ми запровадили ці інструменти терміном від, як я вже говорив, 30 до 90 днів, а також є довготермінове рефінансування на рівні облікової ставки до п'яти років. Куди комерційний банк спрямовує кошти, ми не відслідковуємо цільового використання. Наше завдання, щоб банки мали постійну ліквідність для забезпечення обслуговування коштів їхніх клієнтів.

Те, що стосується підтримки промисловості. Національний банк є кредитором останньої інстанції, і ми не кредитуємо бізнес, для цього є банківська система. Ми зі свого боку, як я вже говорив, готові підтримати банківську систему і ліквідність у разі їх потреби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василевська-Смаглюк Ольга Михайлівна.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановний Якове Васильовичу, два коротких запитання. Я проаналізувала господарську діяльність і виявила ознаки корупції. Наприклад, ви заплатили без тендера 16 мільйонів гривень компанії *Republic Strategic Communications* за те, що вона написала дві статті у ЗМІ і прославила націоналізацію «ПриватБанку». А також ваші співробітники застраховані в компанії країни, яка пов'язана з колишнім Президентом України Петром Порошенком.

Друге моє запитання стосується того, що обсяг комісійної винагороди, сплаченої Національним банком України за невикористані позики Міжнародного валютного фонду, становить 1,5 мільярда гривень за останні чотири роки. Скажіть, будь ласка, хто понесе за це відповідальність?

СМОЛІЙ Я.В. Дякую за запитання.

Хочу сказати, що питання медичного страхування – це сьогоdnішній тренд у всьому світі, і Національний банк вже вдруге за останні чотири роки проводить таку закупівлю, і багато страхових компаній беруть участь у цій закупівлі. Закупівля проводиться на відкритих торгах, на сайті *ProZorro* ви можете побачити всю процедуру, як це все відбувалося.

Сьогодні 4,5 тисячі працівників Національного банку мають змогу отримати медичну допомогу в провідних медичних державних і приватних клініках України, а це 1,5 тисячі працівників Банкотно-монетного двору, які забезпечують виробництво банкнот і монет, 300 працівників Малинської фабрики банкотно-паперу і близько 3 тисяч працівників центрального офісу.

Те, що стосується комісійної винагороди, яку сплачує Національний банк за невикористані кредити Міжнародного валютного фонду, це світова практика, це умови Міжнародного валютного фонду, і вартість обслуговування кредитів закладена в угоду між Україною і Міжнародним валютним фондом. У разі вибірки цих коштів ми нічого не платимо. Але через те, що Україна не виконала обов'язкові умови перегляду програми МВФ, ми змушені були заплатити цю комісійну винагороду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. Попрошу передати слово Юлії Клименко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Пане Смолій, у мене запитання щодо мотивації стимулювання малого, середнього бізнесу. Ви вже знизили облікову ставку НБУ до 8 відсотків, що дає можливість брати дешевші кредити в комерційних банках. Які наступні кроки і плани? Чи плануєте ви знижувати цю ставку і коли? Чи взаємодієте ви з урядом з цього приводу? Чи є у вас спільна політика, як стимулювати кредитування малого, середнього бізнесу?

Дякую.

СМОЛІЙ Я.В. Дякую за запитання.

Програма стимулювання малого, середнього бізнесу – це програма уряду. Ми зі свого боку підтримуємо ліквідністю комерційні банки, якщо в них є така потреба.

Щодо облікової ставки. Ми, справді, у цьому році знизили ставку з 11 до 8 відсотків. А загалом, починаючи з 2019 року знизили облікову ставку з 18 відсотків до 8, на 10 відсотків. Усі умови, усі макроекономічні прогнози сьогодні говорять про те, що в Національного банку є можливість знизити облікову ставку ще в цьому році.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний Якове Васильовичу, сьогодні ми бачимо, що проведена за п'ять років реформа банківської системи і реальна незалежність Національного банку, яка була в цей час здобута, довели свою ефективність. Ми бачимо, що попри перекося в економіці, попри кризу банківська система долає це без потрясінь і досить вдало. Але, ви знаєте, відбуваються постійні дискусії щодо монетарної політики Національного банку. Чи можна вам поставити конкретне запитання про те, що саме зробив НБУ для підтримки економіки?

Дякую.

СМОЛІЙ Я.В. Дякую за запитання.

Ви практично у своєму запитанні відповіли на нього. Останні три-чотири роки діяльність Національного банку, справді, була спрямована на збереження макрофінансової стабільності. Ми сьогодні маємо оздоровлену, живу, докапіталізовану банківську систему. Ліквідність банківської системи більше 200 мільярдів гривень, і вони на цьому періоді не потребують додаткових коштів для того, щоб кредитувати економіку. Низька інфляція і зниження облікової ставки сприяло зниженню вартості ресурсів, які комерційні банки можуть спрямовувати на підтримку бізнесу й економіки.

Головне завдання, яке стоїть перед банківською системою після закінчення карантину, коли ми поступово почнемо виходити із кризи, – підтримати підприємства, щоб економіка швидко відновилася і падіння внутрішнього валового продукту було якомога мінімальним у цей важкий для нас період.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Ніколаєнко Андрій Іванович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Смолій, під час вашого виступу на засіданні комітету минулого тижня ми також чули, що все добре. Зараз знову слухаємо... Ну, начебто ми в іншій країні живемо.

Отже, економіка в колапсі. Мені дивно слухати, що ви особисто і ваше правління не готові визнати свою провину за те, що два роки тримали завищену облікову ставку фактично для того, щоб з вашою поплічницею, колишнім міністром фінансів Маркаровою, будувати піраміду з ОВДП. Тому що саме дохідність ОВДП так чи інакше прив'язана до облікової ставки. Тим самим ви угробили український експорт, який за рахунок скріпленої гривні недоотримав наприкінці минулого року декілька десятків мільярдів гривень доходів, відповідно українські люди не змогли заробити, і тим самим почали провокувати кризу, через що можна зараз сказати, що винувате вже нинішнє керівництво уряду, але точно провокатором цієї кризи став Національний банк.

Отже, запитання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, додайте 10 секунд, але я прошу формулюйте запитання так, щоб воно було.

НІКОЛАЄНКО А.І. Чи готове керівництво Нацбанку визнати за собою цю провину, що втрати експорту лежать на них?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка.

СМОЛІЙ Я.В. Хочу сказати, що фінансування дефіциту бюджету є загальновизнана світова практика за рахунок цінних паперів уряду, які випускає Міністерство фінансів. Розміщення їх на внутрішньому ринку або залучення зовнішніх інвесторів також є загальносвітовою практикою. Піраміда, про яку ви говорите, виглядає так: коли ви дешевий ресурс, дешеві бумага і довгі заміщуєте короткими і дорогими. Усе, що відбувалося протягом позаминулого і минулого років, виглядало саме навпаки. Міністерство фінансів виходило на ринок і розміщувало цінні папери, залучало найдешевші і найдовші. Тому будівництво піраміди – це надуманий меседж, який ви сьогодні посилаєте в цій залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. У мене буде кілька запитань до Голови Національного банку.

Перше – щодо кроків з інфляційного таргетування. Чи не здається вам, що подолання галопуючої інфляції на сьогодні – це добре, але зважаючи на міжнародну кон'юнктуру, хоча б зниження ціни на газ у два рази і таке інше, у нас мала бути дефляція?

Другий момент – щодо інструментів монетарної політики. Я вам хочу нагадати, що облікова ставка у 2013-2014 роках була 6,5 відсотка, а сьогодні – 8. Ви хоча б поверніться до тих параметрів, які були до вас.

Третій момент – це та політика, яка була щодо обмінного курсу. У нас у 3,5 разу, точніше, у 3,4 разу була девальвована національна грошова одиниця. Вкладники і позичальники банків отримали суттєві збитки.

Наостанок щодо зменшення кількості банків і псевдооздоровлення національної банківської системи. Мінус 105 банків за шість років діяльності Національного банку. Які ваші наступні кроки й дії? Чи ви й надалі вбиватимете фінансову систему країни?

Дякую.

СМОЛІЙ Я.В. Національний банк перейшов до режиму плаваючого курсоутворення та інфляційного таргетування в 2015 році. І дії, які були здійснені Національним банком, доказали, що ці інструменти дієві і ми маємо сьогодні результат. З інфляції, яка була в 2014-2015 роках понад 40 відсотків, ми маємо сьогодні наш коридор – 5 плюс-мінус 1, і навіть нижче. Ми очікуємо, що інфляція в цьому році увійде у свій коридор, як і прогнозувалося.

Тому монетарна політика і дії, які здійснював Національний банк, себе виправдали. Ми маємо сьогодні найнижчу дієву облікову ставку за всю історію України, яка відображує вартість грошей в економіці. А обмінний курс – це дзеркало економіки, який формується за питомою пропозицією на ринку. Від того, як сьогодні діють експорт, імпорт, фізичні особи, банки, усі учасники валютного ринку, формується курс. Це результати монетарної політики і тих інструментів, які були запроваджені в 2015 році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Дякую, Якове Васильовичу. Усі ті, які хотіли запитати, запитали. Займіть, будь ласка, своє місце.

Надаю слово голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данилу Олександровичу Гетманцеву. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, головуєчий, шановні народні депутати! Аналіз діяльності Національного банку, який ми проводили не раз в комітеті, дуже важка справа, бо викликає насправді суперечливі почуття.

З одного боку, це, справді, вдале вирішення Національним банком питання про ажіотажний попит на гривню наприкінці березня цього року ринковими методами, без адміністративних жодних заходів. Але з іншого боку, це не виправдане різке зміцнення курсу гривні у другій половині 2019 року, що завдало шкоди і державному бюджету, і нашим експортерам.

З одного боку, це валютна лібералізація та зняття валютних бар'єрів, це скасування обов'язкового продажу валюти, а з іншого – це дефіцит готівкової валюти в тому ж березні, коли готівковий курс відрізнявся від курсу безготівкового на гривню-півтори.

З одного боку, це найнижча інфляція, яку Національному банку вдалося досягти у грудні минулого року, і на сьогодні за річним розрахунком це 2,1 відсотка, це зниження облікової ставки, про що говорив Голова Національного банку, до 13,5 відсотка у 2019 році, і вже сьогодні до 8 відсотків з перспективою подальшого зниження, а з іншого боку, це відсутність дешевих кредитних ресурсів для українського бізнесу, зменшення фактично кредитного портфеля комерційних банків, яким він кредитує бізнес.

З одного боку, це підвищення, безперечно, стабільності банківської системи, збільшення прибутку комерційних банків – 60 мільярдів у 2019 році, і 2019 рік ми пройшли без банкрутств, а з іншого боку, це ціна цього рішення і втрати вкладників, втрати комерційних банків, а також прибуток за рахунок ОВДП.

На чому я хочу наголосити? Діяльність Національного банку викликає багато питань. Ми свідомі того, що НБУ незалежний орган, але головне: НБУ не діє у вакуумі, НБУ не діє автономно, це не держава в державі. Ми хочемо, аби Національний банк, виконуючи свою конституційну функцію, не забував...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні народні депутати, будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп.

Дубінський Олександр Анатолійович.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Зараз відбувається дуже цікава річ: Голова Національного банку прийшов до залу парламенту для того, щоб легалізувати все те, чим вони займалися протягом п'яти років – грабунком країни.

Національний банк – це інституція, яка впродовж останніх шести років представлена людьми і фактично керується Валерією Гонтаревою, яка не хоче з'являтися навіть на допити до Генеральної прокуратури, людиною, яка знищила більше 100 банків і пограбувала вкладників і бізнесменів – і малий бізнес, і середній бізнес, і великий бізнес – приблизно на 500 мільярдів гривень.

Зараз ми стали свідками намагання легалізувати всі ті дії, які відбувалися під час цього грабунку, і представити роботу Національного банку як таку, що сприяла відновленню української економіки. Це не так, тому що всі дії Національного банку, які відбувалися протягом останніх років, були спрямовані на те, щоб окремі фінансові групи, транснаціональні корпорації та спекулянти заробляли гроші на українських боргах. Український бюджет зараз виплачуватиме близько 350 мільярдів гривень в якості виплати за зовнішніми боргами. Це приблизно у 200 разів більше, ніж бюджет, який ми витрачаємо на відбудову доріг та медицину. Ми витрачаємо гроші на те, щоб фінансові спекулянти заробляли найбільші відсотки в усьому світі й у європейських державах зокрема.

Ми спостерігали, як люди, які керують Національним банком, спочатку підвищили курс з 12 гривень до 40 гривень, потім опустили до 27 і пограбували вкладників вперше у 2014-2015 роках, коли пан Смолій уже там працював. У 2019 році відбувалося те саме: курс з 28 гривень за долар опустився до 24 гривень, хоча всі знали, що він має залишатися на місці. Таким чином вкладники і бізнес були пограбовані ще раз, експортери втратили можливість заробляти на зовнішніх ринках, економіка ще більше охолола.

Це все наслідки роботи Національного банку України, пана Смолія, пані Гонтаревої, яка досі дає йому вказівки, як керувати Національним банком, прямо з Лондону, та інших людей, які засіли в правлінні Національного банку. А зараз нам ще й пропонують прийняти законопроект [№ 2571-д](#), який дозволить вивести з українського правового поля Національний банк і передати його повністю під контроль зовнішньому управлінню, зробити це наддержавним структурним фінансовим підрозділом зовнішнього керування, який буде самостійно вирішувати, як розвиватиметься економіка України.

Треба перейти до економічного націоналізму заради України і її громадян, а не заради прибутків іноземних фінансових спекулянтів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, найстрашніше, що зараз тут відбувається, те, що цей зал парламенту робить вигляд, що в Національному банку відбувається *business is usually*, тобто бізнес як завжди, все в порядку. Це великий і достатньо цинічний обман. Національний банк України вже шість років є угрупованням, яке займається високоінтелектуальною корупцією,

високоінтелектуальним відмиванням грошей з бюджетів України, а також з ресурсів Національного банку.

Я можу вам сказати, що, за оцінками українських вчених, знецінення гривні більше ніж у три рази в 2014-2015 роках було штучним, ручним, запустило інфляцію в 300 відсотків на наступні п'ять років, і на фоні цього в Національному банку було побудовано фінансову піраміду, яка називається «депозитні сертифікати».

Депозитні сертифікати – це відібрання від певних, строго визначених банків ресурсів (увага!) під складні відсотки – до 50 відсотків річних на валюту з ресурсів Національного банку. За п'ять років панування попередньої влади через депозитні сертифікати і відсотки на них з української банківської системи, з Національного банку було виведено більше 14 мільярдів доларів, сплачених на відсотки.

Ви розумієте, як пограбовано нашу державу? За цим стояли конкретні люди – попереднє політичне керівництво країни, Гонтарева і її найближче оточення.

Далі що вони робили? Через депозитні сертифікати витягували з економіки України гроші, віддавали ці депозитні сертифікати під 30-32 відсотки річних, економіка не могла потягнути такі відсотки і бути конкурентом Національному банку за залученням фінансових ресурсів. Знищено 105 банків. Ви уявляєте, що це таке? 450 мільярдів гривень забрано в середнього класу: офісів, машин, обладнання, бізнесу, землі – всього. Скажіть, будь ласка, куди поділися ці 450 мільярдів? За лічені мільярди злиті через Фонд гарантування вкладів.

Вони злочинці! Новий Президент, який прийшов, мусив відправити їх усіх у відставку, розслідувати і порушити кримінальні справи, а він продовжує працювати з командою, яка нищить економіку України.

Я вважаю, що треба негайно відправляти все керівництво Національного банку у відставку, призначати спеціальну національну комісію щодо розслідування і рятувати Україну й українську економіку.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Я хочу зараз звернутися до громадян України з одним повідомленням. З огляду на те, як діє у кризовій ситуації під час коронавірусної епідемії наш уряд, якби не Національний банк України з його грамотною валютною політикою, а також правильним і вчасним зниженням облікових ставок, то я не знаю, що могло б зараз бути взагалі з фінансовою ситуацією в країні. Ми могли б уже опинитися на самому дні.

Національний банк України від початку взяв ситуацію під контроль, і те, що гривня на сьогодні перебуває в межах 10 відсотків коливання, це саме завдяки правильним рішенням, але їх ніхто не оцінює. Я бачу, зараз у нинішньої влади є бажання взяти під контроль Національний банк України так само, як взяли під контроль ДБР для того, щоб проти політичних опонентів відкривати кримінальні справи, як взяли під контроль «95 кварталу» Національну раду з питань телебачення і радіомовлення, більшість членів якої – колишні колеги Зеленського по «95 кварталу». А де ж обіцянка не приводити у владу друзів і кумів, яку він давав на самому початку?

Національний банк України за останній час капіталізував банківську систему, створив достатню ресурсну базу банків та зробив усе для того, щоб вони були ліквідними і відповідали за ті вклади, які в них є, прийнятні відсоткові ставки, захищені права кредиторів та, власне, не дав зруйнувати фінансову систему України, бо «ПриватБанк» був пограбований його колишніми власниками на 5,5 мільярда доларів. І саме Національний банк провів вчасно необхідне розслідування, яке дало можливість врятувати українську фінансову систему від падіння найбільшого банку в Україні! Це спричинило б просто колапс української економіки і фінансів.

Тому я хотів би сказати, що сьогодні острів стабільності в Україні – це саме Національний банк. І якщо ви його зачепите, то потім не дивуйтеся, що Міжнародний валютний фонд буде взагалі згортати програму співпраці з Україною, як він уже скоротив з п'ятирічної програму на дворічну. Сьогодні дуже важливо зберегти цю стабільність в Україні, яку гарантує зараз Національний банк – єдиний, хто може щось хоча б робити в цьому хаосі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Звичайно, у фракції «Голос» є багато запитань до Національного банку, але я не можу не погодитися з колегами, що він в складний для України час забезпечував фінансову стабільність.

Багато питань щодо того, що робити далі. За коронавірусом іде фінансова криза. Ми разом ще 30 березня проголосували за закон, який закликав і Національний банк, і уряд забезпечити кредитні програми, щоб український бізнес отримав гроші для того, щоб виплачувати хоча б елементарні зарплати. Ми бачимо, що частину з цього домашнього завдання Національний банк виконав, але, на жаль, уряд так і не запровадив нормальної програми.

Зараз з цієї високої трибуни я закликаю і Національний банк, і наших урядовців усе-таки змінити політику для того, щоб ті гроші, та ліквідність, яка є

зараз на банківському ринку, пішли в реальний сектор економіки. Ми не вигадуємо тут український велосипед. Ми дивимося на те, що роблять усі розвинуті країни світу. Вони кидають усі ресурси, усю ліквідність, усі гроші для того, щоб їх національний бізнес жив і виживав у цій складній ситуації.

Ми підтримуємо Національний банк у його законах і законодавчих змінах. Ми підтримуємо його в праві бути незалежним. Але від нас як парламентаріїв і від вас як регулятора залежить, як далі розвиватиметься економіка, чи буде вона далі виживати, перебиваючись на тих кредитах, які є, чи далі ми будемо знижувати відсоткову ставку, робити все можливе, впроваджувати кредитні програми, навіть коли, можливо, це не настільки економічно обґрунтовано, для того щоб рятувати економіку.

Тому ще раз закликаємо Національний банк виконувати закони України, які приймалися в цьому залі, закликаємо й уряд виконувати ті завдання, які перед ними стоять, для того щоб найближчим часом український бізнес міг отримати дешеві, доступні й легкі гроші, щоб запустити економіку і хоча б якось пережити цю кризу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Віктора Васильовича Бондаря, група «За майбутнє».

БОНДАР В.В. Дякую. Шановні колеги, ми прослухали звіт Голови Національного банку України, і таке враження, що в нас найкраща у світі банківська система і найліпші банківські умови для населення, для промисловості і що нічого не відбувалося останніх п'ять-сім років. Насправді, я думаю, ви вже не раз чули в залі навіть за останніх 10 хвилин, що за п'ять-сім років банківська система була пограбована.

Я ставив пряме запитання: чому не виконується рішення Верховного Суду України про повернення банків, які були ліквідовані, колишнім власникам? Ці власники готові зробити міжнародний аудит, порахувати всі збитки, що завдали керівництво Національного банку, тимчасові адміністрації, Фонд гарантування вкладів тим вкладникам, які вкладали кошти в ці банки. Майно було розпродано за копійки – 3, 5, 10 відсотків вартості майна, іпотечні кредити продавалися за 2-5 відсотків вартості цих кредитів. Скажіть мені, що це за політика Національного банку і Фонду гарантування вкладів? Ніхто відповіді не має. Національний банк так сьогодні хоче протягнути цей законопроект, який пропонується, щоб зробити таку юридичну індульгенцію для Національного банку. По суті, Національний банк виводиться з системи державного управління України і виводиться з-під юрисдикції України.

Я на засіданні комітету порушував питання: якщо ви не вірите українським судам, давайте випишемо, в яких судах можна судитися і рішення яких судів ви будете визнавати: Лондон, Брюссель, Стокгольм – які хочете. Вони проти, бо зразу виповзуть ті збитки, які завдавалися. Це перше.

Друге. Що Національний банк робить щодо нашої економіки сьогодні, як він допомагає вийти з цієї кризи? Я не почув відповіді від Національного банку, абсолютно ніякої відповіді немає. Де програма підтримки промисловості? Де програма підтримки населення? Де програма реструктуризації кредитів? Чому не заводяться на банківський ринок іноземні банки з дешевими і довгими кредитами? Чому не створюються умови, щоб ці банки з задоволенням сюди забігали, щоб тут була так звана європейська напівофшорна зона, щоб тут могли зберігатися гроші і вкладатися в українську економіку? Національний банк регулює все так, щоб на банківському ринку залишилося 10, 20, 30 українських банків і не було ніякої конкуренції. Доти, поки буде така політика, у нас кредити будуть по 20-25 відсотків, як сьогодні, депозити будуть незрозуміло як гарантуватися і чи повернуть їх, чи не повернуть, нікому невідомо.

Це не політика, яка стимулює внутрішнє виробництво. Немає програми потужного перезавантаження промисловості, немає програми підтримки молодіжного будівництва, молодіжного кредитування, кредитування малого і середнього бізнесу. Ані від уряду, ані від Національного банку ми цього не почули. Тому якби ви зараз поставили на голосування, таке правління Національного банку треба знімати і гнати. Вибачте, але це правда життя.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово, шановні народні депутати, розуміючи, що сьогодні буде звіт Національного банку, я проаналізував результати діяльності Національного банку насамперед за ті шість років, протягом яких вони при владі і залишаються, незважаючи на те переформатування, яке відбулося у 2019 році.

На що я хотів би звернути увагу і про що ми вже частково говорили? Про інструменти монетарної політики і, власне, про облікову ставку. Облікова ставка була 6,5 відсотків, коли ви приходили до влади, зараз – 8 відсотків. Тобто ви навіть не вийшли на докризові показники 2013 року. Лише тоді, коли ви вийдете, вона буде не 6,5, але хоча б та, яка була. Я вже не кажу про реальне зниження облікової ставки. Це перший момент.

Другий момент. Якщо ми говоримо про конкуренцію на зовнішніх ринках, ми маємо так само отримувати дешеві і довгі гроші, які мають наші європейські конкуренти. А я нагадаю, що облікова ставка Європейського центробанку – 0,025 відсотка. Чи можемо ми конкурувати з такими дорогими і короткими грошима з ними? Очевидно, що ні. І це зриває навіть імплементацію Угоди про асоціацію.

Третій момент. Щодо інфляційного таргетування, це те, що ми казали щодо подолання галопуючої інфляції. А ви не думали, що галопуюча інфляція 43 відсотки – це результат девальвації національної грошової одиниці, це результат того так званого стабільного плаваючого курсу? Мені цікаво, що це за такий стабільний валютний коридор: 8, 40, 24, 26? Це абсурд! Ті люди, які мають доларові кредити, вибачте за слово, офігівують від вас і вашої політики Національного банку. Тому що вони брали кредити по 7,99 в іноземній валюті, а повертають по 26. Стосовно багатьох відбуваються суди, і вони не реалізовані і не мають далі, як виплатити, навіть якщо і можуть.

Четвертий момент стосується так само і позичальників, і людей, які мали вклади в банках у національній грошовій одиниці. Ті люди, які давали тисячу, зараз у 3,5 разу знецінили свої вклади. Ось до чого призвела політика цього Національного банку.

Про що ми ще говоримо? Мінус 105 банків. На початок 2014 року, коли ви прийшли, у нас було 180 банків, зараз лише 75 і то з них 35 з іноземним капіталом. Де 105 банків? Чому сьогодні до порядку денного засідання Ради включається законопроект, яким хочуть легітимізувати вашу діяльність щодо злочинної політики стосовно 105 банків?

Наступний дуже важливий момент. Ми ж говоримо про стимулювання економіки, про кредитування економіки тощо. Коли в нас будуть довгі дешеві кредити? Коли в нас запрацює система іпотечного кредитування? Коли наші громадяни матимуть можливість 20 відсотків кредитів сплачувати за нульовою ставкою, як це є в багатьох країнах світу?

Ще один дуже важливий момент, про який сьогодні побіжно згадували, це золотовалютні резерви і їх структура. Так, дійсно, 25 мільярдів доларів – це золотовалютні резерви, але ніхто ж не каже, що в структурі цих резервів лише 1,3 мільярда – це монетарна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, час для виступів та обговорення вичерпаний. Я хотів би подякувати Голові Національного банку України Якову Васильовичу. Дякую вам.

Шановні колеги, даю доручення Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики за результатами розгляду доповіді Голови Національного банку підготувати та подати до Верховної Ради відповідний проект постанови. Даниле Олександровичу, це найперше до вас і до членів вашого комітету, будь ласка *(Шум у залі)*. За результатами проект постанови, тому що це... *(Шум у залі)*. Ви можете взяти Регламент і подивитися про звіт Голови Національного банку України. За його результатами приймається постанова Верховної Ради України *(Шум у залі)*. За результатами звіту.

Шановні колеги, наступне питання – включення до порядку денного законопроектів [№ 3415](#), [№ 3415-1](#). Це проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні» та запропоновано скорочення строків.

Для включення до порядку денного сесії нам необхідно 226 голосів. Це те питання, яке ми обговорювали під час прийняття законопроекту [№ 1043](#), що буде необхідно вносити зміни до нього.

Будь ласка, підготуйтеся до голосування (*Шум у залі*).

Тут немає по хвилині, шановні колеги, це включення до порядку денного. Ні, тут немає по хвилині, немає розгляду питання. Шановні колеги, не можна обговорювати те, що не включено до порядку денного сесії. Давайте, щоб я просто не коментував, бо знову тут стоятиме черга.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні» ([№ 3415](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про визнання законопроекту невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до 15 травня 2020 року.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, вам запропонований для розгляду проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо оптимізації процедури розгляду законопроектів у другому читанні» ([№ 3313](#)) та законопроект [№ 3313-1](#) (*Шум у залі*).

Однак надійшли заяви від авторів про відкликання законопроекту № 3313. Кому надати слово? Ви не є автором, вибачте.

Ар'єв Володимир Ігоревич. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Шановні колеги, ми відкликали цей законопроект на доопрацювання через те, що в ньому не враховано права народних депутатів, які хочуть, щоб їхні поправки були враховані не частково, а в повному обсязі, а також народних депутатів, які хочуть поставити поправки, які були ухвалені комітетом, на підтвердження.

Оскільки це було зроблено тоді в такому варіанті, щоб вийти з кризової ситуації, в якій ми опинилися внаслідок того, що 16 тисяч поправок було подано

до банківського законопроекту, то цей законопроект був поданий швидко. І зараз, після дискусії з нашими колегами, у тому числі з інших фракцій, ми подали заяву для того, щоб відкликати на доопрацювання і, можливо, ввести ці обмеження на час карантину, який діє сьогодні через епідемію коронавірусу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надійшли заяви від трьох авторів законопроекту № 3313, але є ще законопроект № 3313-1 Полякова Антона Едуардовича.

Антоне Едуардовичу, може, ви теж не будете наполягати на цьому законопроекті?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Полякова.

ПОЛЯКОВ А.Е. Чесно кажучи, я дуже радий, що ви передумали щодо свого законопроекту, тому що, дійсно, я подавав альтернативний проект, який залишає права народних депутатів та не порушує Конституцію України. Тому я теж не буду наполягати на своєму альтернативному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Тоді питання знімається з розгляду і переходимо до наступного.

Шановні колеги, на засіданні Верховної Ради України присутній Президент України Володимир Олександрович Зеленський *(Оплески)*.

Прошу сідати.

Шановні колеги, я хотів би надати слово Президенту України Володимирі Олександровичу Зеленському.

Володимире Олександровичу, з місця, так?

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О., Президент України. Дякую. Так, я можу з місця.

Добрий день, шановні депутати, Голово Верховної Ради! Всім бажаю здоров'я. Дякую. Бажаю здоров'я вам і всім українцям. Найперше я хотів би, щоб ми підтримали тих людей, які захищають сьогодні здоров'я і життя кожного українця, і поаплодували нашим медикам *(Оплески)*.

Ви знаєте, я не буду говорити дуже довго, думаю, що й так питання щодо банківського законопроекту дуже затягнулося. Медики захищають життя і здоров'я наших українців, наші військові захищають наш суверенітет, територіальну цілісність і життя всіх українців, вони – герої.

Сьогодні є питання захисту нашої економіки. Я скажу вам дуже просто. Думаю, що впродовж моєї каденції, найважливіше – впродовж вашої каденції, буде декілька важливих історичних законопроектів, які повинні об'єднати всю країну, об'єднати всі партії. Я хотів би, щоб саме так сьогодні пройшло

голосування. Я звертаюся до вас із повагою і хочу, щоб ви підтримали цей законопроект, який повинен захистити українську економіку, як мінімум принаймні повинен захистити її і допомогти Україні саме зараз.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Олександровичу.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» ([№ 2571-д](#)).

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, це, дійсно, історичний законопроект за своїм значенням в сьогоднішній історичний момент, історичний законопроект за кількістю пропозицій та поправок, які отримані від народних депутатів.

Я просто нагадаю історію законопроекту № 2571-д. Наш комітет протягом тижня розглянув 16 тисяч 579 поправок і спрямував законопроект на розгляд Верховної Ради. 30 квітня Верховною Радою була ухвалена особлива процедура розгляду цього законопроекту відповідно до статті 119¹ Регламенту. За цією процедурою депутатські фракції та окремі депутати подали свої поправки, на яких вони наполягають і які були раніше відхилені комітетом.

Отже, на сьогодні в таблиці, яка вам роздана і яка була затверджена на засіданні комітету 8 травня 2020 року, міститься 241 пропозиція та поправка, з них відхилено – 11, враховано повністю – 186, враховано редакційно – 17, враховано частково – 8, враховано по суті – 19.

Комітет пропонує прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» (№ 2571-д) у редакції, викладеній в уточненій порівняльній таблиці, складеній відповідно до вимог статей 119¹, 117 та 118 Регламенту Верховної Ради України.

Це рішення комітету. Можемо переходити до поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Поправка 7. Тимошенко Юлія Володимирівна. Депутатська фракція «Батьківщина» звернулася з пропозицією... З місця, Юліє Володимирівно, тут стоїть голова комітету.

Там є поправки і Юлії Володимирівни Тимошенко, і Сергія Володимировича Власенка. П'ять хвилин дати на виступ Юлії Володимирівні, 2 хвилини – Власенку замість 10 хвилин, як передбачено Регламентом. Заперечень немає? Немає.

Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, зараз, коли почали розглядати цей так званий банківський законопроект, я думаю, у країні почнеться істерія щодо того, що цей законопроект – анти«ПриватБанк», що такий закон захищатиме національні інтереси. Я зразу хочу сказати, що це обман, тому що наша команда подала до Верховної Ради законопроект, який чітко передбачає, що «Приват-Банк» і будь-який інший банк не може бути повернутий власникам, якщо державі, людям, які мали депозити, а також Національному банку не відшкодовано всі борги.

Але проект того закону, який реально справедливо розставляє всі крапки над «і», нікого не цікавить. Цікавить цей законопроект, який нічого спільного з «ПриватБанком» не має. І я згадала один з публічних виступів керівника фракції «Слуга народу», який сказав: «Так, цей банківський законопроект антиконституційний, але його треба прийняти, щоб отримати кредит МВФ». На що ви перетворюєте країну? Чому ви дозволяєте топтати Конституцію України в обмін на закони, які прямо суперечать національним інтересам України, як цей так званий банківський законопроект?

Чому він суперечить інтересам України? Тому що Національний банк уже шостий рік, як мінімум, не підпорядковується волі і національним інтересам Української держави. Управління здійснюється ззовні, а не на базі державних інституцій України.

Цим законопроектом передбачається, що тепер Національний банк не просто буде виведений за межі управління країною, а він ще буде виведений і за межі судової юрисдикції України. Цей законопроект передбачає, що для Національного банку, який буде й далі в упор розстрілювати національні українські комерційні банки, не буде управи, тому що для нього рішення суду вже не будуть законом, рішення суду можна буде не виконувати, і це означатиме, що рішення суду іменем України цим законопроектом просто нахабно, цинічно перекреслюються, тому що управляють країною маріонетки, які навіть не розуміють, що вони роблять, і оголошують перемогами явні поразки України.

Цей законопроект не проти «ПриватБанку», запам'ятайте. Це маніпуляція для того, щоб легковірному народу легше впарити такі рішення. Цей законопроект прямо проти суверенітету України, тому що суверенітет України – це право українського народу управляти своєю державою, а в цьому законопроекті український народ позбавляється права управляти Національним банком і Національний банк позбавляється конституційного обов'язку підпорядковуватися рішенням суду.

Це лише перша історія. А друга історія в іншому – в тому, що за останні шість років познущалися над 105 українськими банками, над середнім класом, у якого забрали по суті все, що він мав, через знищені банки. Крім того, Фонд гарантування вкладів практично вкрав майно середнього класу і роздав своїм за безцінь, люди втратили свої заощадження внаслідок і на основі злочинної діяльності Національного банку останніх шість років, але все залишиться безкарним, а люди – без справедливості.

Цей законопроект по суті оголошує амністію тим, хто управляв Національним банком – Гонтарева *and company*, тим, хто управляв Фондом гарантування вкладів – Волошин *and company*, вони залишаться безкарними, а людям не повернуть жодної копійки, тому що все вже вкрадено.

Так, я думаю, що нам не за такі законопроекти треба голосувати, які порушують 11 статей Конституції України. До речі, можливо, Міжнародний валютний фонд і ляльководи з глобального простору не знають, що після прийняття цього законопроекту він буде скасований у Конституційному Суді, тому що він глибоко неконституційний.

Шкода. Наша фракція голосуватиме проти цієї профанації і цього злочину проти суверенітету України. І ми будемо обов'язково підписувати звернення до Конституційного Суду, щоб більше нікому, ніяким дилетантам і невігласам просто на розум не спало приймати такі речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую, Юліє Володимирівно, за мою особисту характеристику і моїх колег, які підтримали цей законопроект.

Ви людина, набагато більше професійніша за нас у політиці, і тому ви насправді, я переконаний, розумієте, про що цей законопроект. Він, дійсно, не про «ПриватБанк» чи про будь-який інший банк, а про стабільність фінансової системи. Цей законопроект про вкладників. Цей законопроект про бізнес, який має гроші на рахунку. Цей законопроект про те, що банк, який ліквідований, не може бути повернуто у первісний стан, чим порушені всі ті юридичні процеси, які були зумовлені рішенням про ліквідацію цього банку. Ось про що цей законопроект. А ви, на жаль, маніпулюєте і породжуєте деякі міфи. Серед них міф про те, що рішення Національного банку не може бути оскаржене. Воно може бути оскаржене відповідно до закону.

Щодо амністії Гонтаревої, жодного пункту в законопроекті немає про те, що вносити зміни до Кримінального кодексу чи позбавляти відповідальності когось...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Репліка – 1 хвилина.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я думаю, що оцінку цьому законопроекту дасть Конституційний Суд, коли він чітко скаже, що 11 статей Конституції грубо, брутально порушено. У нас в країні є поки що арбітр – Конституційний Суд. Поки цей суд ще не підім'яли і не поставили на службу таким замовленням ззовні.

Я ще раз хочу сказати, що якщо ви думаєте, що Національний банк може внаслідок такого закону не підпорядковуватися рішенням Верховного Суду України, ви руйнуєте не лише суверенітет України, а й правову державу Україна

і перетворюєте нас на країну третього світу, бананову республіку, з якою ніхто не буде рахуватися і якій може кожен, кому це вигідно, по суті, вказати: прийміть цей закон, а ми вам чергового корму дамо, чергового нарізаного паперу. Так не може бути!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, 2 хвилини.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Ми сьогодні почули чергові реляції про черговий історичний законопроект. А пам'ятаєте, шановний пане Президенте, як ви з цієї високої трибуни нахвалювали історичний законопроект [№ 1008](#) про реформу так званого Верховного Суду? І тодішній голова правового комітету, нинішній Генеральний прокурор, теж говорила про верховенство права. Хочу нагадати, вся опозиція тоді говорила, що то був неконституційний законопроект. Сьогодні законопроект № 1008 визнаний неконституційним. Україна отримала по морді від Венеційської комісії за це правове невігластво. Цей законопроект має таку саму долю.

У мене глибоке переконання, що ті, які зараз у такому вигляді пропихують цей законопроект, хочуть допомогти колишнім власникам банків звернутися до Конституційного Суду й отримати там рішення про неконституційність цього законопроекту.

Лише два моменти. Перше. Яке завдання правосуддя? Завдання правосуддя – це ефективний (я підкреслюю це слово) захист порушених прав. Але якщо цей законопроект нам говорить: навіть якщо буде встановлено порушення під час ліквідації банку, навіть якщо буде визнано, що ті дії були незаконними, ви не можете відновити ваш контроль над банком, то що це таке? Що це таке, пане Президенте? Що це таке, пане Голово? Де тут ефективний захист порушених прав?

Є такий принцип судового процесу, якщо не знають шановні колеги, він називається «рівність учасників судового процесу». А в нас з'являється такий учасник процесу, як супервідповідач – Національний банк, який отримує низку прав, які значно більші, ніж усі права всіх позивачів у цій країні, тому що суди за цим законопроектом зобов'язані (я підкреслюю це слово) керуватися висновками Національного банку при розгляді справ. Це називається «супервідповідач». Це називається «виведення Національного банку з-під юрисдикції українських судів». Тобто замість того, щоб приймати очевидно неконституційний законопроект, закликаю проголосувати законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Сергію Володимировичу, ви як фаховий юрист, я переконаний, розумієте, що у правовідносинах є такі випадки, коли віндикація неможлива. І це якраз той випадок. Якщо у вас незаконно захопили будівлю, потім зруйнували і на цій будівлі відбудували хмарочос, ви не маєте права витребувати цей хмарочос. А в нас саме така ситуація: коли банк був банкрутом, його потім докапіталізували, виплатили гроші вкладникам, і ви хочете повернути його назад. Це не той самий об'єкт, цей об'єкт не тотожний тому, який був на момент прийняття рішення. Тому це абсолютно логічно, це абсолютно правильна правова конструкція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 6. Бурміч. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). У мене кілька поправок. Можна мені надати 2 хвилини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте ще хвилину.

БУРМІЧ А.П. Дякую. Це, дійсно, не антиколомойський законопроект і не законопроект про стабільність фінансової системи. Це законопроект, який не лише реабілітує злочинні дії посадових осіб Національного банку, тому що левову частку тих 105 банків знищено штучно, а це замовлення ззовні. Навіщо воно робиться? Для того щоб реабілітувати сьогоднішні і майбутні дії щодо знищення банків, які залишилися в Україні. Заплановано залишити 10-15 українських банків, а на місце їх завести іноземні.

Цей законопроект пов'язаний із законом про землю. Яким чином? Поясню. Коли сюди зайдуть іноземні банки, то кредитуватися земля буде уже іноземними банками і наша земля піде в заставу іноземним банкам, і таким чином ті, хто хоче отримати українську землю у власність, отримає її у власність. А нам розказують, що це антиколомойський законопроект. Ні. Якщо він антиколомойський, то нехай стосується лише «ПриватБанку», лише тих банків, які брали рефінансування і не повернули, а щодо всіх інших банків треба провести дослідження, перевірки правоохоронними органами і притягти винних до відповідальності, якщо банки знищено штучно. Сьогодні ж, як ми знаємо, НАБУ вже реабілітувало дії Гонтаревої, вона взагалі ні в чому не винна.

З такими шляхами і з такими законами ми йдемо до повної кабали і здачі незалежності. Не можна голосувати за цей законопроект, він антинародний, антиукраїнський.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні народні депутати, я буду намагатися виступати більш професійно, без політики. Щодо політики підтримую колег з опозиції, які висловлюють свої думки.

Моя поправка 48 – про зміни до статті 173 Кримінального процесуального кодексу. Цим законопроектом ми вводимо нове поняття, визначення, яке, на мою думку як юриста, створює не те що перепони, а навіть відсутність механізму виконання таких норм закону. Ми вводимо новий критерій – заборона вчинення дій іншим особам під час реалізації Фондом гарантування вкладів фізичних осіб майна банку, віднесененого до категорії неплатоспроможних.

Що я хочу сказати? Арешт – це тимчасова заборона власнику чи особі, яка має право займатися питаннями розпорядження користування майном, але це право оскаржується. Що таке заборонити вчинення дій іншим особам і не на визначений період часу?..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Григорію Миколайовичу, наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 48 народного депутата Мамки. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 67. Народний депутат Мамка. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАМКА Г.М. Цим законопроектом вводиться дуже багато нових понять. Перше поняття – професійне судження. Колеги вже казали, що Національний банк, по суті, замінює процес змагальності сторін у судових процесах. Це необхідно визнати після підписання такого закону, якщо ми приймемо законопроект. Ми надаємо Національному банку, який є відповідачем, учасником процесу, збільшене право використовувати це, захищати в судах. Так не повинно бути. Ми ламаємо процес змагальності, який є основною засадою в судових процесах. Ми надаємо право казати «професійне судження». Вибачте, а в Національному банку працюють непрофесіонали? Професіонали. Ми також вводимо нове поняття «вмотивований та обґрунтований...»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 67 народного депутата Мамки. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 237. Народний депутат Гриб. Наполягаєте. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Ми сьогодні почули, що цей законопроект – не ідеальний, і він точно не ідеальний, тому що ним пропонується надати такі повноваження Національному банку, які, на превеликий жаль, не відповідають Конституції України. Але ми також розуміємо, як сказав пан Президент, що нам необхідно прийняти цей законопроект саме для того, щоб не зруйнувати економіки країни і врятувати її від дефолту.

Я пропоную поправку, яка буде компромісом і впливатиме лише на ті банки, які ще не віддали кошти, які вони винні, які вони отримали, які перевищують суму 5 мільярдів гривень. То я вас дуже прошу проголосувати за цю поправку, і ми знайдемо тут консенсус.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Даниле Олександровичу, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ми вважаємо, вивчивши вашу поправку, що право має таку ознаку, як загальність. Воно повинно застосовуватися до всіх суб'єктів. А ви пропонуєте у своїй поправці виключити застосування такого закону до суб'єктів, в яких є заборгованість менше 5 мільярдів. Тому пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, не можна надати слово для репліки, тому що не було названо ані прізвище, ані ім'я по батькові.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 237 народного депутата Гриб. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 238. Народний депутат Мамка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, ми, по суті, цим законопроектом збільшуємо права Фонду гарантування вкладів і даємо право Національному банку не визнавати рішень судів, тобто їх не виконувати, чим порушуємо більше 10 статей Конституції.

Хочу сказати всім народним депутатам, що таке Фонд гарантування вкладів. На мою думку, ці дані можуть бути перевірені у відкритих засобах масової інформації. Фонд гарантування вкладів – це прокладка, яка, по-перше, ні за що не відповідає, і, по-друге, навіть не має права розраховуватися з вкладниками банків. Відкрийте засоби масової інформації: якщо банк ліквідується, Фонд гарантування вкладів виділяє ліквідатора, який бере кошти в держави по чергах щодо відшкодування, і через інші банки, які не ліквідовані, проводить оплати. А де ж роль Фонду гарантування вкладів? Вона відсутня, і законодавчо. Просто необхідно сказати, що такий закон повинен бути політичним, а не існувати як закон і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Позиція комітету полягає в тому, що саме цей пункт, до якого подано поправку, усуває прогалину, яка існує на сьогодні в правових відносинах у зв'язку з тим, що деякі рішення про ліквідацію визнано судом незаконними, скасовано, але ліквідацію не можна завершити. Тому ця норма врегульовує ці відносини, вона суто технічна. Комітет пропонує поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 238 народного депутата Мамки. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Поправку не враховано.

Шановні колеги, ми пройшли поправки, які було відхилено комітетом.

Народний депутат Поляков, три поправки на підтвердження.

Підготуйтеся до голосування.

Поправка 2804. Антоне Едуардовичу, будь ласка.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні громадяни, коли партія «Слуга народу» йшла до парламенту, вони нам обіцяли, що будуть дотримуватися закону та працювати в інтересах наших громадян. Замість цього ми бачимо порушення Конституції України та ймовірне знищення нашої банківської системи, щоб не просто розпродати нашу землю, а ще й додатково забрати в людей їхні останні заощадження.

При цьому представники влади цинічно пояснюють нам це необхідністю отримання траншу від МВФ. При цьому обіцяних Президентом та МВФ мільярдів ми не отримали. МВФ каже нам про те, що дана програма не буде виконуватися, і про те, що насправді в односторонньому порядку вони її відмінюють.

І це та сама програма (вибачте, дуже переживаю), за якою ми нібито мали вже отримати мільярдні транші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антоне Едуардовичу, ви називаєте зараз поправки за старою таблицею. Це поправка 45, за старою таблицею поправка 2804, правильно я розумію?

Поправку було враховано комітетом. Це поправка Полякова. Готові голосувати, шановні колеги? Підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Цю поправку було враховано комітетом, просто, щоб усі розуміли. Це поправка Полякова Антона Едуардовича, зараз він її ставить на підтвердження. Готові голосувати?

Даниле Олександровичу, якщо можна, озвучте позицію комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Усі поправки, які було враховано комітетом, ми просимо зал підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 45 народного депутата Полякова на підтвердження. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати. Це поправка 45 за новою таблицею.

«За» – 291.

Поправку підтримано.

Поправка 46. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е. Замість того, щоб перекрити реальні корупційні схеми, за які вже говорить кожний громадянин нашої країни, та завдяки цьому реально наповнити бюджет мільярдами гривень, наша влада займається тим, що виконує всі забаганки міжнародних кредиторів.

Антибанківський законопроект – це відверта маніпуляція, тому що якби «слуги народу», дійсно, хотіли забезпечити неповернення колишнім власникам їхніх банків, вони дослухалися б до мене та моїх колег і до наших прохань розробити реальний законопроект саме з цього приводу.

Я виступаю проти цього законопроекту, тому що він порушує Конституцію та всі права наших громадян, та закликаю всіх представників монобільшості, які асоціюють себе зі слугами народу, а не зі слугами західних інвесторів, підтримати мене в цьому.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антоне Едуардовичу, за всієї поваги, але ви не дослухалися, вони врахували цю поправку.

Поправка 46 народного депутата Полякова була врахована комітетом. Зараз вона ставиться на підтвердження за наполяганням автора поправки.

Ставлю на голосування поправку 46. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Наступна поправка 47 народного депутата Полякова, теж на підтвердження.

ПОЛЯКОВ А.Е. Дмитре Олександровичу, я дуже гарно вмію читати, але одна прийнята поправка не змінює всього законопроекту, в якому є порушення Конституції України, порушення міжнародних конвенцій, і ви почитайте висновки ГНЕУ, які сьогодні нарешті з'явилися на сайті Верховної Ради.

Я хочу сказати нашому Президенту, що мені 32, і я теж не лох. Ви обіцяли зовсім інше нашим громадянам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 47 народного депутата Полякова. Вона була врахована комітетом. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято. Поправку враховано.

Дубінський. Які поправки, Олександре Анатолійовичу?

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Поправки 293, 294, 295.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 293. Дубінський. На підтвердження.

ДУБІНСЬКИЙ О.А. Шановні колеги, добрий день! Я зараз не буду робити ніяких політичних заяв, бо для цього немає часу і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачекайте, Олександре Анатолійовичу, тут немає такої поправки. Це у вас стара таблиця. У новій таблиці всього 240 поправок. Може, не будете наполягати, Олександре Анатолійовичу?

Можемо переходити до голосування? Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» ([№ 2571-д](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 200, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 3, «Голос» – 18, «Довіра» – 16, позафракційні – 10.

Ще раз дякую.

Оголошується перерва на 5 хвилин.

Дякую, Володимире Олександровичу.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи. Минуло 5 хвилин.

Поки збираються колеги, є пропозиція, я її трохи пізніше ставитиму на голосування. Оскільки ми будемо працювати до 14 години, а почали працювати о 10 годині, я пропоную після 14 години зробити технологічну перерву на півтори години. Це необхідно для того, щоб привести зал у нормальний стан, прокварцувати та прибрати приміщення.

Якщо не буде заперечень, можемо зараз поставити це питання на голосування. Немає заперечень?

Будь ласка, підготуйтеся до голосування за пропозицію о 14 годині зробити перерву на півтори години для того, щоб провести необхідні санітарно-епідеміологічні заходи. Немає заперечень?

Ставлю на голосування пропозицію, яка щойно була озвучена. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Це проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3329-д](#)). Це друге читання.

Доповідає заступник голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, добрий день ще раз. Це той самий законопроект, який продовжує податкові та інші пільги для українського бізнесу. Як ви пам'ятаєте, під час прийняття його в першому читанні, була дуже тривала дискусія щодо звільнення наших медиків від податку на доходи фізичних осіб. Я дуже вдячний усім колегам, які доєдналися до цієї дискусії на

засіданні комітету. Це пан Чорний, пані Ніна Петрівна Южаніна, інші колеги, які представляють практично всі фракції та групи.

Ми знайшли разом спільне рішення, як зробити це звільнення від доплат так, щоб ми не забирали гроші у місцевих громад, але підтримали наших лікарів. Зараз, якщо ви подивитеся таблицю, цю пропозицію враховано.

Ми також продовжили дію певних пільг, які було запропоновано в першому читанні, покращили питання щодо надання допомоги по безробіттю, щодо того, хто може сам звертатися за цією допомогою, щоб наші ФОПи, фізичні особи – підприємці, могли отримати цю допомогу, продовжили мораторій на перевірки і таке інше.

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики розглянув законопроект № 3329-д до другого читання і рекомендував прийняти його в цілому з відповідними техніко-юридичними доопрацюваннями.

Шановні колеги, я дуже вас прошу підтримати. На цей законопроект насправді чекає наш український бізнес. На жаль, карантин затягнувся довше, ніж планувалося в перших редакціях, тому зараз ми просто зобов'язані прийняти ці зміни для того, щоб наш бізнес хоча б якось міг пережити ці місяці, які, на жаль, для нього виявилися дуже складними. Ми дуже сподіваємося, що ця хоча і невелика, але допомога і українським лікарям, і українським підприємцям дасть їм можливість пережити цей буремний час.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хтось буде наполягати на поправках, які не було враховано? Лише ви? На яких поправках наполягаєте?

Поправка 6. Чорний. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЧОРНИЙ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дана поправка направлена на підтримку платників податків, на зниження ризику виникнення конфлікту між платником та контролюючими органами та сприятиме прискоренню надходження до бюджету сум податку на додану вартість у зв'язку з тим, що по послугах, які мають регулярний характер, податкові зобов'язання з податку на додану вартість постачальниками послуг зможуть бути відображені саме в періоді фактичного надання таких послуг. Врешті-решт, ми маємо побудувати взаємовідносини між підприємцем та державою на засадах розуміння, підтримки та всебічного сприяння і, тим більше, маємо категорично уникати бюрократичних явищ, котрі не лише створюють штучні проблеми, а й знижують авторитетність державних органів як таких.

Прошу поправку 6 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 6 народного депутата Чорного. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 58. Народний депутат Чорний.

ЧОРНИЙ Д.С. Колеги, дана пропозиція створює сприятливий економічний клімат, адже оподаткування на пільгових умовах дивідендів іноземних компаній є вагомою мотивацією для валютних надходжень у вітчизняну економіку, що зі свого боку є однією з важливих умов стабілізації національної валюти та укріплення економічного сектору в цілому.

Це рішення є певною відповіддю на складну економічну ситуацію, котра склалася в країні, адже економічна криза в умовах пандемії має по-особливому загрозливі перспективи та глобальні масштаби. Саме тому потрібно задіяти всі можливі механізми для покращення та стабілізації соціально-економічного становища країни. Одним із таких інструментів є запропонована мною ініціатива, яка створює сприятливі умови для іноземних фінансових вкладень, що на сьогодні надзвичайно важливо та актуально.

Тому прошу поправку 58 також поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 58 народного депутата Чорного. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 65. Чорний.

ЧОРНИЙ Д.С. Колеги, у зв'язку з введенням карантинних заходів в Україні було запроваджено певні пільги щодо сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для приватних підприємців, зокрема платників єдиного податку, членів фермерських господарств та осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність.

Однак зазначені особи можуть використати такі пільги при сплаті ЄСВ лише за себе. Водночас невирішеним залишається питання щодо сплати ЄСВ такими особами за найманих працівників у період вимушеного простою. Вважаю, що даний підхід є непослідовним та нелогічним. Іншими словами, це певна дискримінація, котра мусить бути виправлена. Дана ініціатива – це відображення інтересів та потреб представників вітчизняного бізнесового сектору.

Тому прошу поправку 65 також поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, це остання ваша поправка?

ЧОРНИЙ Д.С. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, це остання поправка, яка ставиться... *(Шум у залі)*. Ні? Ще поправка Гриб? Скільки у вас поправок? Одна? Тому 1 хвилина – для поправки Южаніної, 2 хвилини – Гриб. Бачу, ще у Ткаченка є.

Колеги, я ж запитував, хто наполягатиме на поправках, усі мовчали, лише Чорний сказав, що наполягатиме. Лише зайшов... Ну, тоді не виходьте із залу, колеги, а то в нас зразу починається, що декілька людей...

Ставлю поправку 65 на голосування. Вона відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Народний депутат Гриб. Які у вас поправки?

ГРИБ В.О. У мене їх декілька.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вам надати 2 хвилини, так?

ГРИБ В.О. Так, 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, сьогодні ми почули, що в нас велика криза в енергетиці і законопроект, який ми зараз розглядаємо, абсолютно правильний та допомагає саме в період пандемії коронавірусу. Але криза в енергетиці почалася ще раніше, восени, і вона не вирішується, а пандемією коронавірусу ще більше ускладнюється. І саме ті поправки, які я пропоную, допомагають зробити розрахунки в енергетичному секторі більш прозорими і нормальними безпосередньо для гравців того ринку. Якщо ми цього не зробимо, на превеликий жаль, криза буде продовжуватися. Ми також бачимо, що на сьогодні заборгованість ДП «Енергоринок» перед гравцями ринку становить уже більше 30 мільярдів. Тому хоча б цими поправками ми можемо допомогти енергоринку.

Дуже вас прошу поставити всі поправки на підтвердження і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номери поправок.

ГРИБ В.О. Поправки 14, 21, 28 і 63 *(Шум у залі)*.

Ні, вони не враховані, на превеликий жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони не враховані комітетом.

Ставлю на голосування поправку 14 народного депутата Гриб. Комітетом її відхилено. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 21 народного депутата Гриб. Комітет відхилив цю поправку. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 28 народного депутата Гриб. Прошу визначатися та голосувати. Комітетом вона відхилена.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Поправка 63 народного депутата Гриб. Комітет відхилив цю поправку. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ніна Петрівна Южаніна. Яка поправка?

ЮЖАНИНА Н.П. Поправка 77.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 77.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, як ви вже зрозуміли з доповіді Прем'єра, лише ми тут пропонуємо, справді, хоча й мінімальні, але реальні заходи для того, щоб утримати дрібний і середній бізнес. Тому наша поправка 77 стосується того, щоб звільнити від ЄСВ платників податку – фізичних осіб – за себе не до кінця травня, а до кінця червня.

Ми рахували і нам Міністерство фінансів озвучило, що це може призвести до додаткових втрат до 900 мільйонів гривень. Насправді цифри, які надаються нам і які сьогодні називав Прем'єр, абсолютно необґрунтовані і ніхто їх не перевіряв, це по-перше. А по-друге, якщо в нас немає можливості залити гроші для того, щоб бізнес піднявся і почав працювати, то хоча б такими мінімальними інструментами ми маємо це зробити.

Я прошу все-таки, незважаючи ні на що, підтримати цю поправку, бо ті люди, які сьогодні стоять перед Кабінетом Міністрів, саме цього вимагають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.

Ярослав Іванович Железняк, позиція комітету.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ніно Петрівно, дякую за вашу активну роботу, ви насправді багато зробили, щоб доопрацювати цей законопроект. На жаль, цю поправку, як ви пам'ятаєте, ми обговорювали на засіданні нашого комітету, була категорична позиція Міністерства фінансів, оскільки вона не забезпечена ресурсом. Тому комітет прийняв рішення цю поправку не враховувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 77 Южаніної. Комітетом вона була відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 100.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Я так розумію, далі остання поправка 114 Дирдіна. Більше ніхто не наполягає на поправках. Після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Поправка 114.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Я наполягаю на поправці 114, яка стосується зменшення статутного капіталу банку з 500 мільйонів до 200 мільйонів гривень.

Окрім того, я не заперечую проти необхідності прийняття цього законопроекту, але є питання щодо доцільності включення до нього цієї поправки. Я вважаю, що її потрібно розглянути в окремому законопроекті. Це перше.

Друге. Пропонується до другого читання внести зміни до другого абзацу статті 31, який теж дозволяє, на мій погляд, необмежені повноваження НБУ. Тому я прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Івановичу, позиція комітету. І підготуйтеся до голосування, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, на засіданні нашого комітету також була дискусія щодо цієї поправки, і ви знаєте, що до цього було багато законопроектів, пов'язаних з цим. Насправді, вносячи цю зміну, ми даємо можливість зараз банківській системі вийняти ці гроші, які вони фактично заморожують, і направити на підтримку української економіки.

Ми багато дискутували. Цей законопроект був прийнятий одностайно на засіданні комітету, де виступали профільні асоціації і просили прийняти цю поправку. Чи може вона виглядати краще? Напевно, може, і, я впевнений, що наш комітет буде її далі доопрацьовувати. Але зараз це перший крок, який ми можемо зробити. Тому прошу не підтримувати цієї поправки і підтримати позицію комітету залишити в редакції першого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 14 народного депутата Дирдіна. Комітетом вона була відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 113.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Шановні колеги, переходимо до голосування за законопроект. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3329-д](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Вітаю вас, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» ([№ 2166](#)).

Доповідає член комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Петруняк Євген Васильович.

ПЕТРУНЯК Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний Голово, шановні колеги. Законопроект № 2166 розроблений з метою удосконалення норм чинного законодавства України щодо нарахування і сплати ЄСВ особами, які здійснюють незалежну професійну діяльність, усунення проявів дискримінації законом платників ЄСВ та припинення несправедливої сплати самозайнятими особами та фізичними особами – підприємцями ЄСВ у разі, якщо ними не отримано доходу від їх діяльності, та штрафних санкцій за його несплату.

Даний законопроект обговорювався і в першому читанні одностайно був підтриманий залом 4 лютого 2020 року. З того часу до законопроекту надійшло 29 пропозицій. Так само сім пропозицій було подано з голосу членами комітету під час розгляду даного законопроекту на засіданні комітету.

Більшу частину пропозицій до цього законопроекту було враховано. Зокрема, враховано пропозиції щодо усунення подвійного стягнення єдиного соціального внеску за себе із фізичних осіб – підприємців, якщо вони одночасно перебувають на обліку як самозайняті особи, або із фізичних осіб – підприємців та/або самозайнятих осіб, що перебувають у трудових відносинах з роботодавцем, що сплачує за них єдиний соціальний внесок у розмірі не меншому, ніж мінімальний страховий платіж.

Дуже важливим також є врахування комітетом пропозицій щодо надання за самостійною заявою платникам єдиного внеску після визволення та/або після закінчення лікування (реабілітації) звільнення від виконання обов’язків

платника єдиного внеску на весь період їх незаконного позбавлення волі на території проведення антитерористичної операції та/або операції Об'єднаних сил.

Загалом комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді прийняти цей законопроект в цілому як закон України з техніко-юридичним опрацюванням.

Прошу всіх підтримати. Це, дійсно, потрібний законопроект, і судова практика вищих судових інстанцій так само свідчить про це.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хтось буде наполягати на поправках до цього законопроекту? Ні? Можемо переходити до голосування за законопроект у цілому?

Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» ([№ 2166](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято. Закон прийнято в цілому.

Вітаю.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про організацію роботи Верховної Ради України» ([№ 3434](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати (*Шум у залі*). Без обговорення можемо?

Тоді ставлю на голосування пропозицію розглянути зазначене питання за скороченою процедурою.

Шановні колеги, зважаючи на те, скільки в нас питань сьогодні, нам буде про що поговорити, можете не переживати.

Прошу голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 212, «Опозиційна платформа – За життя» – 8, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 7, «Голос» – 13, «Довіра» – 14, позафракційні – 11.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

З місця, будь ласка, увімкніть мікрофон.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект постанови № 3434, яким пропонується визнати таким, що втратив чинність пункт 1 постанови від 17 березня, а Верховній Раді взяти до відома, що з 18 травня парламент працює відповідно до календарного плану, затвердженого постановою від 16 січня.

Комітет прийняв рішення ухвалити висновок і рекомендувати парламенту відповідно до статті 138 Регламенту Верховної Ради України прийняти цей проект постанови за основу та в цілому з урахуванням уточнення комітету щодо дати набрання чинності, а саме: пункт 3 проекту викласти в такій редакції: «Ця постанова набирає чинності з 17 травня 2020 року».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Вадим Євгенович Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ви хочете розпочати роботу Верховної Ради – правильне рішення. А коли ви дасте працювати маленькому, середньому підприємцю? Коли ви відкриєте країну?

Я вийшов на цю трибуну, щоб сказати про ваші подвійні стандарти. Ви пам'ятаєте ту ніч, коли ви оголосили по всій країні карантин, а тут під покривом ночі зібрали 450 депутатів і тишком-нишком продали українську землю?

Колеги, ви пам'ятаєте ТСК, яку ми з вами створили? Навіщо? Щоб розслідувати те, що не надійшло до бюджету. І коли фракція «Батьківщина» вносить питання щодо НАК «Нафтогаз України», що бюджет недоотримав більше 70 мільярдів гривень, ви голосуєте як «Слуга народу» проти.

Я вийшов сказати про подвійні стандарти. Ви закрили продовольчі ринки в усіх районних центрах, а залишили великі ритейли і деякі оптові торгові центри.

Колеги, ви говорите про закриті ресторани, про сферу послуг, а при цьому ваші депутати відкривають власні крамниці і власні ресторани! Це подвійні стандарти.

Колеги, ви говорите про доплату 300 відсотків медикам. Жоден медик у країні, стверджую, ще не отримав 300 відсотків, а бригадам у Сумській області, які виїжджають у сільську місцевість, сказали: 150 тестів щоденно, щоб отримати доплати.

Ви говорите про те, щоб розпочати роботу з 18 травня, а ще тиждень будете тримати Україну на карантині, український бізнес не отримуватиме прибутків, і відповідно роботодавці не зможуть платити гідну заробітну плату людям.

Це ваші подвійні стандарти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, «Європейська солідарність» звертає увагу Голови Верховної Ради України на необхідність дотримання Регламенту Верховної Ради України.

Отже, сьогодні другим пунктом порядку денного стояла доповідь Голови Національного банку України, що зафіксовано в усіх документах, які отримали народні депутати України з усіх фракцій. Згідно з Регламентом доповідь Голови Національного банку України не потребує жодних постанов Верховної Ради України, а звіт, дійсно, потребує. Після того, як закінчилася доповідь Голови Національного банку України, ми з подивом почули, що буде готуватися якийсь проект постанови. Ми закликаємо все-таки колег не порушувати Регламенту.

Тепер щодо проекту Постанови «Про організацію роботи Верховної Ради України». Змушені констатувати, дійсно, подвійні стандарти влади щодо українців. Ми так і не почули сьогодні від керівника уряду, що в нас відбувається з карантинном. Як так, що народний депутат України власник ресторанів навіть не оштрафований за те, що його ресторан працював у час, коли вся країна, весь малий, середній бізнес були на карантині? Більше того, у своїх інтерв'ю «слуги» хизуються, що навіть від Президента вони не отримали «ай-яй-яй» і «ой-ой-ой», коли всю країну, кожного, хто в Дніпрі купався, ловили і штрафували на 17 тисяч гривень.

Нас дуже дивує той факт, що сьогодні ми не почули від керівництва країни, від уряду, коли будуть виплачені надбавки медикам. Президент закликав поаплодувати медикам. Так ви їм не аплодуйте, а заплатіть обіцяні 300 відсотків надбавки до їх зарплат, шановні колеги. Ви так само будьте уважними до того, щоб виконувати те, що тут голосується, і не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати України, шановні колеги! Під час розгляду цього проекту постанови в Комітеті Верховної

Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України в мене була дуже проста пропозиція запросити на розгляд цього питання Прем'єр-міністра України, щоб він пояснив ситуацію, адже в країні продовжено карантин до 22 травня, а Верховна Рада України як єдиний законодавчий орган відповідно до Конституції України контролює діяльність уряду і взагалі призначає цей уряд, щоб ми пояснили людям, хто з нас правий: Кабінет Міністрів, який каже, що карантин до 22 травня, чи Верховна Рада, яка каже, що давайте працювати з 18 травня?

А найголовніше, що нам пояснити людям? Тобто якщо Верховна Рада України проголосує зараз за цей проект постанови, то уряд має піти у відставку. Тож ми фактично кажемо, що нам начхати на рішення уряду, яке він прийняв про продовження карантину до 22 травня, і вся країна, всі громадяни України живуть у цій ситуації, а Верховна Рада України каже, що пандемії немає, нічого немає, ми будемо працювати з 18 травня.

Шановні колеги, закон має бути один для всіх. Тобто якщо Верховна Рада України приймає закони і після цього каже, що всі громадяни мають дотримуватися їх, то скажіть мені, будь ласка, ми сьогодні фактично показуємо приклад, коли Верховна Рада України не поважає взагалі-то ані рішення уряду, який призначив... Так, можна по-різному ставитися до постанови уряду, до її неконституційності, але ж, шановні, а що робити зараз простим людям, громадянам України, які сидять без роботи, без зарплати, без пенсій? То коли в нас завершується карантин: 18 травня, коли починає працювати Верховна Рада, чи 22 травня, як каже уряд?

Шановні колеги, це суцільний обман. Я думаю, ще прийде час, коли весь народ побачить, що ця...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо бути коректним та відвертим, то, по-перше, Верховна Рада не переставала працювати, ми змінили режим своєї роботи, більше працювали в комітетах. Якщо хтось з народних депутатів у цей час не працював, тоді це питання до народних депутатів, які так зробили, і до регламентного комітету, щоб він розглянув... *(Шум у залі)*

Ні-ні, Несторе Івановичу, з мотивів щойно з вашої фракції виступила людина, вибачте.

Далі. Верховна Рада змінює свій режим роботи. Ми переходимо працювати більше на пленарних засіданнях, а не в комітетах, як робили до цього, якщо це підтримає зал Верховної Ради України. Але я сподіваюся, що ніколи Верховна Рада України як єдиний законодавчий орган у цій державі не буде припиняти свою діяльність.

Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна. Після того – Шахов. І переходимо до голосування.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Фракція «Голос». Наша фракція підтримує вихід з 18 травня та закликає уряд теж схаменутися і подивися, чи можуть вони також когось вивести з 18 травня на роботу, включаючи громадський транспорт, дитячі садки, креативні індустрії, культурні індустрії і багато всього іншого. Дайте людям заробити. Ви не можете дати людям можливості державної підтримки, дайте їм заробити самим на себе. Це перше.

Друге. Якщо ми сьогодні почули, що уряд не має жодного плану з приводу виходу з карантину громадського транспорту, авіа- та залізничного транспорту, закликаю колег сісти і зробити це в парламенті, якщо у нас такий уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Дмитре Олександровичу, ви правильно сказали, що парламент не зупиняв своєї роботи і працював у цих стінах. Зрозумійте... Із 400 народних депутатів підніміть руки, хто ще захворів? Не бачу. Слава Богу! Так само це стосується всієї нашої держави. Подвійні стандарти, за які сьогодні говорили, повинні зникнути назавжди. Люди вже самі зняли карантин. І не лише парламент повинен працювати з 18 травня, а вся наша держава. Не треба голодувати людям, а потрібно нагодувати свої сім'ї. Треба виходити і працювати нормально, але з обмеженим карантинном для тих людей, які сьогодні знаходяться в небезпеці. Досить лякати людей фашистським, нацистським режимом.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування і запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками проекту Постанови «Про організацію роботи Верховної Ради України» ([№ 3434](#)). Будь ласка, підготуйтеся. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято. Дякую.

Вітаю всіх з 18 травня із звичним для нас режимом роботи.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до національних парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей з нагоди відзначення 75-ї річниці завершення Другої світової війни в Європі у 1939-1945 роках» ([№ 3431](#)). Нам необхідно це питання включити до порядку денного сесії. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії зазначеного питання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань зовнішньої політики та міжнародного співробітництва Бардіній Марині Олегівні.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Найперше я хочу подякувати Президенту України Володимирі Зеленському за його політику об'єднання нашої країни від сходу до заходу, від півночі до півдня. Так, у визначні дати 8 та 9 травня Президент України відвідав Луганщину та Закарпаття задля вшанування подвигу кожного, хто наближав перемогу над нацизмом. Президент анонсував проект меморіальних символів у вигляді чотирьох різних дзвонів у різних куточках України, які залунають одночасно, коли в Україні знову настане мир, ми повернемо своїх людей та свої землі.

Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва 5 травня на своєму засіданні одностайно рекомендував Верховній Раді України прийняти проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до національних парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей з нагоди відзначення 75-ї річниці завершення Другої світової війни в Європі у 1939-1945 роках».

Проектом постанови пропонується схвалити звернення щодо вшанування та вдячності героям-воїнам та усім, які своєю щоденною працею упродовж років Другої світової війни здійснювали подвиг та подарували народам світу мирне життя.

Ми також закликаємо світову спільноту зважати на важливість посилення міжнародного співтовариства та солідарності в питанні припинення міжнародних збройних конфліктів у світі, відновлення міжнародного правопорядку та забезпечення мирного розвитку вільних та демократичних суспільств, а також

протидіяти будь-яким спробам реанімації тоталітарних ідеологій та неприпустимості маніпуляції історією задля досягнення політичних цілей.

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідно провести обговорення? Запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Лопушанський Андрій Ярославович.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, на жаль, «слуги» не спромоглися навіть вчасно прийняти необхідне звернення Верховної Ради України до річниці закінчення Другої світової війни в Європі, як це пропонувала «Європейська солідарність» зробити ще минулого тижня.

Підсумком річниці президенства Зеленського стало те, що Україна зникає зі світової арени і повертається через реванш в історичний наратив Москви. Ми бачили справжнє победобесіє в пострадянському стилі на багатьох українських телеканалах, і навіть сама Верховна Рада України вперше за ці роки не відзначила День пам'яті і примирення, який залишає Україну в європейському контексті усвідомлення, що таке ключовий підсумок Другої світової. Коли весь світ говорить: «Ніколи більше», – і лише Москва брязкає зброєю і кричить: «Можемо повторити». Власне, ось таке нерозуміння ключових позицій і висновків Другої світової війни призводить до того, що в цій залі для дуже багатьох людей «какая разница».

Вибачте, будь ласка, але ми як країна мали б очікувати від Президента Зеленського, від цієї влади в день закінчення Другої світової війни в Європі бодай телефонної розмови зі світовими лідерами, щоб нагадати не лише про величезний внесок України та українців у боротьбу з двома найбільшими тоталітарними режимами ХХ століття, а й нагадати про те, що саме Росія сьогодні продовжує перекроювати кордони, встановлені після Другої світової війни в Європі, захопивши Крим, захопивши другу частину Донбасу, брязкаючи там зброєю. Більше того, ці дивізії, які мали пройти на так званому параді перемоги в Москві, сьогодні воюють і на Донбасі. Але, на жаль, цій владі «какая разница». І навіть у цьому зверненні, за яке ми сьогодні будемо голосувати, немає поправок нашої фракції, тому що бояться сказати Путіну, що він агресор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потураєв Микита Русланович.

ПОТУРАЄВ М.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дивно чути слова про те, що начебто наша фракція не має політичної позиції. Дивно і гірко чути маніпуляції і спекуляції про те, що начебто Президент України не має політичної позиції щодо Другої світової війни. Хто, як не Президент України Володимир Зеленський, чітко і недвозначно сказав, що саме два тоталітарні режими несуть спільну відповідальність за те, що розпочалася Друга світова війна?

Для мене сьогодні особливий день: рівно 75 років тому мій дід Валентин Микитович Потураєв, старшина 1032-го артилерійського полку 107-ї стрілецької дивізії, закінчив бойовий шлях. Лише сьогодні 75 років тому вони поховали останніх загиблих, тому що насправді Празька операція закінчилася 12 травня. Ці останні бої не мали ніякого сенсу, тому що ганялися по лісах за власівцями і втрачали людей лише для задоволення амбіцій вищого політичного керівництва Радянського Союзу.

Я закликаю всіх підтримати проект постанови. Він своєчасний, тому що насправді Червона Армія, у складі якої воювали мільйони українців, закінчила війну в Європі вчора.

Я вам дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий, шановні колеги. Щодо попереднього нашого рішення про календарний план. Звертаюся до Голови Верховної Ради України дати розпорядження, якщо ми працюємо в пленарному режимі, нехай буде присутня преса. Пленарка – так пленарка, ну, что там говорить.

Щодо цього проекту постанови. По-перше, хочу нагадати, що 9 травня вже закінчилося, а ми збиралися не раз, і наша фракція давно, ще 1 березня, подала проект постанови щодо відзначення Дня перемоги, саме Дня перемоги. Королева Великобританії подякувала і визначила цей день як День перемоги. Навіть німці визнали цей день Днем перемоги над фашизмом, і, до речі, набралися сміливості визнати свою вину. І не можна бути більшим католиком, ніж Папа Римський, як кажуть, і не можна бути більшим німцем, ніж самі німці. Тому нав'язування ситуації, що немає Великої Вітчизняної війни, є лише Друга світова війна, ну, про це точно не в Україні говорити. Тому що хто бенефіціари відповідної угоди, яка була підписана в серпні 1939 року, ми з вами розуміємо, і які території куди відійшли.

Я вважаю, що ми маємо подякувати тим, хто разом з українським народом переміг у Великій Вітчизняній війні. Саме Великій і саме Вітчизняній, під час

якої було звільнено нашу територію, знищено фашизм і врятовано Європу від гітлерівців. Це наша перемога, і ніхто це не перепише!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Дякую фракції ОПЗЖ, яка згадала 1939 рік. Я нагадаю, що на нашій землі, яка тягнеться від Волині до Луганщини, Друга світова війна почалася в 1939 році – у золотому вересні 1939 року, так ми називаємо, пане Шуфрич, представник Закарпатської області в цьому залі. Можливо, ми просто не один народ, а ваш народ десь там, за порєбріком. Це перше.

Друге. Ви знаєте, за це звернення мені набагато важче голосувати, напевно, ніж моїм колегам з ОПЗЖ. Чому? Тому що в ньому залишилося дуже мало України. Якщо хтось з вас читав це звернення, окрім членів комітету, який його напрацьовував, то в ньому не враховано жодної поправки ані фракції «Голос», ані фракції «Європейська солідарність». Це звернення виглядає, як звернення будь-якої іншої пострадянської республіки – сателіта Російської Федерації, тому що в ньому немає згадки ані про вклад держави Україна, ані про вклад українців в перемогу над нацизмом.

Безперечно, ми згадуємо всіх, які доклали зусиль і боролися з нацизмом на наших теренах, але давайте не забувати, хто сьогодні агресор, під чією окупацією ми були до 1991 року і чия окупація продовжилася 2014 року. Чи ми думаємо, що, як діти, заховаємося в хатці – і агресор зникне? Якщо ми не називатимемо одну державу – члена ООН, навіть не Ради Безпеки ООН, то нам стане від цього легше або вони підуть з нашої країни? Тож продовжуйте дивитися інтерв'ю Гордона з Поклонською і переконуватися, що Крим – не наш.

Мені соромно і ганебно насправді голосувати за це звернення, особливо коли воно не має жодного змістовного навантаження і абсолютно невчасне, тому що саме ви, колеги з фракції «Слуга народу», відхилили пропозицію внести цей проект постанови про звернення до порядку денного 7 травня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немиря Григорій Михайлович (*Шум у залі*).

Не було прізвища, шановні колеги.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ми обговорюємо звернення Верховної Ради до парламентів інших країн. На що перетворюється це обговорення? На звинувачення одних проти інших і навпаки. Називають прізвища, говорять, що важливіше: 8 травня – День пам'яті і примирення чи 9 травня – День перемоги? Ми забуваємо, обмінюючись політичними нападками один на одного, що цей день важливий найперше для всіх громадян України – 75 річниця завершення Другої світової війни у Європі.

А чи хтось згадав у своєму виступі про ветеранів Другої світової війни? Чи хтось згадав, в якій ситуації вони зараз, під час карантину, коли їхні діти навіть не зможуть заробити грошей для того, щоб прогодувати їх, купити їм ліки або продукти харчування? Ніхто чомусь цього не згадує.

Тому фракція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили? Ні, вибачте, всі від фракцій виступили. Переходимо до голосування.

Несторе Івановичу, прізвище... Соломіє Анатолійовно, ви називали прізвище?

Ні, я зараз подивлюся стенограму. Було сказано: «Мій колега з ОПЗЖ». Я такого прізвища народного депутата не знаю (*Шум у залі*). Було прізвище? (*Шум у залі*).

Нестор Іванович Шуфрич, репліка, 1 хвилина.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Я як уродженець міста Ужгорода хочу вам сказати, що місто Ужгород було окуповане першим у 1939 році. Але так сталося, що Буковина і Львівщина стали територією Радянського Союзу і до сьогодні є територією вільної України. Розумієте?

Тобто якби в 1939 році не відбулися відповідні дії, ми сьогодні мали б дещо інші кордони. Тому я завжди закликаю: будьте максимально уважними з вашими претензіями і вимогами. А День перемоги – це той день, коли моя бабуся годувала партизанів і ми таки перемогли.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до національних парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх

парламентських асамблей з нагоди відзначення 75-ї річниці завершення Другої світової війни в Європі у 1939-1945 роках» ([№ 3431](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 200.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання (*Шум у залі*).

Шановні колеги, тиша! Зараз 14 година. Ми голосували за те, щоб була перерва з 14 години до 15 години 30 хвилин з технологічних причин. Повертаємося до залу о 15 годині 30 хвилин та продовжуємо нашу роботу.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повертаємося до нашої роботи.

До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про оборонні закупівлі» ([№ 2398-д](#)). Доповідач – голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Ігор Володимирович Копитін.

Шановні колеги, крім Лубінця (пам'ятаю про нього), хтось наполягатиме на поправках?

Дмитре Валерійовичу, домовлялися, що замість 58 поправок обговорюємо три, і 5 хвилин на виступ. Скільки у вас поправок? Один виступ – 3 хвилини? Добре.

Лубінець, на яких поправках наполягаєте?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Дмитре Олександровичу, бачу, мені надали 5 хвилин, то просив би зараз 1 хвилину для виступу по поправках, а наступний час використати для свого виступу. Домовилися?

Хочу в рамках 1 хвилини адресувати особливе запитання представнику комітету (ми попередньо сьогодні спілкувалися, зокрема у залі) щодо діяльності РНБО. Згідно з Конституцією саме цей орган може здійснювати координацію між силовими органами в нашій державі. У даному законопроекті ви ці функції покладаєте в рамках закупівлі на Міністерство оборони України. У мене одне просте, абсолютно логічне запитання, і я хочу, щоб усі колеги народні депутати його послушали.

Скажіть, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Валерійовичу, ви заплуталися у своїх... Дати ще одну хвилину з тих п'яти? Надайте, будь ласка, ще 1 хвилину. Залишиться 3 хвилини.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Ні. Хочу нагадати, ми домовлялися про три поправки і окремо 5 хвилин на виступ. Отже, нехай вже буде 2 хвилини, і потім окремо ще 5 хвилин.

Конкретне запитання представнику комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, ви з Одеси.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Яким чином Міністерство оборони України координуватиме закупівлю для таких органів, як МВС, СБУ, РНБО і Служба зовнішньої розвідки України – розвідувального органу, що займається закритою діяльністю? Яким чином Міністерство оборони України може координувати закупівлю для закритого розвідувального органу? Будь ласка, хочу почути відповідь.

КОПИТІН І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 129, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Дмитре Валерійовичу, закупівлі контролюються насамперед МЕРТ. Міністерство оборони України не здійснює контролю над закупівлями, а тільки контролює розробку ДКРів. У законопроекті того, про що ви кажете, не зазначено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так розумію зараз буде виступ. Будь ласка, 5 хвилин.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги народні депутати! Хочу озвучити свою пропозицію щодо цього законопроекту. Сьогодні можна проголосувати тільки за одне рішення – відправити даний законопроект на повторне друге читання, щоб нормально попрацювати над ним. Під словом «нормально» я маю на увазі, щоб усіх народних депутатів, які подавали свої поправки, запросили на засідання комітету. Наприклад, я подав 58 поправок, а мене на засідання комітету, коли розглядався цей законопроект і поправки до нього, навіть не запросили.

Так ось, принципові зауваження, які я вже озвучив до законопроекту, не знаю, чому представник комітету каже, що Міністерство оборони цього не здійснює, – прямими нормами ви надаєте Міністерству оборони право бути головним органом, який координує та погоджує оборонні замовлення. З огляду на те що оборонні закупівлі здійснюються для 16 суб'єктів, серед яких є (я окремо називав) Служба зовнішньої розвідки України, як закритий розвідувальний орган, ви надаєте право погоджувати, що вони закуповуватимуть. Зрозуміло, що термін «закритість» для цієї служби автоматично перестане існувати.

У цьому законопроекті суттєво послаблюється президентська влада, виводячи єдиний президентський орган – РНБО з процесу узгодження та координації оборонних закупівель.

У разі прийняття сьогодні цього законопроекту, ми порушимо норми Конституції, оскільки згідно з Конституцією України єдиним органом, який комплексно відповідає за національну безпеку та оборону, є Рада національної безпеки та оборони. Чому ви хочете і в цьому законі порушити норми Конституції, мені не зрозуміло.

Так само цей законопроект пропоную вивести з-під дії закону закупівлю у ряду міжнародних організацій, проводячи закупівлі з ними відповідно до внутрішніх інструкцій замовників, що є взагалі неприпустимим.

Є дуже багато технічних зауважень. Окремо звернув би увагу на те, що в разі прийняття цього законопроекту, буде підвищено вартість продукції оборонного значення. Значна частина підприємств, що здійснюють сьогодні оборонні закупівлі, втратять державні преференції. Ми ж розуміємо, що сьогодні дуже багато підприємств, що входять до «Укроборонпрому», мають зокрема податкові преференції перед державою. Прийняттям цього законопроекту ви їх усіх фактично прирівняєте, а отже, цілком можливо, що національні виробники скорочуватимуть виробництво, автоматично звільнятимуть робочий персонал.

Щодо втрати контролю за процесом створення та виробництва складних зразків ОВТ. В Україні всі складні зразки озброєння і військової техніки, що прийняті на озброєння Збройних Сил України, створювалися під керівництвом генерального конструктора із створення техніки для потреб оборони та безпеки держави (постанова № 392 від 23 квітня 2001 року). Даний факт взагалі не врахований в цьому законопроекті. Ми розуміємо, що під час закупівлі, виробництві оборонних замовлень повинна бути координація. У даному законопроекті цього взагалі не буде.

З приводу розсекречення всієї інформації щодо державних оборонних закупівель. Гадаю, вам не треба розказувати, до чого це може призвести в умовах війни з Російською Федерацією. Ви створюєте можливість блокування закупівель, зокрема українських виробників. Учора ми з паном Ігорем спілкувалися, і я наводив конкретний приклад українського виробника, який у разі прийняття цього законопроекту не зможе постачати своєї продукції. Також автоматично руйнуватиметься існуюча система планування у сфері нацбезпеки та оборони.

Шановні колеги, коли я виступаю з трибуни, практично завжди звертаю вашу увагу на висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Так ось, згадане управління до даного законопроекту надало ряд зауважень, що не врегульовані до другого читання.

Закликаю всіх голосувати тільки за направлення на повторне друге читання. Законопроект недоречний, сирий. У такому вигляді його сьогодні не можна приймати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Валентине Олександровичу, не наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон, 3 хвилини.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, хотів би, щоб нас почули всі громадяни України, особливо фахові українські військові, які насамперед перебувають на передовій. Для всього парламенту має стати завданням номер один, щоб оборонні закупівлі вирішували насамперед питання щодо забезпечення на передовій, в бойових підрозділах України конкретно українського військового – чи то жінку, чи то чоловіка озброєнням, засобами тактичної медицини, бронежилетами тощо. Оборонні закупівлі мають вирішити насамперед питання якомога швидшого постачання на передову та до інших мобільних бойових підрозділів модулі безпеки, санітарні модулі. Перебування українських військових, повторюю, і жінок, і чоловіків, особливо на передовій, в умовах Першої світової війни, аж ніяк не прикрашає і не посилює авторитету української армії. Це перше.

Друге. Для фракції «Батьківщина» було принциповим, щоб ми всі розуміли. У 2020 році оборонні закупівлі для Збройних Сил України становитимуть 22 мільярди 700 мільйонів гривень. Це той ресурс держави, який можна і треба інвестувати в українських виробників – розробників зброї. Тож дякую комітету за враховану поправку саме щодо рівних умов для українських та іноземних виробників на випробування зброї. Проте також дуже важливо, щоб питання щодо випробування, прийняття виготовленого або закупленого озброєння вирішувалися фаховими українськими військовими – тими, хто її застосовуватиме.

Третє. Ми маємо розуміти, що в цьому році на розробку українських зразків сучасної зброї виділено вкрай мало – усього 1 мільярд 200 мільйонів гривень. Колеги, це дуже мало, це лише одна двадцята бюджету, передбаченого Міністерству оборони України.

Тож фракція «Батьківщина» і я особисто наполягаємо на розробленні та затвердженні стратегії національної безпеки. У цій стратегії Президент України і РНБО мають чітко відповісти, як відповіли наші сусідні країни: хто наш ворог, які збройні сили і чим ми забезпечуємо.

І найголовніше. Український військовий – це та людина, заради якої приймаються такі закони, і заради якої ми мусимо раціонально і стратегічно використовувати бюджет держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валентине Олександровичу.

Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу і підготуйтеся до голосування.

Готові голосувати? Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про оборонні закупівлі» ([№ 2398-д](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Шановні колеги, увага! Ставиться на голосування пропозиція про повернення проекту Закону «Про оборонні закупівлі» ([№ 2398-д](#)) до комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Йдеться про направлення на повторне друге читання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України» ([№ 3195](#)).

Шановні колеги, необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Для цього треба підтримка 226 народних депутатів України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, на правах головуючого оголошую перерву до 16 години 15 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до роботи.

До вашого розгляду пропонується проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі» ([№ 2679](#)). Пропонується його розглянути за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Ларисі Миколаївні Білозір.

БІЛОЗІР Л.М. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі» є спільним напрацюванням та певним консенсусом авторського колективу народних депутатів, Міністерства цифрової трансформації України та експертної спільноти.

Сьогодні на перший план виходять дерегуляція, діджиталізація та передача повноважень органам місцевого самоврядування. Як передбачається, цей документ має розв'язати законодавчі колізії з огляду на впровадження процесу децентралізації та зробити сервіс надання адміністративних послуг доступнішим і простішим для українців. Тепер міфи, що існують навколо децентралізації, щодо того, що за послугами треба їхати вже тільки в районний центр, будуть розвінчані, і люди зможуть отримати послуги в ЦНАП органів місцевого самоврядування та кожної громади.

Поданий на розгляд парламенту законопроект має змінити якість, спростити надання адміністративних послуг в Україні та виправити існуючі недоліки в законодавстві. Зокрема передбачається, що відтепер ЦНАП РДА буде перетворений в ЦНАП органів місцевого самоврядування, а спектр послуг, що надаватимуться, розшириться.

Також заплановано запровадження єдиного державного веб-порталу, який вже фактично працює (портал «Дія»), що дасть змогу повноцінно надавати адміністративні послуги в електронному вигляді.

І найголовніше. Запроваджується механізм моніторингу, і держава отримає ефективний інструмент підвищення рівня якості державного сервісу на всій території країни.

Колеги, Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув та підтримав даний законопроект, і рекомендує Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з технічних причин оголошується перерва на 30 хвилин. Прошу народних депутатів України не розходитися.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу повертатися на робочі місця, підготуйтеся до подальшої роботи. Будь ласка, вставте картки, щоб бачити, скільки народних депутатів у залі.

Шановні народні депутати, повертаймося до роботи. Займіть робочі місця (*Шум у залі*).

Тобто, Сергію Володимировичу Власенко, що означає – сенс? Працювати-мемо. Бачте, який інтенсивний режим роботи, навіть пульт не витримав.

Шановні колеги, повертаємося до роботи. Готові працювати?

Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Ларисі Миколаївні Білозір.

Шановні колеги, хотів би повідомити, чому оголошувалася перерва. Були технічні проблеми з пультом. Наразі його замінено, тож продовжуємо нашу роботу.

Ларисо Миколаївно, будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Колеги, отже, у законопроекті пропонується розв'язати ряд проблем. Це створення зручних та зрозумілих точок доступу до адміністративних послуг. За інформацією Міністерства цифрової трансформації, до кінця року планується створити 952 центри, де можна отримати понад 100 публічних послуг. Це перше.

Друге. У законопроекті унормовується можливість надання послуг безпосередньо в ЦНАП, а не через ЦНАП, як зараз. Життєвий приклад. Людина приходить до ЦНАП з необхідним пакетом документів, іде до адміністратора і потім знову повертається, тому що він передає ці документи до сусіднього кабінету. Даний законопроект покликаний розв'язати цю проблему.

Третє. Також, у разі прийняття, усунуться розбіжності в законодавстві, що стримують розвиток надання адміністративних послуг за допомогою електронних та поштових сервісів. Сьогодні неможливо отримати поштою ані паспортів, ані посвідчень, ані номерних знаків. Тож нарешті це стане доступним.

Четверте. Єдиний державний портал адміністративних послуг вже є зайвим. Він не відповідає вимогам сьогодення, має застарілий інтерфейс і програмні засоби. Наприклад, користуватися ним сьогодні через смартфони неможливо. Тому буде запроваджено портал «Дія» – Єдиний електронний веб-портал державних послуг, який вже працює.

Отже, підкреслюю, Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, розглянувши, підтримав пропозицію та рекомендує прийняти цей законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ларисо Миколаївно.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Вадим Євгенович Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, держава – це насамперед сервіси. І чим якісніше вони надаються, тим задоволеніші люди. Громадяни мають отримувати від центру надання адміністративних послуг реальну послугу, а не стрес. Більшість послуг, що не потрібно надавати через ЦНАП, дійсно, мають надаватися в бек-офісах. Наприклад, навіщо брати довідку, що Прапор України був червоно-синім? Тож більшість послуг, мають надаватися в бек-офісах. Дійсно, послуги мають надаватися безпосередньо в центрі надання адміністративних послуг, а не так, що людина здає документи, потім знову повертається, а хтось за цей час вирішує питання.

Пам'ятаю, коли ми розпочинали нашу роботу, завжди звертали увагу на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Мене бентежить кількість неузгодженостей з Конституцією України, зокрема щодо повноважень Кабінету Міністрів України, з Регламентом Верховної Ради України. Ідея, як завжди, гарна, а реалізація, яку сьогодні пропонують, має бути узгоджена з багатьма нормативно-правовими актами.

Тому «Батьківщина» ідею, звичайно, підтримує, розуміючи, чим якісніше держава надаватиме сервіси, тим менше стресу буде у громадян України. Враховуючи висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, ми подаватимемо поправки, і якщо вони будуть враховані під час другого читання, віддамо свої голоси.

Наразі ми утримуємося від прийняття даного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Анатолійович Качура.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Знаєте, центри надання адміністративних послуг, що існують, працюють так само, як пульт у народного депутата Ткаченка. Наче працює, але димить, і функція не виконується. Сьогодні вони фактично не працюють.

Я багато співпрацював з ЦНАПами. Сьогодні треба провести реформу цих центрів. Кожен громадянин повинен мати доступ до якісних послуг, що надає держава. Не повинна людина їхати з села до районного центру за будь-якою довідкою. Треба, щоб усе було оптимізовано, щоб усі адміністратори знаходилися в межах однієї територіальної одиниці. Законопроект саме про це.

Колега пані Білозір провела величезний шмат роботи. Цей законопроект погоджено з усіма профільними міністерствами, він спрямований на те, щоб кожен громадянин України міг реалізувати своє конституційне право на адміністративну послугу – прийти і отримати все, що потрібно, в одному місці. Йому не треба йти по довідку в один центр, потім, щоб погодити і поставити підпис, – до іншого центру, а потім ще треба поїхати за 80 чи 200 кілометрів в область, щоб отримати третю довідку. Усі адміністративні послуги повинні надаватися в одному місці.

Ми підтримуємо таку позицію. Прошу колег підтримати дану законодавчу ініціативу, проголосувавши в першому читанні, оскільки цей законопроект для людей. Якщо ви обиралися для людей, якщо ви працюєте для людей, якщо ви народні депутати України, то проголосуйте його для людей, спростивши хоч цим їм життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі! Ваш турборежим вже навіть залізо у Верховній Раді не витримує. Такого ще не бачили в парламенті. Уже димова завіса з'явилася. Насправді те, що відбувається, треба ж чимось прикривати, і саме дим з пульта одного з ваших колег – це дуже показово.

Тепер щодо законопроекту, який ми розглядаємо. Розумієте, ЦНАП, «Дія» – це все дуже цікаво. Чому ми не кажемо зараз про те, що персональними даними мільйонів громадян України сьогодні торгують в Інтернеті? Звідки вони взялися? З яких адміністративних центрів ці бази даних були вкрадені, і тепер кожна людина може про будь-кого дізнатися будь-що? Де захист персональних даних? Нічого цього немає.

А кіберполіція сьогодні займається дуже важливими речами. У моєму виборчому окрузі (Подільський район, Одеська область) мешкає Юрій Капільчук. Він у *Facebook* виклав такий собі пост, що Зеленський на продажі масок за кордон заробив сотні мільярдів доларів, весна прийшла – час саджати зелень, і купа смайликів. Усе це можна побачити в телефоні, ось я демонструю, але на камеру, напевно, не видно. А далі спрацювала кіберполіція: знайшли Юрія Капільчука, порушили справу за статтею 173-1 «Поширювання неправдивих чуток». Тепер ви, коли пишете якийсь жарт у *Facebook*, будь ласка, будьте готові, що жартувати в нашій державі може тільки «95 квартал», їм не треба ніякої конкуренції. Звичайно, більшість з них переїхали в урядовий квартал, але все одно конкуренції не допускають і судитимуть людей за жарти в Інтернеті. А що відбувається торгівля особистими базами даних українців, цього нікому нецікаво.

А, як відомо, головний ЦНАП в державі – ресторан «Велюр», що знаходиться по вулиці Володимирській. Там надаються будь-які адміністративні послуги, уся країна про це вже знає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Володимирович Цабаль.
Більше ніхто не наполягає на виступі? Бакунець?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Роман Лозинський.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський. Після нього – Бакунець, і переходимо до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні українці! Вас дуже довго держава ганяла поверхами, кабінетами за довідками. Станом на лютий 2020 року – 1 тисяча 229 адміністративних послуг. Це ті питання, які потрібно вирішувати громадянам України щодня в різних містах, на різних вулицях, в різних кабінетах. Це те, що забиравало час, гроші і, часто, здоров'я, стоячи в чергах.

Сьогодні важливо крок за кроком модернізовувати країну, зменшувати відстань для доступу українця до цих послуг, робити все, аби вони забули про постійні кабінети, домовляння, дзвінки знайомим, родичам для розв'язання простих життєвих проблем.

Тому фракція «Голос» однозначно підтримає будь-які ініціативи, що допоможуть українцям пришвидшити вирішення життєвих питань: отримати свідоцтво про народження, зареєструвати акт цивільного стану, будь-які довідки тощо. Це все повинно бути доступно онлайн, на відстані витягнутої руки. І кожна з цих 1 тисяча 229 послуг в ідеалі має бути з часом доступна в телефоні, але захищено, правильно і без ризиків, які ми бачимо сьогодні в інших питаннях.

Тож щодо центрів надання адміністративних послуг, вони повинні бути однозначно на рівні громад. З кожним місяцем, днем роботи парламенту і децентралізації вони повинні бути на кілометр все ближче до громад.

Команда фракції «Голос» підтримує наближення послуг до людей, спрощення їм отримувати довідки, зокрема й боротьбу з корупцією через ЦНАП.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дійсно, продовжуючи думку мого колеги, хочу сказати, що ми щодня, щотижня протягом періоду децентралізації йдемо крок за кроком назустріч нашим мешканцям.

Наприклад, кілька років тому Яворівська РДА відкрила в місті центр надання адміністративних послуг, що значно спростило життя мешканцям, як міста, так і цілого району. Міські ради також створили свої ЦНАП, і, коли це все відбулося, людям стало набагато легше та комфортніше жити на цих територіях.

Головне нововведення, що тепер центри надання адміністративних послуг будуть утворюватися лише органами місцевого самоврядування, приведе до посилення ролі місцевого самоврядування і продовження процесу децентралізації. Це тільки плюс.

Депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект. Закликаю всіх в залі також підтримати його, зробивши крок назустріч нашим громадянам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої робочі місця. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі» ([№ 2679](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3383](#)).

Нам необхідно це питання включити до порядку денного сесії. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Максиму Євгеновичу Дирдіну.

ДИРДІН М.Є. Шановні колеги! Шановні виборці! На розгляд Верховної Ради України вноситься законопроект № 3383, яким у чинних прикінцевих положеннях зазначених процесуальних кодексів передбачається автоматичне продовження процесуальних строків на термін дії карантину. Проте автоматичне продовження строків однієї стадії призводить до того, що суд не може перейти до наступної, наприклад, через автоматичне продовження строку апеляційного оскарження рішення суду не набирають законної сили. До того ж, неважливо, чи подана апеляційна скарга в такій справі. Це повністю позбавляє суд та учасників справи будь-яким чином впливати на можливість розгляду справи по суті.

Крім того, діюча норма перешкоджає суду здійснювати провадження в будь-якій цивільній, господарській чи адміністративній справі, оскільки не вчинення однієї зі сторін будь-якої процесуальної дії, наприклад, не подання відзиву на позов, змушуватиме суд очікувати до закінчення карантину. Це призводить до зупинення розгляду таких справ на час карантину. Для врегулювання проблеми, яка виникла у сфері продовження і поновлення процесуальних строків в умовах карантину, пропонується подання відповідної заяви учасниками справи.

У «Прикінцевих та перехідних положеннях» законопроекту передбачається, що процесуальні строки, які були продовжені відповідно до закону № 540-IX від 30 березня 2020 року, закінчуються через 20 днів після набрання чинності цим законом. Протягом двадцятиденного строку учасники справи мають право на продовження процесуальних строків. Тобто ми надаємо можливість розглядати та приймати рішення щодо зупинених справ.

Прошу підтримати цей законопроект, оскільки карантин не завершиться й після 22 травня 2020 року, а це дасть можливість поновити справи там, де вони були автоматично зупинені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається члену Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Павлу Васильовичу Павлішу.

ПАВЛІШ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, президенті! Комітет на своєму засіданні розглянув даний законопроект і рекомендує Верховній Раді України включити його до порядку денного, прийняти за основу та в цілому. Це, дійсно, дуже важливий на сьогодні законопроект. Як показала практика, повністю зупиняти набрання рішенням законної сили є недоцільним, адже багато рішень суду взагалі не оскаржуються. Тож, з метою покращання доступу громадян до правосуддя, необхідно прийняти цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, необхідне обговорення? Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Юрій Олександрович Камельчук.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, скажу коротко. Ми часто обговорюємо важливі питання, і розпочинаємо такі дискусії, які заводять нас в щось незрозуміле.

Це абсолютно зрозумілий законопроект, який має практичне значення. Прошу всіх нічого не вигадувати і підтримати даний законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Князевичу.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Не все так просто, як здається декому із щойно виступаючих. Річ у тім, що доповідач – автор законопроекту, сказав, що чинна редакція кодексів передбачає, що на час карантину автоматично продовжуються всі процесуальні строки. Але чинна редакція з'явилася понад місяць, а не кілька років тому. Це спеціально під COVID-19 комітет, на жаль, не правової політики, а інший, сформував загальний законопроект, де виписав таку редакцію.

Уявіть, за місяць і майже два тижні вже судова практика сформувалася. Жодних заперечень ані в суддів, ані в сторін процесу щодо такої практики не існує. Ми ж хочемо зараз, коли карантин фактично підходить до фінішу (ми сьогодні вже навіть порядок роботи парламенту змінили, бо вважаємо, що настає послаблення карантину), змінити правила гри в судовій системі. Уявляєте, до чого це призведе? Це призведе не тільки до різної практики застосування закону, а й стане предметом розгляду в Конституційному Суді з великою перспективою бути визнаним неконституційним.

Таких речей допускати не можна. Цей законопроект має фундаментальне значення. Він фактично стосується (уявіть!) мільйонів людей і кількох мільйонів процесів, що одночасно відбуваються в різних судових інституціях, в різних інстанціях і за предметом, і за територіальною підслідністю.

Тож просив би не легковажити. Такий законопроект не можна приймати сьогодні в цілому, треба розібратися в його суті. Нічого страшного, якщо чинна редакція і далі діятиме. Вона показала свою ефективність, і всі сторони її сприймають. Ті суди і ті сторони процесу, якщо є форс-мажорні обставини і треба якось адекватно реагувати, вже такі прецеденти були, інакше реагують, а це радше винятки, аніж правила. Загалом система сприйняла таку історію, і допускати можливість зміни правил на марші є абсолютно неприпустимим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане Голово! Хотів би повністю підтримати попереднього промовця, зазначивши таке. Менше ніж півтора місяці тому, Верховна Рада України прийняла відповідний закон і встановила правила, що на період карантину певні судові строки продовжуються автоматично, без рішення суду. І це правильно, тому що люди були обмежені в доступі до правосуддя, не завжди могли дістатися приміщень судів, взяти участь у засіданнях тощо.

Сьогодні, коли ми вже прийняли рішення, що з 18 травня Верховна Рада України розпочинає роботу, що ось-ось будуть зняті обмеження карантину, ми повністю і тотально змінюємо правила гри в судовій системі під час розгляду судових спорів. Це абсолютно неприпустимо і призведе до хаосу, тому що суди не знатимуть, які норми, коли і як застосовувати. Це перше.

Друге. Якщо раніше строк продовжувався автоматично, то тепер він відновлюється за рішенням суду. Це означає, що не завжди всі учасники процесу будуть знати про відновлення строків, не завжди зможуть скористатися своїми правами, тому що зазвичай районні суди (не так, як у Києві) знаходяться не в межах досяжності. Не завжди людина зможе із певного населеного пункту потрапити до відповідного суду в районному центрі, щоб висловити свою позицію і дізнатися, що певні строки уже процесуально продовжені.

Тому є пропозиція виважено і стало підійти до прийняття цього рішення. Є такий принцип сталості закону. Давайте цей принцип залишимо. Давайте до кінця карантину залишимо ті правила гри, які були. Я погоджуюся з попереднім виступаючим, що немає масових нарікань ані з боку судової системи, ані з боку адвокатури. А там, де є «междусобойчики», де хочуть швидко порішати справи, звичайно, є нарікання. Тому прошу не голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич не наполягає. Дякую.

Усі бажаючі виступили?

Шановні колеги, переходимо до голосування законопроекту. Комітет рекомендує прийняти його за основу і в цілому. Які фракції проти? Три фракції проти. Добре.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо перебігу процесуальних строків під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України для запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3383](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України...

Давид Георгійович Арахамія – з процедури.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, сьогодні ми зібрали 150 підписів, щоб прийняти постанову Верховної Ради України щодо продовження санкцій проти російських Інтернет-сервісів, строк яких закінчується 15 травня. Щоб не збиратися в понеділок, пропоную сьогодні скликати нове позачергове засідання і проголосувати це.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ніхто не заперечує, я можу видати розпорядження про скликання позачергового засідання Верховної Ради України сьогодні наприкінці цього засідання. Прошу Апарат підготувати відповідний проект розпорядження.

До вашого розгляду пропонується наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів в порядку тимчасового переведення судді до іншого суду» ([№ 2823](#)). Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Будь ласка, підготуйтеся до голосування, необхідна підтримка 226 народних депутатів України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може, без обговорення? З обговоренням.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Роману Вячеславовичу Бабію (*Шум у залі*).

Колеги наполягають на обговоренні. Дивіться, фракції «Європейська солідарність» та «Батьківщина» проти, вони наполягають на обговоренні. Я не проти і можу поставити на голосування, але ж колеги заперечують.

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день. Шановні колеги! До вашої уваги пропонуються зміни до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», що стосуються продовження терміну відрядження суддів до інших судів. Згідно з чинним законодавством суддя може бути відряджений до іншого

суду Вищою радою правосуддя виключно на строк не більше ніж один рік. Змінами пропонується надати право ВРП продовжувати строк відрядження ще на один рік. Таке продовження відбуватиметься за згодою самого судді і за заявою голови суду, в якому суддя перебуває у відрядженні.

Для чого пропонуються такі зміни? Усі ми знаємо, що у відрядження суддя направляється насамперед у випадку, коли в інших судах з тих чи інших причин не вистачає суддів для розгляду справ, які там накопичилися. Для того щоб справа розглядалася в прийнятні строки, або ж в принципі розглядалася, застосовується ця інституція. Очевидно, що для досконалого розгляду справ одного року часто буває недостатньо. І відповідно, коли відряджений суддя не встигає за один рік вирішити певної кількості справ, які на нього розписані, їх передають вже новому судді, який розпочинає розгляд цих справ спочатку.

Саме тому і пропонується надати право ВРП з урахуванням певної ситуації продовжувати строк відрядження. Це сприятиме забезпеченню доступу громадян до правосуддя, вчасному розгляду справ, а інколи взагалі для їх розгляду в тих судах, де складна ситуація через велику кількість справ чи недостатністю суддів.

Зауважу, що цей законопроект потребує також оперативного прийняття. Станом на день подання законопроекту, 26 суддів перебували у відрядженнях, строк яких закінчувався. Через карантинний режим Верховна Рада трохи пізніше приступила до розгляду цього законопроекту. Проте для половини суддів (близько 13) цю ситуацію можна ще виправити.

Наприклад, у Червонозаводському суді міста Харкова працює всього сім суддів, з яких два – у відрядженні. Якщо ми не проголосуємо, кількість суддів скоротиться на третину.

Колеги, прошу підтримати даний законопроект.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Вячеславовичу.

До слова запрошується співдоповідач – член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Павло Васильович Павліш. Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги! Дійсно, в нашій судовій системі є велика проблема з кількістю суддів у судах. Ми розуміємо, що даний законопроект в цілому не розв'яже цієї проблеми, але надає таку можливість в тих судах, де, дійсно, мало суддів. Ви ж розумієте, що відрядження – це складна частина особистого життя людини. Залишитися там ще на один рік... Думаю, за цей період ми якось зможемо налагодити роботу щодо завантаженості судів через Вищу раду правосуддя.

Тож Комітет з правової політики на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти даний законопроект за основу в першому читанні, скоротивши наполовину строк для внесення пропозицій та поправок до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, оскільки було прохання розглянути законопроект за скороченою процедурою, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Від фракції політичної партії «Опозиційна платформа – За життя» слово надається народному депутату Василю Івановичу Німченку. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Хочу поінформувати, що все це почалося ще в далекому 2014 році, коли стосовно суддів провели люстрацію. Ми втратили дві третини судового корпусу. Як бачите, сьогодні об'єднують райони, тому що немає суддів. По суті, ми позбавили права громадян на судовий захист своїх прав та інтересів. Ось причина, а ми шукаємо наслідки. Це перше.

Друге. Щодо того, про що казали колеги, дійсно, такі проблеми виникають. Водночас, давайте подивимося на інше. Чому ми не можемо прописати прямо в законі, щоб не Вища рада правосуддя вирішувала, продовжувати термін чи ні, а що термін відрядження може становити два роки. Ми виключимо плутанину, усі проблеми, захистимо сім'ї суддів, тому що це тяж люди, і не треба на них дивитися, як на вигнанців, які працюють у засланні.

Колеги, хотів би зазначити, що, дійсно, такий закон має право на існування. Водночас, давайте подивимося на доцільність прийняття норми, якою передбачити два роки відрядження, а не надавати право організації продовжувати цей термін.

Прошу підтримати його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу. Такий висновок і комітету, який ви представляєте.

Слово надається народному депутату Михайлу Михайловичу Лабі, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Роману Бабію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Бабій. Прошу.

БАБІЙ Р.В. Єдине, що я хотів би ще додати, колеги, що цей законопроект розглядався на засіданні Вищої ради правосуддя, яка, надавши певні зауваження і пропозиції, визнала його доцільним до прийняття. Я впевнений, що ми ці пропозиції розглянемо і врахуємо під час підготовки законопроекту до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Романович Величкович.
Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Уже дехто забув, я просто дещо нагадаю. Під час турборежиму ми прийняли закон (проект № 1008), яким дозволили притягнути до конституційно-правової відповідальності Вищу кваліфікаційну комісію суддів шляхом дострокового припинення повноважень її членів, зокрема, через те, що вона до кінця не забезпечувала швидкого, кваліфікаційного оцінювання суддів, що дало б можливість заповнити всі вакансії у тих судах, де немає достатньої штатної кількості або взагалі немає суддів, що унеможливило б подальше відповідне відрядження суддів на своїх посадах.

Минуло півроку. Ми знаємо, яка доля спіткала цей законопроект. Він визнаний неконституційним, і що з ним фактично зробила Венеційська комісія. Але виявилось, що звільняли ВККС ні за що, тому що і часу, і можливостей сформувавши нову ВККС не було, і, очевидно, з тієї інформації, яка в мене є, на найближчі кілька місяців її ніхто вже не сформує. Довелось, виявляється, знову на один рік продовжувати відрядження тих суддів, чиї строки перебування у відрядженні (уявіть!) вже закінчилися. Тобто ми хочемо поширити заднім числом. Я не маю точної інформації щодо кількості суддів – чи 25 їх, чи 27, але фактично частина з них вже покинула своє місце роботи та повернулася додому. А ви хочете заставити їх далі працювати без їхньої згоди! Друзі, де ваше обіцяне слово «реформа»?

Треба негайно комплексно вирішувати питання, запускати ВККС, доформовувати суддівський корпус, а не намагатися зараз підлатати свої серйозні промахи такого роду недолугими, як на мене, речами, які, відверто кажучи, знівельовують роботу, що була кілька років тому проведена щодо кваліфікаційного оцінювання суддів.

Прошу вас не голосувати за законопроект, а навпаки. Ми чекаємо ті, давно очікувані ініціативи, які мають, очевидно, до нас найближчим часом надійти, щодо комплексного реформування судової системи. І в контексті такого комплексного реформування, автоматично буде знято це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Власенко. Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане Голово! Насправді, я розумію, чому з'явився цей законопроект. Цей законопроект – це спосіб підлатати дірки, що виникли внаслідок (вірно зазначив колега) прийняття закону (проект № 1008), коли ми, по суті, зліквідували або зруйнували діяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Абсолютно зрозуміло, що на сьогодні в системі судочинства відсутній орган, який здійснював би добір суддів.

Тож, може, нашу енергію скерувати в мирне русло? Не займатися латанням дірок, а системно підійти до вирішення цього питання, відновити в повному обсязі діяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів, забезпечити можливість провести конкурс. Не відправляти людей кудись на рік, а потім додавати їм ще рік. Це вже не відрядження, колеги, а повноцінне переведення судді, по суті, на два роки, до іншого суду.

Може, краще швидко прийняти закон щодо відновлення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів, забезпечити їй можливість пришвидшити процедуру призначення суддів в ті суди, де їх, дійсно, сьогодні не вистачає? Тоді це буде системне розв'язання проблеми, а не латання дірок, яке нам пропонують зараз.

За всієї поваги до моїх колег – авторів законопроекту, ще раз підкреслюю. Я розумію їхні мотиви, що станом на сьогодні вони бачать лише такий вихід. Але це несистемний підхід до судоустрою, до формування правозастосовної практики, коли суддя попрацював два роки в суді, прийняв якісь рішення, а потім повернувся назад до свого суд і почав приймати такі або інші рішення.

Тому я за системний підхід щодо прийняття законопроекту, що дозволило б системно працювати судовій системі, вибачте за певну тавтологію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Нам, дійсно, потрібно повністю перезавантажити судову систему в Україні. Сьогодні реальність є такою, що часто в містечках, районних центрах нам просто бракує кадрів, суддів, є значне перенавантаження місцевих судів. Нам як депутатам-мажоритарникам групи «Довіра» відомо про цю проблему безпосередньо від жителів районів, інтереси яких представляємо.

Власне, прийняття цього законопроекту повинно допомогти хоча б тимчасово подолати кадровий дефіцит і не допустити дестабілізації у здійсненні судочинства. Звичайно, ВРП надається право продовжувати строк відрядження суддів до одного і того самого суду на один рік, чим, можливо, ми не допустимо ще більшого перезавантаження судів і, можливо, частково підтримаємо авторитет судової гілки влади перед її повним перезавантаженням.

Пропоную даний законопроект підтримати за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Однак, комітет рекомендував – за основу. Тому ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів в порядку тимчасового переведення судді до іншого суду» ([№ 2823](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подачі поправок, пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту № 2823. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 188¹⁹ Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог народного депутата України, Рахункової палати, члена Рахункової палати» ([№ 3354](#)).

Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути... Можемо без обговорення? (*Шум у залі*). То, може, давайте розглядати за повною процедурою? Ні? (*Шум у залі*) Я поставлю, ви не голосуйте.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О. Вельмишановний Голово! Шановні колеги! Прошу буквально хвилину вашої уваги. Я не довго доповідатиму цей законопроект, оскільки, і мені дуже приємно, він був одностайно підтриманий комітетом. Даний законопроект про філософський підхід і розуміння значення та ролі депутата в суспільному житті.

Дуже багато з вас на ряд звернень отримували відписки, бачили неналежне реагування з боку будь-яких органів, я не беру конкретний випадок, який міг відбутися в той чи інший час. Тому є така ініціатива, яку я прошу підтримати, як

підтримав комітет, і в першому читанні, і за основу, і в цілому з тим, щоб все-таки зробити перший крок до того, щоб на звернення народних депутатів як представників народу України давали належні відповіді і було нормальне ставлення з боку будь-якого посадовця в цій державі.

Хочу подякувати колегам – Олександрю Качурі, Юлії Яцик, з якими ми доопрацювали цей законопроект, і зараз якраз він розглядається. Цей законопроект стосується підвищення адміністративної відповідальності за невідповідь чи надання неналежної відповіді народному депутату, а також несення підвищеної кримінально-правової відповідальності за перешкоджання діяльності народного депутата України. Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається голові Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Денису Анатолійовичу Монастирському.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Думаю, цю законодавчу ініціативу підтримує абсолютна більшість залу, тому що йдеться про посилення контрольної функції парламенту, зокрема кожного народного депутата.

Наведу прості цифри. На сьогодні недодержання встановлених законом строків надання відповіді на звернення народного депутата України, надання неправдивої або неповної інформації на таке звернення карається штрафом у розмірі 170 гривень.

Наша пропозиція, яка була підтримана, – таку суму треба збільшити у 20 разів. І відповідно в усіх подальших статтях Кодексу України про адміністративне правопорушення щодо відповідальності розмір штрафу за таке правопорушення також потрібно збільшити. До того ж, збільшується розмір штрафу і у Кримінальному процесуальному кодексі України (стаття 351).

Саме тому на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності цей законопроект був одностайно підтриманий нашими колегами, і, думаю, буде підтриманий сьогодні в залі. Також на засіданні комітету ми проголосували за підтримку його за основу та в цілому.

Тож прошу підтримати цей важливий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти, або тих, хто бажає виступити.

Олександр Анатолійович Качура.

КАЧУРА О.А. Користуючись нагодою, передаю вітання всім керівникам акціонерних товариств, правоохоронних органів, державних підприємств, які писали відписки народним депутатам на їхні депутатські звернення. Була геніальна відповідь від керівника НАК «Нафтогаз України», який написав, що його заробітна плата – це інформація, яка (уявіть!) носить інтимний характер. Керівник «Укрзалізниці» написав, що члени Наглядової ради не дають дозволу та не надають йому інформації про те, яка в нього заробітна плата. Керівник «Укроборонпрому» написав, що я не член профільного комітету, а отже, мені не потрібна інформація про заробітні плати в «Укроборонпромі». Тобто нас обрав народ України для того, щоб ми отримували інформацію, яка нам потрібна для роботи, а нам її не надають. Я зараз вперше в історії цих останніх скликань притягую до відповідальності керівника акціонерного товариства, власником якого, вдумайтесь, є держава, а від нас як представників народу закривають інформацію про їхні заробітні плати! Це вже остання крапля! Ми напрацювали законопроект, який повинні зараз проголосувати.

Люди, які сьогодні отримують мільйони гривень, а деякі й доларів, приходили до нас на засідання фракції, і не могли точно сказати, скільки отримують: чи мільйон у місяць, чи мільйон у день. Ми повинні поставити в цьому питанні крапку. Ми повинні раз і назавжди прийняти норму про кримінальну відповідальність за відсутність надання інформації народному депутату. Так повинно бути.

Прошу проголосувати дану законодавчу ініціативу за основу і в цілому. Це не нам потрібно, це потрібно людям, в інтересах яких ми надсилаємо депутатські звернення. Треба припинити нахабність окремих керівників. Давайте це зробимо сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Антон Володимирович Яценко.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дійсно, кожен депутат може пригадати ситуацію, коли, наприклад, телефонує з проханням записатися на прийом чи до міністра, чи до когось ще, і чує у відповідь, що міністр дуже зайнятий і, що нас багато, а він один, такий класний. Я вже не кажу про відповіді, які не завжди приходять. Складається таке враження, що депутати розглядаються чиновниками, як якийсь придаток чи то до Кабінету Міністрів, чи то до Офісу Президента. А у нас, нагадую, парламентсько-президентська республіка. Тому цю ситуацію – «Бобик в гостях у Барбоса» (пам'ятаєте такий мультфільм?) треба завершувати. Це треба було зробити ще раніше.

Думаю, ми повинні зараз проголосувати цей законопроект у першому читанні і обов'язково доповнити, що аж до звільнення з роботи, якщо депутату не забезпечено невідкладного прийому, чи відбувається якесь хамство, наприклад, передача через помічника, що він не може або не хоче приймати і таке інше. Тобто депутат обраний народом України, а майже всі чиновники – признаються, якщо не брати до уваги місцеву владу.

Тож давайте, як кажуть, доведемо, що Верховна Рада України – це Верховна Рада України, а не просто якийсь придатак до чогось. Думаю, цей законопроект треба зараз підтримати в першому читанні, і потім ретельно його доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Насамперед хочу подякувати автору за цю законодавчу ініціативу, тому що вона абсолютно, скажімо, в дусі того, що виписано в Конституції України: народний депутат України є представником українського народу. Саме тому необхідно сьогодні наповнювати змістом діяльність народного депутата України з тим, щоб ми затверджували в житті, що Україна – парламентсько-президентська республіка, щоб відновити повагу до народних депутатів України з тим, щоб ми могли відстоювати інтереси українців і в Верховній Раді України, і у виконавчих органах влади – там, де здебільшого нам приходится шукати для людей правду.

Симптоматичним є і те, що такі закони взагалі-то з'являлися наприкінці каденції Верховної Ради України, коли влада відчувала, що вона має перейти в опозицію, тому вона наповнювала себе реальним змістом. Саме тому я ще раз хочу подякувати автору цього законопроекту, бо контрольні функції Верховної Ради України нам треба посилювати.

Ще одне, на що я хотів би звернути увагу, – це функції наших тимчасових слідчих комісій. Давайте ми якось обмежимо їх чисельність і кількість, і нехай ініціаторами будуть не провладні народні депутати України, а народні депутати від опозиції, з тим щоб ми один раз показали принцип і підхід такий, як в Сполучених Штатах Америки, щоб кожен чиновник боявся йти на засідання тимчасової слідчої комісії, бо знав, що може звідти вийти вже або без посади, або в кайданках.

Нам необхідно спрямувати свою діяльність, щоб відстоювати інтереси громадян. Фракція «Опозиційна платформа – За життя» голосує за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Віталійович Забродський.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Голово. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Смішно приймати закони, коли вся діяльність цього парламенту присвячена знищенню інституту парламентаризму. Взагалі вперше в історії українського парламенту ми, наприклад, опинилися разом з родинами Героїв Небесної Сотні в ситуації, коли колишня колежанка ваша, «слуги», яка виконувала обов'язки керівника ДБР, просто не пустила на зустріч депутатів Верховної Ради України. І ми зобов'язалися через суд порушити справу з приводу перешкоджання нам як народним депутатам України зустрітися з керівництвом цього органу для того, щоб зробити таку зустріч з родинами Героїв Небесної Сотні.

Смішно голосувати цей законопроект сьогодні, коли «слуги» провалили проект Закону «Про оборонні закупівлі», який посилював контролюючу роль Верховної Ради України над закупівлями в оборонних структурах. Ви можете приймати все, що завгодно, але, коли ви забули про те, що є парламентська республіка і навіть не знаєте, наприклад, кого призначаєте в уряд (міністрів бачите вперше), коли ви й досі не можете призначити трьох міністрів, зокрема енергетики, освіти, і намагаєтеся тут казати про посилення ваших повноважень, це все, знаєте, імітація бурхливої діяльності.

Ми можемо розповідати один одному сотні випадків, коли отримуємо відписки, зокрема наша колега Ніна Южаніна відправила своє невдоволення на таку відписку керівництву Верховної Ради України і отримала відповідь, що їй відповіли правильно.

Друзі, ви розберіться взагалі, що хочете. Ми проголосуємо за цей законопроект, але ви самі знищили парламент як такий, тому такий закон вам не допоможе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3 мотивів – Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги! Цей законопроект хоча б трохи повертає парламентаризм в цю державу. Ми всі – мажоритарники. Коли до нас звертаються люди, ми не можемо відповісти: щоразу вода в пісок. Там у кабінетах чиновники засіли в кріслах, як бородавки, не можна їх висмикнути звідти, мільйони заробляють. Застосування цього адміністративного режиму не допоможе. Треба просто саджати, викорінювати цю гидоту, яка сьогодні не дає навіть відповіді народним депутатам, яких за конституційним принципом обирали люди і дали нам право в цьому залі приймати закони. Тому штрафи у 17 тисяч гривень, 34 тисячі гривень не допоможуть. Буквально через півроку ми повернемося до цього законопроекту, щоб збільшити повноваження парламенту з тим, щоб не допускати і саджати тих негідників, які сьогодні засіли в кабінетах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Дякую авторам за таку законодавчу ініціативу, адже, справді, вже час наводити порядок. Бо коли вже Рахункову палату не пускають до «Нафтогазу України», то, вибачте, в якій державі ми живемо? Коли міністри, голови адміністрацій не відповідають на запити та звернення народних депутатів, це, вибачте, вже правовий нігілізм.

Фракція «Батьківщина» підтримає в першому читанні цей законопроект. Але, шановні колеги, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку підкреслило, що саме відділ контролю Апарату Верховної Ради України вже декілька років звертає увагу на те, що неможливо притягнути до адміністративної відповідальності, оскільки суб'єкт, який притягується, віддалений від Верховної Ради, і суди не розглядають. Потрібно під час підготовки законопроекту до другого читання внести зміну до частини першої статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення. І тоді цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, комітет рекомендує прийняти цей законопроект за основу і в цілому. Немає заперечень? (*Шум у залі*).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 188¹⁹ Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог народного депутата України, Рахункової палати, члена Рахункової палати». Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкоджання діяльності народного депутата України, Рахункової палати, депутата місцевої ради». Перший раз – за основу, ви ж знаєте. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, все-таки, є прохання прийняти його в цілому, а зміни, про які ви кажете, стосуються Цивільного процесуального кодексу України, і ми паралельно над цим попрацюємо і приймемо їх. Давайте проголосуємо в цілому, оскільки щодо парламентаризму треба не говорити, а голосувати.

Дякую (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чотири фракції проти (*Шум у залі*). ОПЗЖ – проти. Ні, з мотивів не дам. В цілому голосуємо? «Європейська солідарність» – проти. Ну, що «ні»? Бачите... Скорочуємо строки підготовки наполовину.

Ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подання поправок і пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту [№ 3354](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про управління побутовими та іншими відходами» ([№ 2207](#)) та законопроекти [№ 2207-1](#), [№ 2207-2](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Анні Костянтинівні Скороход.

СКОРОХОДА А.К. Шановні колеги! Усі ми знаємо про жахливу екологічну ситуацію як в Україні, так і у всьому світі. На відміну від Європи, яка вже десятки років сортує сміття та займається його переробкою, в Україні до сьогодні не врегульовано питання поводження з відходами через лобіювання своїх інтересів пакувальниками та одноособовими користувачами сміттєзвалищ, які не хочуть сплачувати як за упаковку, так і за переробку, та відмовитися від заробляння на вивозі сміття та його захороненні на комунальних сміттєзвалищах.

Підписанням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Україна взяла на себе зобов'язання з впровадження положень Рамкової Директиви № 208/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року «Про відходи та скасування деяких директив».

У розробленому законопроекті забезпечується прийняття ряду галузевих та спеціальних законів щодо поводження з відходами, передбачається законодавча передумова створення вкрай необхідних органів центральної виконавчої влади та визначаються їх повноваження в системі влади, тим самим забезпечується розробка регіональних планів та реалізація Національного плану з управління відходами, відкривається можливість залучення приватних та інституційних інвестицій.

Даний законопроект є рамковим для впровадження директиви, однак містить ряд неточностей та питань для доопрацювання. Оскільки на голосування вноситься законопроект № 2207-1, що лобіює інтереси пакувальників, а створена ще за попереднього міністра Олексія Оржеля робоча група вже тривалий час займається даним законопроектом і внесла ряд дуже важливих зауважень та

пропозицій, які мають бути включені та враховані, прошу відправити цей законопроект на доопрацювання з наступним поданням на повторне перше читання.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для доповіді надається народному депутату України Олександру Миколайовичу Юрченку.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний Голово! Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні виборці! Ви знаєте, ми всі є свідками того, що сьогодні Україна перетворюється просто на смітник. Три скликання Верховна Рада України не може прийняти рамкового закону щодо відходів. Щодня зростає кількість стихійних сміттєзвалищ, і на сьогодні їх налічується сотні тисяч. Все це працює у зв'язку з тим, що певні фінансові групи, які є безпосередньо виробниками упаковок, лобіюють, щоб в Україні не було переробки і держава ставала смітником для всіх.

Було зареєстровано три законопроекти: № 2207, № 2207-1, № 2207-2. На засіданні Комітету з питань екологічної політики та природокористування дуже довго і плідно обговорювали питання застосування саме такого механізму, який зміг би врегулювати позиції усіх сторін, і, дійсно, допомогти.

Особисто я, після того як при комітеті було створено робочу групу, до якої увійшли всі сторони цього процесу – представники міністерства, громадського сектору та всі стейкхолдери, попросив на засіданні комітету відхилити мій законопроект з тим, щоб підтримати законопроект № 2207-1 з доопрацюванням робочої групи.

Тож просив би вас підтримати законопроект № 2207-1 в питанні направлення до комітету на доопрацювання спільно з робочою групою, а вже після цього ми надамо реальну редакцію документа, який запрацював би, і, на решті, зупинив той жах, який на сьогодні робиться в Україні пакувальниками та іншими структурами, які заробляють на тому, що сміття в Україні все більше і більше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Володимирович Бондаренко – голова Комітету з питань екологічної політики та природокористування.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги. Дійсно, усі три законопроекти – № 2207, № 2207-1, № 2207-2 спрямовані на подолання критичної ситуації, що виникла в країні з утворенням,

накопиченням, збиранням, зберіганням і захороненням відходів. Ми всі знаємо про цю проблему в країні.

З метою прийняття найбільш зваженого рішення було створено робочу групу і проведено близько 11 засідань із залученням біля 100 експертів – представників громадськості, державних органів влади. Усі три законопроекти, дійсно, дуже гарно були опрацьовані.

За наслідками роботи цієї робочої групи було прийнято рішення – підтримати законопроект № 2207-1 та направити його на доопрацювання комітету. Ми, справді, хочемо створити дієвий закон. Ви всі знаєте, що проект Закону «Про управління відходами» є нашим зобов'язанням до Додатку XXX Директиви ЄС, і ми маємо прийняти всю систему законодавства про управління відходами. Це буде перший рамковий закон, який повинне містити всі необхідні положення: запровадження системи управління відходами, запровадження розширеної відповідальності виробника, приведення норм у відповідність до європейського законодавства тощо.

Просимо підтримати рішення комітету про направлення законопроекту № 2207-1 на доопрацювання до комітету. Протягом декількох тижнів ми знову повернемо його до залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, оскільки комітет рекомендує направити законопроект № 2207-1 для підготовки на повторне перше читання, пропоную без обговорення проголосувати за це. Немає заперечень?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету проекту Закону «Про управління відходами» (№ 2207-1) для підготовки на повторне перше читання. На доопрацювання, для підготовки на повторне перше читання (*Шум у залі*).

На повторне перше читання. Ми ж можемо поставити це... (*Шум у залі*). Направити до комітету для підготовки на повторне перше читання – рішення комітету (*Шум у залі*). Дивіться, ставлю на голосування пропозицію комітету.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення до комітету проекту Закону «Про управління відходами» ([№ 2207-1](#)) для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати та проголосувати (*Шум у залі*). Тобто ви пропонуєте прийняти якийсь неправильний законопроект? Пане Папієв, за всієї поваги, прошу підтримати та доопрацювати.

Ставиться на голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Михайле Миколайовичу, вибачте, але воно й зараз не прийнято. Дивлюся, у вас тут якась особиста зацікавленість (*Шум у залі*).

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту телекомунікаційних мереж» ([№ 2654](#)). Чи необхідно обговорювати цей законопроект? Можемо голосувати без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту телекомунікаційних мереж» (№ 2654) у другому читанні та в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» ([№ 3314](#)). Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Денису Анатолійовичу Монастирському.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановні колеги, ще раз добрий день. Запропонований законопроект є завершенням довготривалої реформи, якою займалися протягом багатьох років, починаючи з 2012 року, а перед тим ще затвердили Концепцію реформування кримінальної юстиції України, де було передбачено, що кримінальне правопорушення поділяється на дві категорії: злочини та кримінальні проступки. Суть полягає в тому, щоб кримінальні проступки розслідувалися за спрощеною процедурою. Саме це зможе реально пришвидшити реагування правоохоронних органів, зокрема поліції, на дрібні кримінальні правопорушення.

Цим питанням реально зможе зайнятися поліція, яке сьогодні вона об'єктивно не встигає розслідувати через довге коло, яке запускається по кожній процедурі кримінального процесу. Колеги, цей законопроект є фактично технічним, у ньому передбачається внесення змін до майже 125 законів, де замінюється термін «злочин» на «кримінальне правопорушення». З 1 липня цього року запускається велика реформа. Є необхідність узгодити ці законопроекти з вже прийнятим два роки тому законодавчим актом, який змінить це розташування.

Тому, колеги, комітет на своєму засіданні 9 квітня 2020 року одноголосно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 3314 прийняти за основу. Прошу вас підтримати цей, дійсно, важливий для нашої країни законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, необхідно обговорювати це питання чи можемо приймати за основу?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» ([№ 3314](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України» ([№ 3105](#)). Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується... Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу... (*Шум у залі*). Що «ні»? З обговоренням?

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 206.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Олександрову Сергієвичу Бакумову.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуєчий! Добрий день, шановні колеги! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України» ([№ 3105](#)). Наголошую, що метою законопроекту є саме вдосконалення засад діяльності, але

жодним чином не розширення функцій та повноважень Національної гвардії України.

Національна гвардія України створювалася саме як орган з правоохоронною функцією. Базовою ідеєю і філософією закладення було саме виконання правоохоронної функції. Те, що це військове формування, є другорядним. І саме під час дії спеціальних правових режимів або особливого періоду Національна гвардія застосовується відповідно до військових завдань.

Отже, на сьогодні в Законі України «Про Національну гвардію України» це формування наділене правом застосовувати превентивні та примусові заходи, які мають відповідно поліціанти, що виписано в Законі України «Про Національну поліцію». Однак в Кодексі України про адміністративні правопорушення такого суб'єкта, як посадова особа Національної гвардії, не вказано для, наприклад, складання адміністративного матеріалу, зокрема протоколу.

У законопроекті пропонується надати посадовим особам Національної гвардії під час залучення до несення служби з охорони громадського порядку право складати адміністративний матеріал, тобто протокол, за відповідними складами адміністративних правопорушень, зокрема таких як дрібне викрадення чужого майна, дрібне хуліганство, куріння тютюнових виробів у заборонених місцях, розпивання пива, алкогольних та слабоалкогольних напоїв, доведення неповнолітнього до стану сп'яніння тощо.

Отже, комітет ухвалив рішення рекомендувати даний законопроект прийняти в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для доповіді надається голові Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирському Денису Анатолійовичу.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановні колеги! Сьогодні право складати адміністративні протоколи надано цілому ряду суб'єктів, їх є велика кількість, визначених Кодексом України про адміністративні правопорушення. Серед них є й громадські інспектори, представники громадськості. З вересня минулого року Національна гвардія бере участь у патрулюванні вулиць, і ми всі бачили і знаємо, яку роль вона відіграла в протидії COVID-19. Саме тому ставиться питання, яке назрівало вже багато років, про те, щоб представники Національної гвардії мали право складати адміністративні протоколи. Ряд статей, за якими мають бути складені адміністративні протоколи, звичайно, підлягають обговоренню і будуть доопрацьовані до другого читання, є багато питань і зауважень, які також будуть доопрацьовані до другого читання.

Водночас комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України підтримати законопроект № 3105 за основу з урахуванням пропозицій комітету, наданих вам у відповідному висновку. Прошу підтримати цей законопроект. Якщо є запитання, представники Національної гвардії можуть їх прокоментувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Безперечно, питання врегулювання діяльності правоохоронних органів України є надзвичайно актуальним. Ви бачите, скільки законопроектів вноситься протягом останнього часу, які глибокі дискусії відбуваються стосовно надання чи ненадання додаткових специфічних функцій або повноважень тим чи іншим правоохоронним органам. У даному разі, оці страшилки стосовно того, що Національна гвардія буде наділена якимись невластивими їй повноваженнями – проведення незаконної або прихованої фото-, відеозйомки і таке інше, повірте мені, подивіться уважно законопроект, про це взагалі не йдеться. Але водночас потрібно поважати ті правоохоронні органи, які ми створюємо, наділяти їх необхідними повноваженнями для виконання завдань. Сьогодні Національна гвардія несе службу на передових позиціях. Це, дійсно, той правоохоронний орган, який допоможе забезпечити порядок у державі. Тому я прошу вас проголосувати за прийняття цього законопроекту в першому читанні, а все, що потрібно, буде доопрацьовано для прийняття в остаточній редакції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я як і ви всі є патріотом нашої незалежної держави. Я хотів би звернути вашу увагу на те, що в цьому законопроекті йдеться, по суті, про кінцеве формування силової структури. Вони під себе підгребли, я відповідаю за свої слова, ці структури для вирішення індивідуальних власних повноважень. Шановні колеги, ті, хто старший за віком, пам'ятаєте, коли тяжке озброєння поставили на службу Національній гвардії, коли цих хлопців кинули у котел. Непрофесіонали. Сьогодні ми створюємо не правоохоронні органи, а репресивний орган, добудовуємо останній поверх поліцейської держави. Подивіться, що таке Національна гвардія, що таке поліція. Скажіть, на якій підставі ліквідували військову прокуратуру, коли в нас відбуваються збройні протистояння? Що цим керувало? А керувало цим те, щоб об'єднати в одних руках певної сили, і ми побачимо менше ніж через півроку, хто за цим стоїть і хто озброює і наділяє репресивними функціями Національну гвардію, яка за своєю природою має стояти на сторожі правопорядку і благополуччя громадян. Якщо ми допустимо, ми пожемо те, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, ми бачимо, як продовжується наш шлях *back to USSR* – назад в совок. Спочатку нам оголосили, що для виїзду з країни треба отримати дозвіл від держави. Це така історія, як, знаєте, за часів Радянського Союзу: тоді – безвіз, а зараз – безвиїзд. Тепер нова історія: давайте зробимо з Національної гвардії України внутрішні війська Радянського Союзу, причому не часів Брежнєва, а сталінських, таких, знаєте, махрових, коли вона матиме право складати адміністративні протоколи. Вибачте, ті, хто працює в поліції, цьому спеціально вчаться у відповідних закладах. Як так просто військові складатимуть адмінпротоколи, робитимуть аудіозаписи, фото-, відеозйомку? Кого зніматимуть і навіщо? У нас що, маленька поліція в державі? Ні. У що ми хочемо перетворити Національну гвардію? У таких собі «гвардейцев кардинала», які робитимуть «беспредел» на вулицях наших міст? Нам цього не треба.

Ми дякуємо бійцям Національної гвардії, які захищають Україну. Але ми не хочемо, щоб її перетворювали на репресивний орган, який може розганяти мітинги, займатися тим, щоб закрити рота людям, які ставитимуть запитання і щодо влади, і щодо того, що відбувається і в Мінську, і поза Мінськом, і всюди, бо сьогодні є велике обурення в людей. Ми бачимо в цьому законопроекті спробу створити інструмент – кийок, яким битимуть по руках і голові кожного, хто захоче сказати своє слово. Ні – новому «Беркуту»! Не голосуйте за цей законопроект! Червона кнопка!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А. Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, особливо ті, хто вдруге голосував за уряд! У мене запитання: чи є десь межа апетиту Міністерства внутрішніх справ? Хочу нагадати всім тим, хто не читав цього законопроекту, що в ньому йдеться про надання функцій Національній гвардії не просто складати адмінпротоколи, робити обшук персональних речей і таке інше, а й вести аудіозаписи, фото-, відеозйомку за особою, місцем чи річчю. Насправді, це потенційні негласні слідчі дії, які згідно з нашим КПК можуть виконуватися лише згідно з рішенням суду, і то відповідними органами. Це перше.

Друге. Якщо з цим не справляється Національна поліція, тоді чому ми не бачимо звіту про роботу Національної поліції, не озвучується, з чим вона не справляється, яка потрібна кількість людей, яка потрібна реформа? Навіщо

в обхід Закону «Про Національну поліцію» створюємо ще один орган, який фактично дублює функції, неформально є ще однією Національною поліцією?

Шановні колеги, як на мене, ми дещо не туди рухаємося. Дуже добре пам'ятаємо 2013-2014 роки і внутрішні війська (частина цього залу була на Майдані), які були по цей, воюючий, бік барикад. Нам треба будувати сильну оборону і сильну армію, а не поліцейську державу.

Дякую. Ми проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили?

Командувач Національної гвардії України Балан Микола Іванович з мотивів. Будь ласка.

БАЛАН М.І., командувач Національної гвардії України. Бажаю здоров'я, шановні народні депутати України! Я дуже коротко, не буду давати пояснень, зупинюся на кількох моментах.

Згідно із Законом «Про Національну гвардію України», прийнятим ще в 2014 році, Національна гвардія не залучається, а са-мос-тій-но несе службу з охорони громадського порядку на багатьох маршрутах патрулювання. Зараз ми говоримо не про кримінальні злочини, а про те, що, коли стається будь-яке адміністративне правопорушення, наряд Національної гвардії, затримавши правопорушника, не має права скласти адміністративний протокол і відпустити людину. Таку практику мають європейські країни: це *civil guard*, жандармерія, війська карабінерів, правоохоронні органи військових формувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Антон Геращенко. Будь ласка, 30 секунд.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., заступник міністра внутрішніх справ України. Шановні народні депутати! Чого хочуть громадяни України? Вони хочуть безпеки на вулицях наших міст та сіл. Останні півтора роки Національна гвардія проводить патрулювання на вулицях міст України. За цей час було затримано 16 928 осіб – за адміністративне правопорушення і 1806 осіб – за підозру у вчиненні кримінальних правопорушень. Національна гвардія через патрулювання допомагає поліції наводити лад на наших вулицях.

Цим законопроектом пропонується ввести такі деструктивні питання, як надання Національній гвардії права складати адміністративні протоколи, щоб не було узурпації влади, з питань дрібного хуліганства, затримання за малі крадіжки, розпивання спиртних напоїв у громадських місцях та з інших адміністративних правопорушень. Це потрібно для того, щоб роботу Національної гвардії та Національної поліції з охорони громадського порядку зробити ефективнішою.

Ніякої політики в цьому законопроекті немає. Кожен, хто його прочитав, розуміє, що він потрібен країні.

Прошу підтримати в першому читанні. Якщо будуть зауваження, давайте їх спільно доопрацюємо і приймемо. Це депутатський законопроект. Давайте разом зробимо вулиці наших міст кращими і безпечнішими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України» ([№ 3105](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 179.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України» ([№ 3105](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Є пропозиція повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правових засад діяльності Національної гвардії України» ([№ 3105](#)) на доопрацювання. Ставлю цю пропозицію на голосування (*Шум у залі*). Не «ні», вибачте, а почитайте, шановні колеги, Регламент.

Прошу підтримати та проголосувати за дану пропозицію.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, законопроект відхилено.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID-19» ([№ 3297](#)).

Нам необхідно включити це питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати та проголосувати за цю пропозицію.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Кінзбурській Вікторії Олександрівні.

КІНЗБУРСЬКА В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 171 Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект № 3297, суть якого є простою: заборонити нарахування неустойки, штрафів, пені за кредитами і позиками для бізнесу у період карантину та у 30-денний період після завершення карантину. Але я хочу звернути вашу увагу на те, що законопроектом не звільняються позичальники від обов'язків сплачувати тіло кредиту та відсотки за користування кредитом, ідеться лише про заборону нарахування санкцій за прострочення платежів.

Нагадую, що 17 березня нами був прийнятий закон, норми якого захистять фізичних осіб від нарахування штрафів і пені за кредитними договорами протягом березня-квітня. Ми продовжили цей термін, але виключно для фізичних осіб. Сьогодні прошу підтримати юридичних осіб.

Шановні колеги, прошу підтримати прийняття законопроекту № 3297, з тим щоб допомогти бізнесу подолати складнощі, викликані карантинними обмеженнями.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань економічного розвитку Наталусі Дмитру Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Справді, як сказала пані Вікторія, законопроект максимально простий, як кажуть, простий, як двері. Ідеться про юридичних осіб, малий, середній бізнес, будь-які підприємства, компанії, фірми, які так чи інакше взяли кредит і зараз зіштовхуються з неможливістю або складнощами його виплати. Тому ми, розуміючи скрутне положення, в якому вони знаходяться, в такий спосіб даємо можливість не платити ці штрафні санкції.

Комітет з питань економічного розвитку на своєму засіданні розглянув цей законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу, скоротивши наполовину строк подання зауважень і пропозицій. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І. Прошу передати слово Степану Івановичу Кубіву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ідея даного проекту закону вписується в загальну логіку тих законів, які ми прийняли в цьому сесійному залі для підтримки бізнесу в умовах карантину. Законопроектом передбачається заборона нарахування неустойки, штрафів, пені за прострочення платежів за кредитами, допущені в період дії карантину та у 30-денний період після закінчення карантину, шляхом внесення відповідних доповнень.

Разом з тим, зауваження ГНЕУ потрібно виконати між першим і другим читаннями. Вони є суттєві і оправдані, про що ми говорили на засіданні комітету.

Хочу сказати, що фракція політичної партії «Європейська солідарність» підтримує прийняття даного законопроекту, але, наголошую, в першому читанні з подальшим доопрацюванням та врахуванням пропозицій ГНЕУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, думаю, ми всі розуміємо в якій ситуації сьогодні знаходяться люди, які кредитувалися. Тому абсолютно переконаний, що цей законопроект треба підтримати. Комітет його нормально відпрацював, до другого читання доопрацюємо. Давайте, все-таки, захищати права наших громадян.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МАМКА Г.М. Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати України! Безумовно, фракція «Опозиційна платформа – За життя» підтримає прийняття даного законопроекту за основу. Ми його розглядали на засіданні Комітету з питань економічного розвитку, погоджуємося із зауваженнями, які дало Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради, щодо недоцільності обнуління штрафних санкцій для всіх юридичних осіб, оскільки є організації, які працювали в період карантину, і, в принципі, ці пропозиції є слухними.

Проте в продовження цієї теми хочу звернути увагу насамперед народних депутатів від правлячої більшості на те, що час подавати антикризові проекти законів, які змінюватимуть структуру національної економіки, формуватимуть принципово нову економічну посткризову політику, яка сприятиме відновленню національної економіки і промисловості, робочих місць і таке інше. Тому що те, що ми сьогодні робимо, це фрагментарні, поодинокі речі, які не сприяють системному відновленню економіки, а, як це коректно можна виразитися, дають лише подушку для м'якого падіння. Ми не відновлюємося.

Тому в майбутньому ми чекаємо від профільного комітету і депутатів інших парламентських фракцій та груп, насамперед монобільшості, антикризових законопроектів, які, наприклад, стимулюватимуть впровадження в процесі модернізації сучасних новітніх технологій, запровадження спеціальних економічних зон, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і таке інше. Досить робити м'яке падіння, треба робити кроки, щоб економіка країни відновлювалася на докризовий рівень 2013 року і далі рухалася випереджаючими темпами зростання. Ми не можемо знаходитися там, де є сьогодні. Повторюся, ми підтримуємо, але чекаємо інших ініціатив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Василенко Лесі Володимирівні, фракція політичної партії «Голос».

ВАСИЛЕНКО Л.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Володимиру Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Фракція «Голос». Шановні колеги, безумовно, фракція «Голос» підтримає цей законопроект, який є одним із тих важливих законів, необхідних для допомоги нашому бізнесу, що виплачує зарплати звичайним громадянам,

пережити цю кризу. Водночас хочу сказати, що до другого читання його треба доопрацювати. Як вже було згадано декількома іншими колегами, в цьому законопроекті передбачається, що від штрафних санкцій можуть бути звільнені не лише ті платники, які, дійсно, постраждали від кризи, а й будь-хто інший. Тобто в нас частина економіки, скажімо, 50 відсотків бізнесу, все ще працює і може займатися тим, що називається *free-riding* – скористатися ситуацією, не маючи проблеми. Відповідно це треба доопрацювати до другого читання.

І останнє, що я хочу сказати, і тут вже про це говорили. Ми як народні депутати України понад два місяці карантину займаємося тушінням пожежу. Як на мене, треба перестати гасити пожеги і почати займатися якимись конкретнішими речами, стратегічнішими, які підніматимуть економіку. Ми чекаємо цих кроків від уряду. Уряд має подати правдиву програму дій. Уже два місяці існує уряд, а ту програму, яку ми побачили, згідно з останньою інформацією 11 комітетів, тобто половина, відхилили, а нової ми не бачимо, хоча всі чекають. Тому в мене великий заклик до уряду. Ми як народні депутати України допомагаємо вам, гасимо пожежі, але подайте щось стратегічніше, щоб люди розуміли, що буде далі і як ми вийдемо з цього карантину, з цієї кризи згодом.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID-19» ([№ 3297](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо надання права безоплатної реєстрації особам з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» ([№ 2030](#)).

Шановні колеги, є пропозиція розглядати це питання за скороченою процедурою (*Шум у залі*). Готові без обговорення голосувати? Заперечень немає? Добре.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо надання права безоплатної реєстрації особам з інвалідністю та особам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» ([№ 2030](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подання пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 2030. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3322](#)). Нам треба включити його до порядку денного.

Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати за включення до порядку денного законопроекту № 3322.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, як будемо розглядати: з доповіддю, без доповіді, без обговорення? (*Шум у залі*). Можемо без обговорення, так?

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу... (*Шум у залі*). Є пропозиція за основу та в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, голова комітету просить, все-таки, прийняти за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання. Так я розумію?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо недопущення зловживань у сфері банкрутства на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3322](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію голови комітету про скорочення наполовину строків подання пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 3322. Прошу підтримати та проголосувати. Потрібно набрати 226 голосів.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект за моїм авторством.

Олено Костянтинівно, прошу оголосити розгляд законопроекту.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Власенко, прошу тиші в залі.

Отже, вашій увазі пропонується проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо уточнення переліку суб'єктів декларування» ([№ 3355](#)).

Доповідає народний депутат України Стефанчук Руслан Олексійович. Прошу, пане Руслане (*Шум у залі*).

Перепрошую, спочатку треба включити це питання до порядку денного.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного законопроекту № 3355. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд даного законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується автор законопроекту народний депутат України Стефанчук Руслан Олексійович.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановна головуєча! Шановні присутні! Це ще одна ініціатива, яка стосується питання, пов'язаного зі спілкуванням з народними депутатами України. Вноситься ініціатива, відповідно до якої в законодавстві України буде чітко визначено, хто є суб'єктами декларування, враховуючи керівників, заступників керівників та членів наглядових рад державних акціонерних товариств, а також товариств, що є «дочками» і «внучками», що засновані на державній формі власності. Є пропозиція, щоб дані особи були суб'єктами декларування.

Після подання даної пропозиції було прийнято ініціативу від колег з нашої фракції та інших фракцій (я дуже сподіваюся, що це рішення буде підтримано),

з тим щоб розширити питання суб'єктів пов'язаних з цим. Зокрема, ми вирішили питання щодо помічників суддів Конституційного Суду, запропонована нова модель щодо того, як визначатися стосовно декларування дітей, та питання, пов'язані з Офісом Президента. Думаю, доповідач пан Іонушас більш чітко про це скаже.

Проте звертаюся до сесійної зали з проханням. Сьогодні ми дуже гарно підтримали першу ініціативу. Вони пов'язані одна з одною. Відповідальність, якщо її встановлювати просто, без покладення додаткового обов'язку щодо відкритості подання інформації, не працює. Тому я прошу вас підтримати рішення комітету щодо прийняття даного законопроекту за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Руслане Олексійовичу.

До слова запрошується автор альтернативного законопроекту [№ 3355-1](#) народний депутат України Іонушас Сергій Костянтинівч.

ІОНУШАС С.К., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні пане Голово та колеги народні депутати! Мною спільно з колегами підготовлений проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення суб'єктів, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства» (№ 3355-1). Він спрямований на вирішення та удосконалення трьох основних напрямів.

Перше. Керівництво окремих державних акціонерних товариств не вважає за необхідне оприлюднювати інформацію про розмір винагороди за свою роботу та не підлягає заходам фінансового контролю. При цьому посадові особи таких товариств іноді здійснюють управління величезними фінансовими ресурсами, що належать державі, а отже, мають певні корупційні ризики щодо недоброчесності своєї поведінки. Цим законопроектом ми пропонуємо встановити, що дія Закону «Про запобігання корупції», зокрема положення щодо конфлікту інтересів та фінансового контролю поширюється на посадових осіб та членів наглядових рад державних банків і комерційних держпідприємств.

Друге. В умовах боротьби з COVID-19 потрібно залучати широке коло громадськості та волонтерів, які тимчасово та на безкоштовній основі дають допомогу, проводять медичні заходи, забезпечують повернення громадян України. Часто задля виконання вказаних засобів особи повинні мати певний правовий статус представника нашої держави. Найчастіше це посади радників, помічників та уповноважених. З метою усунення суперечностей та юридичної визначеності законопроектом виключаються із суб'єктів ті особи, які працюють на громадських засадах.

І третє, про що вже казав Руслан Олексійович. Даним законопроектом врегульовуються питання, пов'язані з колом осіб, які є членами суб'єктів декларування, зокрема діти.

У цілому норми даного законопроекту мають усунути наявні розбіжності та юридичні неузгодженості, сприяти захисту прав та інтересів суб'єктів декларування, доброчесності набуття та прозорості їх активів.

Шановні колеги, прошу вас підтримати законопроект, авторами якого є більшість депутатів фракцій та груп, за основу та в цілому.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань антикорупційної політики Радіній Анастасії Олегівні.

РАДІНА А.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань антикорупційної політики розглянув на своєму засіданні законопроекти № 3355 і № 3355-1 і за результатами розгляду ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 3355 відхилити, а законопроект № 3355-1 прийняти за основу та в цілому.

Дуже дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Прошу передати слово Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, уявімо ситуацію: міністр, до якого є підозри у Національного антикорупційного бюро, має сина чи доньку, значення великого не має, що навчаються за кордоном. 14 років, Королівський коледж в Лондоні або ліцей у Варшаві... *(Шум у залі).* Власне, там кричить команда, яка й посилає дітей туди вчитися. Так ось ця команда переписує на свою дитину цілком легально все майно. Відповідно не до законопроекту № 3355, норми якого справді стосуються державних підприємств, а до законопроекту № 3355-1 це майно людина вже не декларує. Якщо зараз проголосуєте за законопроект у тій редакції, в якій він є, ви відкатуєте антикорупційну реформу, пропонувану Президентом Зеленським, бо створюєте легальну схему для топ-корупціонерів, за що вам будуть лише аплодувати, щоб заховати майно, а потім можете нарікати, чому в нас не працюють

антикорупційні органи. Прийшла весна – треба карати тих, хто краде, а не створювати легальні схеми, як це ховати. Цей законопроект треба провалити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Іванович Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні українці, які нас слухають! Насправді це той випадок, коли я з моїм колегою не можу погодитися, бо законопроект зовсім про інше. Ідеться не про неповнолітніх дітей, на яких і так не можна нічого оформити, бо вони проживають з батьками і в них обмежене цивільне право і дієздатність до набуття ними повноліття. Це всі знають. Законопроект про те, що після його прийняття сьогодні, сподіваюся, в цілому члени наглядових рад, які отримують непомірні зарплати, керівники державних підприємств, таких, як «Нафтогаз України», «Укрзалізниця», почнуть складати електронні декларації, і все суспільство знатиме, скільки вони реально отримують. І вже не буде відповідей на звернення народних депутатів щодо того, які в них зарплати, що це інтимна справа. Ось про що цей законопроект.

Я хочу закликати колег усіх фракцій: давайте не будемо покривати тих, які призначені на свої посади не з України, і тих, які сьогодні спекулюють на Українській державі, отримуючи заробітні плати, які вони не заробили. Чому медсестра мусить отримувати 3 тисячі гривень за місяць, а вони – 500 тисяч гривень? Медсестра за все своє життя не може заробити стільки, як вони за один місяць. Це справедливо?! (*Оплески*).

Тому я хочу сказати, що законопроект треба приймати в цілому, треба покласти край недоторканним. Я звертаюся ще раз до фракції «Слуга народу»: колеги, давайте на засіданні нашої ТСК заслухаємо «Нафтогаз України», який утаїв 27 мільярдів і не пускає туди ні Рахункову палату, ні Державну аудиторську службу, нікого. Такого бути в країні не може, ми мусимо всіх виводити на чисту воду, показувати скільки вони заробляють, як живуть, а найголовніше – повертати в державу вкрадене. Це наше з вами завдання як парламенту.

Дякую. А цей законопроект треба підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І. Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Петрівна Сюмар.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). «Європейська солідарність». Колеги, слухаю і дивуюся, як під красивими гаслами «ми змусимо наглядові ради державних підприємств показувати свої декларації» можна зашити багато своїх особистих ось тут, вузьких, фракційних інтересів і шкурняків.

Як можна одночасно показувати наглядові ради і зменшувати, наприклад, кількість декларантів з державних підприємств, коли через різних радників керівників державних підприємств будуть просто виводитися гроші? Це і так відома корупційна історія.

Мене взагалі дивує підхід «діти не живуть разом». А ви що, взагалі не знаєте простих речей, що батьки відповідають за своїх дітей? Мене дуже дивує, коли політична сила, яка прийшла під гаслом боротьби з корупцією, жодного разу не заповнювала декларації, по крихті вбиває електронне декларування, бо насправді ви його суттєво дуже звужуєте, а декларування, до речі, було вимогою і основною отримання Україною безвізового режиму. Ви говорили в ході виборчої кампанії про те, що хочете все розширювати і показувати, а тепер за основу та в цілому в цьому залі все звужуєте, бо тепер це працює для вас.

Тому я дуже рекомендую всім навести лад зі своїми дітьми, розуміти, як і за рахунок чого вони живуть, а після того, хоча немає надії, що ви наведете лад з державними підприємствами, не приймати такі закони, які очевидно налаштовані на розв'язання особистих проблем тих, хто сидить зараз у цьому залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я хотів би, щоб ми подивилися на предмет дослідження, покладеного у фарватер цього законопроекту.

Перше. Щодо суб'єкта. Ви подивіться, який галас зчинився. Зачепили «соросят», вони можуть піддатися під контроль і НАБУ, і чого хочеш. Пане Юрчишин, я вам скажу, в нас був один такий викривальник, прізвище його Соболев, який зганьбив взагалі всю систему контролю і боротьби проти корупції. Ми ж кажемо про предметне дослідження.

Друге. Щодо предмета. Подивіться про що йдеться, що повинно ставитися під контроль. Нам кажуть, що тут діти, тут майно, щось інше. Шановні колеги, ми повинні ставити під контроль правовідносини, в яких є прояв корупційних дій, і не більше. Ми живемо у вільній державі, де приватна власність є священною. Чи ви вже його скасовуєте? Вам потрібні поліцейські міри для контролю за кожною людиною?

І третє. Я хотів би повернути вас до Конституції України, в якій йдеться про те, що діяльність держави, в тому числі органів права на примусову силу, монополія на силу, розраховувалася виключно на захист здоров'я, життя, гідності і честі громадянина. А ви проти кого хотіли сьогодні запропонувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин, репліка. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Мені не дивно, що, власне, так жорстко борються за те, щоб приховати дітей, представники фракції, яка постійно за це боролася. Дивно те, що ми вдесьте вносимо зміни в систему електронного декларування, і щоразу послаблюємо цю систему. Це зовсім не те, що ми обіцяли.

Процедура декларування має закінчитися 1 червня. Не ховайтеся, задекларуйтеся! Так, закон має захищати доброчесних громадян і чиновників, злодіїв він захищати не може. Не створюйте злочинських схем!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, приготуйтеся до голосування.

Комітет рекомендував прийняти законопроект № 3355-1 за основу та в цілому. Хто проти того, щоб прийняти в цілому, підніміть руку. Чотири фракції проти.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення суб'єктів, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства» ([№ 3355-1](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується скоротити наполовину строки подання пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 3355-1 (*Шум у залі*).

Василію Івановичу, ви ж можете не голосувати (*Шум у залі*). Ну, давайте не нав'язувати думку один одному, добре?

Ставлю на голосування вищезазначену пропозицію. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» ([№ 3205](#)) та альтернативний законопроект [№ 3205-1](#). Нам необхідно прийняти рішення про включення вищезазначених законопроектів до порядку денного сесії.

Готові голосувати? Необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати за дану пропозицію.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Чорноморову Артему Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Миколаївщина. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Бачу у ваших очах втому, але прошу хвилину вашої уваги.

Сьогодні в нашій аграрній країні Україна малий та середній фермер потребує підтримки. Тому Комітет з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні 24 квітня 2020 року розглянув законопроекти № 3205 і № 3205-1, якими пропонується створити Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, як спеціалізованої небанківської фінансової установи, що виконує функції забезпечення підтримки малих і середніх суб'єктів підприємництва, що проводять діяльність у сільському господарстві шляхом часткового гарантування виконання зобов'язань таких суб'єктів за кредитними договорами.

Враховуючи, що переважна частина положень альтернативного законопроекту № 3205-1 збігається з відповідними положеннями законопроекту № 3205, комітет за результатами розгляду ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» (№ 3205), основні положення та мета якого – допомогти нашому малому та середньому фермеру, який зараз потребує підтримки. Для можливості отримання гарантій на позичання визначено такі критерії: суб'єкт господарювання має бути первинним виробником сільськогосподарської продукції, потенціал земельного фонду позичальника не повинен перевищувати 500 гектарів.

Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Цабалю Володимирі Володимировичу.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги! Фракція «Голос» послідовно виступала за відкриття ринку землі, у тому числі для малих фермерів, сільських громад, пайовиків – власників землі, а не для великих агрохолдингів. Саме тому «Голос» подав до попереднього закону про ринок землі, а їх разом з цим 10, лише 10 поправок, які захищали інтереси цих ключових категорій.

Назву чотири ключові напрями, які ми відстоювали: національна безпека (50-кілометрова зона); етапність, щоб спочатку фермери могли купляти землю, а потім юридичні особи; спрямування грошей до бюджетів сільських громад; створення Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, щоб не лише великі компанії могли дозволити собі купити і обробляти землю, а й малі фермери. Відповідно законопроект, який ми зараз розглядаємо, це адресування четвертої вимоги. Якщо він буде прийнятий, буде дуже великий успіх для всіх нас.

Хочу нагадати історію законопроекту. Він був поданий попереднім урядом, потім новий уряд його відкликав, щойно там появився міністр економіки, який був пов'язаний з одним із агрохолдингів. Але завдяки мені та колегам з «Голосу», «Слуги народу», він був перевнесений, і, слава Богу, ми його розглядаємо і маємо можливість прийняти.

Тепер по суті. Чим відрізняється мій законопроект від комітетського? Насправді вони майже ідентичні, але є ключова різниця. По-перше, ми пропонуємо норму про те, що фермер може претендувати на допомогу фонду, якщо має землі сільськогосподарського призначення в обсязі не більше 200 гектарів, а комітет пропонує – 500 гектарів, по-друге, учасниками комісії, яка братиме участь у створенні ради фонду, мають право бути не лише Кабінет Міністрів, а й міжнародні організації, такі, як ООН, профільні організації.

Закликаю підтримати комітетську версію законопроекту або мою, у разі не підтримки попередньої.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольському Миколі Тарасовичу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, ми часто в цьому залі, особливо, коли обговорювали земельні питання, говорили про підтримку малого і середнього бізнесу. З якою проблемою малі і середні сільськогосподарські господарства останні 10-15 років стикаються? Коли ми говоримо про отримання кредитів, як показує практика, вони стикаються з двома головними проблемами, про що відверто всі говорять: по-перше, відсутність застави, що дуже часто, по-друге, і про це треба правду говорити, не завжди впорядковані і правильні документи.

Про що цей законопроект? Фермер, який має в обробітку до 500 гектарів, під час кредитування може звернутися до фонду, з тим щоб фонд гарантував повернення його кредиту, зменшивши у такий спосіб навантаження по заставі на своє майно. Враховуючи наведене, прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Миколо Тарасовичу, можете зайняти своє робоче місце.

Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»).* Дуже дякую. Фракція «Голос» послідовно виступає за підтримку малих, середніх підприємців, у тому числі дрібних фермерів. Цей законопроект дає можливість не лише гарантувати їм отримання кредиту, а й можливість компенсації відсотків за кредитами. Власне, саме цей законопроект спрямований на підтримку дрібних фермерів, а не великих агрохолдингів. Ми однозначно будемо підтримувати цей законопроект. Наша позиція голосувати відразу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Перше. Я хотів би сказати про правову природу цього законопроекту. Ви подивіться, весь фундамент цього законопроекту закладений у слові «фонд», який є небанківською фінансовою установою. Це гроші фермерів, виробників, які будуть акумулюватися в Кабінеті Міністрів, щоб вирішувати питання, кого із землеробів контролювати, хто вигідний для тих, хто стоїть за цим фондом.

Я хочу, щоб одразу всі зрозуміли і написали в НАБУ про те, що тут закладена корупційна складова. Де наше Міністерство юстиції, яке зобов'язано давати висновки щодо законопроекту стосовно того, є тут корупційна складова чи немає? На жаль, ми не бачимо Малюськи чи Малюська, що сидить на столі, який повинен дати висновок стосовно цього. Ми йдемо в правове, нігілістичне поле юридізму, за яким стоїть вигода, причому через інститути державної влади.

І друге. Подивіться на суб'єктів. Чому закладено 500 гектарів, що за цим стоїть? Хто вже передбачив, хто скільки матиме землі, скільки зможе придбати, коли прийде заокеанський наш колега і скупить її? У праві вони називаються нерезидентами. Вони – це і юридичні особи, і інші, зайдуть в нашу державу і скуплять землю. Якщо ми проголосуємо за цей законопроект, створимо площадку. Це недопустимо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Я думаю, що, в принципі, сьогоднішнє позачергове пленарне засідання збиралося для вирішення двох питань – щодо так званого закону про банки та щодо оцієї корупційної «лавочки», яка відкривається. Я не буду зараз критикувати цей законопроект. Хочу, щоб ви просто послушали, про що він, і оцінили «красоту» гри.

Створюється фонд за рахунок державних грошей, навіть прописана сума – 240 мільйонів гривень, в якому створюється рада, незалежна від держави, до складу якої призначаються п'ять членів: одного призначає держава, а інші призначаються незалежними міжнародними агенціями, щоб, ну, були підібрані «гідні» люди, які абсолютно незалежні від країни. А потім ця незалежна рада за державні, наші з вами, гроші збиратиме у малих фермерів землі в якості застави, тому що вони дають гарантії, а за гарантії матимуть застави. І вони ще будуть вибирати, яким іноземним банкам вони потім це розподілятимуть. Це все нахабно прописано в законопроекті.

Я хочу запитати: ми що, взагалі тут папуаси, на брязкальця обмінюємо все, що в нас залишилося? Ми що, зовсім позбавлені розуму, щоб не розуміти, що за 240 мільйонів гривень, яких немає в бюджеті, немає за що лікарям заплатити, створюється майже приватний фонд, який управлятиметься не Україною і гарантуватиме фермерам давати кредити під заставу землі? Я думаю, ми або почнемо жити і працювати інтелектуально, або нам не треба ні на що скаржитися, ми тоді просто, м'яко кажучи, невігласи. Я прошу проголосувати проти цього законопроекту, тому що це і є механізм обезземелення селян (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановні українці! Чи потребує український фермер підтримки? Звичайно, потребує, і великої. Чи добра ідея закладена в цьому законопроекті? Так, добра. Знаєте, в мене була вчителька, яка казала: «Ідея є, але сідай – 2». І ось те, як ця ідея, технічне виконання, сьогодні прописано в цьому законопроекті, викликає дуже багато запитань з точки зору корупційних ризиків. Якщо сказати просто, це є великі ризики створення «частной лавочки» з використання бюджетних коштів. Саме тому, ми не будемо підтримувати цього законопроекту. Але сподіваємося, що до другого читання завдяки тому, що будуть внесені поправки, що депутати з різних фракцій і груп у профільному комітеті доопрацюють цей законопроект, він, дійсно, відповідатиме тій назві і тій філософії, яка в нього закладається.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили?

Шахов Сергій Володимирович. Після цього перейдемо до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до сесійного залу.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Безумовно, треба підтримувати аграрний сектор, малий, середній бізнес, великий бізнес. Але ми не маємо права підтримувати сьогодні корупційні схеми, через які розграбовуватимуться сотні мільйонів гривень, які можна роздати пенсіонерам, інвалідам, шахтарям, чорнобильцям, афганцям. Тут закладені величезні бомби, які потім вибухатимуть, і вам, монобільшості, треба буде за це відповідати. Думайте, коли голосуєте.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу приготуватися до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» (№ 3205).

Готові голосувати? (*Шум у залі*). Не шуміть! Я зрозумів, що ви плачете за Віктором Федоровичем. Михайле Миколайовичу, ну, що ж ви...

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне... (*Шум у залі*). Почекайте, пройдемо процедуру голосування з цим законопроектом, і якщо не буде підтримано... (*Шум у залі*). Вибачте, це повноваження Голови Верховної Ради.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету законопроекту [№ 3205](#) для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» (№ 3205) на доопрацювання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування... (*Шум у залі*). Шановні колеги, вивчіть Регламент, будь ласка. Є ще альтернативний законопроект. Не треба махати руками.

Михайле Миколайовичу, ви ж знаєте Регламент (*Шум у залі*). Як який? Законопроект № 3205-1.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту № 3205-1 (*Шум у залі*).

Ставляться на голосування всі законопроекти. Вадиме Євгеновичу, ви не знаєте Регламенту? Я вам дам почитати (*Шум у залі*). Не влаштовуйте цирк! (*Шум у залі*). Альтернативний законопроект № 3205-1 вашого колеги народного депутата Цабаля.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту [№ 3205-1](#). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет законопроекту № 3205-1 для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3377](#)).

Шановні колеги, нам треба включити це питання до порядку денного. Приготуйтеся до голосування. Прошу підтримати та проголосувати за дану пропозицію.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Ткаченку Олександру Владиславовичу.

ТКАЧЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, дякую, що дочекалися. Так само чекають і представники культури та креативних індустрій. Цим законопроектом ми протягуємо руку допоміжній галузі культури та креативних

індустрій, яка стоїть з протягнутою рукою. Навіть, за даними Кабінету Міністрів культура та креативні індустрії найбільше постраждали під час кризи, викликової коронавірусом, через закриття багатьох сфер діяльності, а ще й бюджет ми їм скоротили.

Що таке креативні індустрії? Це книги, які ви читали протягом карантину, музика, яку ви слухали протягом карантину, кіно, яке ви дивилися. Нормами цього законопроекту ми пропонуємо певне пом'якшення на час карантину та до кінця року – вводимо систему грантової підтримки державою для сфери культури, креативних індустрій та туризму, а саме: поширюємо досвід Українського культурного фонду на Інститут книги, агенції з туризму, Держкіно тощо.

Наступним нашим кроком мають стати інші заходи, які ми зараз опрацьовуємо з Кабінетом Міністрів та профільними комітетами, а саме: пом'якшення оподаткування, а найголовніше, повернення коштів для того, щоб можна було інституціонально та індивідуально через всі гранти підтримувати культуру та креативні індустрії в цей час. Хотів би наголосити на активній позиції Президента у підтримці цих ініціатив та конструктивній співпраці з Кабінетом Міністрів.

Законопроект був ухвалений на засіданні комітету одноголосно всіма представниками фракцій і груп, представлених у нашому комітеті. Ми навіть сьогодні вранці збиралися. Звертаю вашу увагу, що комітет просить прийняти цей законопроект за основу, виключити один із абзаців, присвячений зменшенню оплати коштів для Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення, та деякі зміни, включені до цього проекту. Наголошую, законопроект розглядається в першому читанні. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо без обговорення?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу... *(Шум у залі)*. З обговоренням? Добре.

Доповідає заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Кравчук Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! В умовах карантину, введеного з метою протидії поширення COVID-19, Україна має зберегти спроможність бізнесу та ділову активність. Це стосується, зокрема сфери культури і креативних індустрій, яка є надзвичайно вразливою. Наше завдання – вжити всіх можливих заходів підтримки креативних індустрій туризму на рівні середнього та малого бізнесу.

Норми даного законопроекту дозволять державі безпосередньо та ефективно надати таку підтримку через грантову систему за допомогою короткострокових, на 2020 рік, та довгострокових програм на постійній основі. Так само ми маємо дати чітку відповідь на питання щодо орендної плати протягом часу, коли

бізнес не міг користуватися своїми приміщеннями та іншим майном і просто проїдав останнє; щодо прав журналістів, призупинення конкурсів, які проводить Нацрада з приводу ліцензій; щодо санкцій за порушення, адже система практично паралізована карантинними заходами.

Ми можемо створити додаткові можливості для роботи радіо через внесення змін до Закону України «Про рекламу», підтримати державні та комунальні заклади культури, дозволивши їм самим себе прогодувати за рахунок надання свого майна в оренду. Це питання не заробляння грошей, а виживання.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти зазначений законопроект за основу та дати доручення Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики підготувати його до другого читання з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та пропозицій і поправок щодо структурних частин законопроекту, викладених у висновку комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Прошу передати слово колезі по фракції Вадиму Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Звичайно, треба в період карантину підтримувати не лише телебачення і оплату відповідних галузей, ліцензії і таке інше, а й малий бізнес, медиків. Хочу вам сказати одну річ. Сьогодні звільнили керівника ПАТ «Аграрний фонд», і знаєте за що? Він за час свого правління зробив збитки в «Аграрному фонді» на 300 мільйонів. Тобто, з одного боку, ми допомагаємо, а, з іншого, не можемо заробити. Вдумайтесь, «Аграрний фонд», який не сіє, не збирає врожай, задешево купляє, зберігає і переробляє на муку, так керівнику треба було ще й збитків зробити на 300 мільйонів. А ми думаємо, як підтримати в нашому контексті медиків та всіх інших. Колеги, потрібно і чорнобильців підтримати. Хіба не треба говорити, що друга категорія взагалі позбавлена пільг? Третю, четверту категорії ми звільнили, вони мають лише обмежену кількість і сьогодні повинні бути підтримані

нами. А ми не робимо висновків з тих кадрових призначень, які сьогодні відбуваються в країні.

«Батьківщина» підтримує даний законопроект, ми є його співавторами, але давайте підходити системно і відповідально особливо до кадрів на керівні посади, тих людей, які сьогодні роблять так, що державний бюджет недоотримує колосальної кількості коштів. Наразі кажу про керівника в минулому «Аграрного фонду» – 300 мільйонів збитків державі!

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, за всієї поваги, це ж законопроект не про «Аграрний фонд», а про креативні індустрії.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні друзі! Володимир Зеленський під час виступу на церемонії нагородження лауреатів Шевченківської премії сказав, що на пропозицію одного із міністрів уряду Черчилля про скорочення видатків на культуру він відповів: «А за що ми тоді воюємо?». Відразу після цього ми скоротили фінансування культури.

Завдяки наполяганням багатьох колег з фракції «Європейська солідарність» ми повернули частину фінансування, але лише частину. Культура страждає дуже сильно. Ми бачимо, що в країнах Західної Європи, наприклад, в Німеччині виділили на культуру 50 мільярдів євро, в Фінляндії – сотні мільйонів євро через існуючі структури. Ми брали за досвід практику європейських країн. Ми чудово розуміємо, що коли в регіонах перестали платити податок на землю, то представники органів місцевого самоврядування покликали до себе керівників симфонічних оркестрів, філармоній і сказали: «Усе, до побачення, для вас грошей немає». Немає грошей для книг, які не продаються в книжкових магазинах, для кінотеатрів, тому що фільми не знімаються і не поставляються. Навіть, коли карантин завершиться, все одно ці заклади культури дуже складно буде відновити. Усе, що нам вдалося зробити за минулі п'ять років для українського кінематографа, сьогодні стоїть під дуже великим питанням.

До цього законопроекту, звичайно, є багато питань, і фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме його лише в першому читанні, але ним вирішується декілька прогресивних речей – дозволяється надавати гранти не лише Українському культурному фонду, а й Інституту книги, Держкіно. Також дозволяється кошти, які має зараз Український культурний фонд (може, їх складно буде витратити, ви знаєте, Київського арсеналу не буде, під питанням Львівський книжковий форум, наші кінофестивалі), спрямувати на системну підтримку творчих колективів, які існують в усіх цих органах під контролем незалежних рад. Одним словом, це...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Іванович Железняк, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Хто вчора ввечері був у Києві, напевно, бачив акцію «Стоп культурний карантин» на підтримку сфери креативних індустрій. Напевно, ця галузь найбільше постраждала через обмеження, які, на жаль, виникли через пандемію коронавірусу. Ті вимоги, які до нас як до представників влади, незалежно від коаліції, опозиції, політичних поглядів, виставляє креативна культурна індустрія, дуже прості.

Перше. План початку їхньої хоча б часткової роботи – проведення виставок, конференцій, інших заходів.

Друге. Відповіді уряду на те, в який спосіб можна проводити ці заходи – кількість людей, засоби захисту безпеки, як має обмежуватися їх діяльність, бо індустрія хоча б частково має запрацювати.

Третє, і це те, що їх найбільше турбує, – реальна допомога. Шановні колеги, ми можемо скільки завгодно зменшувати податок на доходи фізичних осіб, але поки в них немає доходів, немає що зменшувати. Тому нам треба разом подумати про тимчасове або постійне зменшення ПДВ та інше спрощення оподаткування.

Четверте. Врегулювати питання передплат, яке також є гострим. Це господарські відносини, але нам потрібно буде в них втручатися, тому що проблема дуже велика.

І останнє, про що казали багато моїх колег, нам треба подумати, як у бюджеті знайти додаткові кошти на підтримку цих індустрій. Це дуже важливе питання, і ми звертаємося до голови комітету, в нього є інші законопроекти, у тому числі й податкові, доопрацювання яких чекаємо, з тим щоб якомога швидше дати пакет заходів, який підтримає креативні і культурні індустрії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович Німченко, я так розумію? Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Насамперед я хотів би сказати, що таке культура. Це згусток патріотизму нації, це українська нація і культура, це мораль нації. Із чого треба виходити? Подивіться, що пропонується в цьому законопроекті, подивіться на орендні відносини. Юристам і всім хочу сказати, що на сьогодні всі будівлі знаходяться в оперативному управлінні. По суті, це державна власність, яка перебуває в інститутах культури, починаючи від сільбуду, танцмайданчиків і таке інше, яку намагаються перевести і поставити під контроль.

Сьогодні тут казали про те, що хочемо протягнути руку допоміжній культурі. Та не руку ви протягуєте, а пазурі, щоб забрати кіноіндустрію, забрати інститути культури під свій контроль на матеріальній основі, де зашелестить долар. Ось що ви там бачите. Це ми бачимо щодо Одеської кіностудії, бачимо як підходять до кіностудії імені Олександра Довженка.

Наступне. Ми бачимо, як законодавець, я маю на увазі авторів цього законопроекту, входить у свої атмосфери стосовно регулювання питань культури через програму фінансової підтримки, знову-таки, середнього і малого бізнесу. Шановні колеги, це не те, що лицемірство, це хаб для торгівлі мізками в нашій державі, і цього не треба забувати. Якщо це ми скинемо з порядку денного, це шлях в нікуди. Культуру треба захищати!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошую народного депутата Констанкевич Ірину Мирославівну. Будь ласка.

Колеги, прошу приготуватися до голосування.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець).* Група «За майбутнє». Шановні колеги народні депутати! Я насамперед звертаюся до депутатів-мажоритарників, які найкраще знають стан культури у своїх округах. Практично, зараз культурний розвиток у регіонах паралізований – стоять кіно-театри, концертні зали, театри – культурне життя ганебно зупинилося. Але насправді українську культуру неможливо зупинити, як неможливо було століттями зупинити творче життя в Одеській області, цей регіон представляють наші депутати, як його не можна було зупинити на Донбасі, в Луганську, на Волині, в кожному куточку України.

Тому я прошу підтримати всіх творчих працівників, які два місяці живуть від безгрошів'я, але вірять у творчий потенціал української нації (*Оплески*). Група «За майбутнє» через...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Прошу приготуватися до голосування.

Запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу з урахуванням запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого

та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» ([№ 3377](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» ([№ 2494](#)). Друге читання.

Доповідає голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Шановні присутні! Шановний народі України! Цей законопроект давно чекає своєї черги. Він спрямований на підвищення соціальних гарантій дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які перебувають під опікою чи піклуванням. Також його норми уніфікують принципи призначення державної допомоги сім'ям з дітьми, встановлюють адресний підхід, про який наша держава давно мріє.

Під час доопрацювання законопроекту до другого читання до комітету надійшли 143 пропозиції, із яких: враховано повністю – 36, враховано частково – 13, відхилено – 94.

Членами комітету були враховані пропозиції народних депутатів, зокрема щодо зміни назви, на чому наголошував Перший заступник Голови Верховної Ради Руслан Олексійович Стефанчук, вилучені із законопроекту норми щодо залучення непрацюючих працездатних осіб до безоплатних робіт тимчасового характеру, визначення поняття «прожитковий мінімум для сім'ї» залишено в редакції чинного законодавства.

Законопроектом пропонується: збільшити розмір допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, з 2 до 2,5 прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку, а на дітей з інвалідністю – до 3,5 прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку; встановити додаткову щомісячну оплату особам, що доглядають за особами, які досягли 80-річного віку; доручити Кабінету Міністрів щорічно звітувати перед парламентом про стан виконання вказаного закону.

Враховуючи вищезазначене, комітет ухвалив рішення підтримати текст порівняльної таблиці в запропонованій редакції і прийняти проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» ([№ 2494](#)) у другому читанні та в цілому як закон. Прошу всіх проголосувати за цей соціальний законопроект.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти. Вибачте, це друге читання. Вибачте.

Поправка 1. Королевська.

А хто наполягатиме? Тимошенко і ще хто? Шахов. Добре.

Поправка 11. Івченко. Не наполягає.

Поправка 13. Шахов. Наполягає.

ШАХОВ С.В. Дякую за враховані поправки, їх було п'ять, але 10 поправок не враховані, тому прошу поставити на голосування поправку 13 і підтримати її, тому що люди не повинні працювати без оплати, не мають бути рабами. Прошу всю залу – і опозицію, і коаліцію, і позафракційних – об'єднатися і проголосувати за цю поправку.

Щодо інших поправок, Дмитре Олександровичу, прошу дати мені 2 хвилини, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 2 хвилини.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Я з простої шахтарської сім'ї, і пам'ятаю, як мої батьки працювали, мати на чотирьох роботах працювала. Якщо б тоді стався карантин, яким сьогодні залякали українське суспільство, і моя мама сиділа б вдома, чим вона годувала би дітей?

Це стосується і багатодітних родин, і дітей з інвалідністю, і матерів, які сьогодні не отримують аліментів від чоловіків, які дременули з країни. Люди сьогодні сидять, не отримують грошей, немає чим нагодувати дитину, немає копійки! Ходять з протягнутою рукою по сусідах. Треба враховувати цю ситуацію і надати від держави допомогу таким сім'ям. Я вже не кажу, знову-таки, за шахтарів, пенсіонерів, які сьогодні страждають від цього, за чорнобильців та афганців (*Оплески*).

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 13 народного депутата Шахова. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Поправка 16. Павленко. Не наполягає.

Шахов більше не наполягає, так?

А хто ще наполягає, окрім Тимошенко?

Тимошенко. Будь ласка, 4 хвилини щодо 12 поправок, і будемо переходити до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Я просила би, щоб ви дуже уважно прочитали цей законопроект і згадали ту норму Конституції, якою прямо забороняється погіршення стану людей у країні відносно тих законів, які існують. Хочу вам сказати, що цим законом скасовується норма, за якої розмір допомоги малозабезпеченим сім'ї не може бути меншим за 75 відсотків прожиткового мінімуму, взагалі скасовується таке положення, як прожитковий мінімум, допомога малозабезпеченим родинам вже не регламентується, а віддається на відкуп уряду. Так не може бути, у нас мають бути якісь гарантії, чітко прописані в законі. Якщо ми зараз знімаємо таку гарантію як мінімальний прожитковий рівень і від нього обчислення всіх допомог малозабезпеченим родинам, це означатиме, що вже ніяких гарантій законом для малозабезпечених родин не передбачається.

Крім того, безпідставно та необґрунтовано вилучаються такі норми, як, наприклад, підвищення на 10 відсотків розміру допомоги на дітей із малозабезпечених сімей та на 20 відсотків – для дітей з інвалідністю. Збільшення розміру допомоги на дітей із малозабезпечених сімей на конкретні суми, що також є гарантією, тут проходить по всьому законопроекту і дуже фундаментально б'ється по всіх правах малозабезпечених родин. Це означає, що ми на них будемо економити, що за рахунок малозабезпечених родин ми будемо щось і комусь виділяти, можливо, по 250 мільйонів гривень на такі фонди, за які ми, слава Богу, не проголосували, які за державні гроші стають, по суті, приватними годівницями.

Я хочу вам нагадати, що на сьогодні в нас є прописані в законах дуже фундаментальні речі, які також захищають родини з дітьми, надаються фундаментальні допомоги при народженні дитини, а тут все це консервується. Також змінами до статті 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» скасовуються норми про те, що середньомісячний сукупний дохід сім'ї, обчислений у середньому за місяць дохід усіх членів сім'ї, розрахований для призначення державної соціальної допомоги у порядку, визначеному законом, для дітей, позбавлених батьківського піклування, над якими встановлено опіку, протягом шести місяців, що передують місяцю звернення до призначення державної соціальної допомоги, у порядку визначеному Кабінетом Міністрів, і так далі. Щодо сукупного доходу, то він суттєво збільшується за рахунок додаткових сум, які раніше не враховувалися. Тобто вся ця історія зі змінами до цього закону – це наступ на права малозабезпечених родин. Не може бути так, щоб за рахунок малозабезпечених родин ми комусь роздавали пряники. Не треба чіпати ті гарантії, які фундаментально сьогодні закладені в законодавстві України. По кому топчемося, по малозабезпеченим родинам? Навіщо? Такого робити не можна! Ми пропонуємо не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.
Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» ([№ 2494](#)) з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 224.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання законопроекту № 2494.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.